SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 17. maja 2011*

V zadevi T-299/08,

Elf Aquitaine SA s sedežem v Courbevoieju (Francija), ki jo zastopata É. Morgan de Rivery in S. Thibault-Liger, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo X. Lewis, É. Gippini Fournier in R. Sauer, zastopniki,

tožena stranka,

katere predmet sta, primarno, predlog za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije C(2008) 2626 konč. z dne 11. junija 2008 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma o evropskem gospodarskem prostoru (EGP) (Zadeva COMP/38.695 – Natrijev klorat) v delu, v katerem se navedena odločba nanaša na njo, in, podredno, predlog za odpravo ali znižanje glob, ki so bile tej družbi naložene z navedeno odločbo,

* Jezik postopka: francoščina.

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi I. Pelikánová, predsednica, K. Jürimäe (poročevalka), sodnica, in S. Soldevila Fragoso, sodnik,

sodna tajnica: C. Kristensen, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 2. junija 2010

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 Komisija Evropskih skupnosti je z Odločbo C(2008) 2626 konč. z dne 11. junija 2008 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) (zadeva COMP/38.695 – Natrijev klorat) (v nadaljevanju: izpodbijana odločba) poleg drugih podjetij sankcionirala tudi tožečo stranko, družbo Elf Aquitaine SA, ki je bila do leta 2006 matična družba družbe Arkema France (prej Atochem SA, nato Elf Atochem SA, nato pa Atofina SA in Arkema SA), zaradi njunega sodelovanja pri vseh dogovorih in usklajenih ravnanjih v zvezi s trgom natrijevega klorata v EGP med 11. majem 1995 in 9. februarjem 2000, kar zadeva

tožečo stranko in družbo Arkema France (točke od 12 do 15 in člen 1 obrazložitve izpodbijane odločbe).

2 Natrijev klorat je zelo močan oksidant, ki ga dobimo z elektrolizo vodne raztopine natrijevega klorida v posodi brez pregrade. Natrijev klorat se lahko proizvede v kristalizirani obliki ali v obliki raztopine. Uporablja se predvsem za proizvodnjo klorovega dioksida, ta pa nato v industriji celuloze in papirja za beljenje kemične celuloze. Redkeje se uporablja za čiščenje pitne vode, beljenje tekstila, herbicide in rafinacijo urana (točka 2 obrazložitve izpodbijane odločbe).

3 Glavni konkurenti na trgu natrijevega klorata v EGP so bila leta 1999 ta podjetja. Na prvem mestu je bila družba EKA Chemicals AB (v nadaljevanju: EKA), katere lastnica celotnega kapitala je bila skupina Akzo Nobel, z 49-odstotnim tržnim deležem. Družba Finnish Chemicals Oy, katere lastnica celotnega kapitala je bila posredno družba Erikem Luxembourg SA (v nadaljevanju: ELSA), je imela 30-odstotni tržni delež. Naslednja je bila družba Arkema France, katere kapital je bil v 97,55-odstotni lasti tožeče stranke med letoma 1992 in 2000, z 9-odstotnim tržnim deležem. Sledila je družba Aragonesas Industrias y Energia SAU (v nadaljevanju: Aragonesas), katere lastnica celotnega ali večinskega dela kapitala je bila med letoma 1992 in 2000 neposredno ali posredno družba Uralita SA in ki je tako kot družba Solvay SA/NV imela 5-odstotni tržni delež, medtem ko so imeli drugi proizvajalci skupaj 2-odstotni tržni delež (točke 13, 14, od 25 do 30, 42 in 46 obrazložitve izpodbijane odločbe).

4 Družba EKA je 28. marca 2003 na podlagi Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in zmanjševanju glob v primerih kartelov z dne 19. februarja 2002 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 155, v nadaljevanju: obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 2002) pri Komisiji vložila prošnjo za imuniteto v zvezi z obstojem kartela na trgu natrijevega klorata (v nadaljevanju: kartel). Družba EKA je navedeno

prošnjo utemeljila z dokaznimi listinami in ustno izjavo (točki 54 in 55 obrazložitve izpodbijane odločbe).

5 Komisija je 30. septembra 2003 sprejela odločbo, s katero je družbi EKA odobrila pogojno imuniteto pred globami v skladu s točko 15 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 (točka 55 obrazložitve izpodbijane odločbe).

6 Komisija je 10. septembra 2004 na družbe Finnish Chemicals, Arkema France in družbo Aragonesas v skladu s členom 18(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 [ES] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205) naslovila zahtevke za informacije (točka 56 obrazložitve izpodbijane odločbe).

7 Družba Arkema France je 18. oktobra 2004 v odgovoru na zahtevek Komisije za informacije iz točke 6 zgoraj vložila prošnjo na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 (točka 57 obrazložitve izpodbijane odločbe).

8 Družba Finnish Chemicals je 29. oktobra 2004 na Komisijo vložila prošnjo na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 in ji ustno posredovala podatke o kartelu. Družba Finnish Chemicals je navedeno prošnjo potrdila z dopisom z dne 2. novembra 2004 in hkrati predložila dokazne listine o svojem sodelovanju pri zadevni kršitvi (točka 58 obrazložitve izpodbijane odločbe).

9 Komisija je od 4. novembra 2004 v skladu s členom 18(2) Uredbe št. 1/2003 zlasti na družbe Arkema France, Aragonesas, EKA in Finnish Chemicals naslovila zahtevke za informacije. Z zadnjenavedenima družbama se je tudi srečala. Komisija je na tožečo stranko zahtevek za informacije prvič naslovila 11. aprila 2008 (točke od 59 do 65 obrazložitve izpodbijane odločbe).

10 Komisija je z dopisom z dne 11. julija 2007 družbo Arkema France obvestila, da namerava njeno prošnjo na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 zavrniti (točka 563 obrazložitve izpodbijane odločbe).

11 Komisija je z dopisom z istega dne obvestila tudi družbo Finnish Chemicals, da ji namerava v skladu z obvestilom o ugodni obravnavi iz leta 2002 odobriti od 30- do 50-odstotno znižanje globe, ki bi ji bila sicer naložena (točka 583 obrazložitve izpodbijane odločbe).

12 Komisija je 27. julija 2007 sprejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki ga je naslovila na tožečo stranko ter na družbe EKA, Akzo Nobel NV, Finnish Chemicals, ELSA, Arkema France, Aragonesas in Uralita. Te so nanj odgovorile v predpisanem roku (točki 66 in 67 obrazložitve izpodbijane odločbe).

13 Družba Arkema France in zlasti tožeča stranka sta 20. novembra 2007 uveljavili pravico do izjave na ustnem zaslišanju pred pooblaščencem za zaslišanje (točka 68 obrazložitve izpodbijane odločbe).

14 Komisija je 11. junija 2008 sprejela izpodbijano odločbo, ki je bila tožeči stranki vročena 16. junija 2008.

15 Komisija je v izpodbijani odločbi v bistvu navedla, da so družbe Arkema France, EKA, Finnish Chemicals in Aragonesas uporabljale strategijo stabilizacije trga natrijevega klorata, katere končni cilj je bila razdelitev obsega prodaje tega izdelka, uskladitev politike določanja cen za njihove kupce in s tem povečanje njihove marže. Delovanje kartela je temeljilo na rednih stikih med konkurenti v obliki dvo- ali večstranskih srečanj in telefonskih pogovorov brez kakršne koli vnaprej določene sheme. Po

mnenju Komisije so ta skrivoma dogovorjena ravnanja trajala od 21. septembra 1994 za družbi EKA in Finnish Chemicals, od 17. maja 1995 za družbo Arkema France, od 16. decembra 1996 za družbo Aragonesas in od 13. februarja 1997 za družbo ELSA. Navedena ravnanja naj bi trajala do 9. februarja 2000, vsaj glede družb Arkema France, EKA, Finnish Chemicals in Aragonesas (točke od 69 do 71 obrazložitve izpodbijane odločbe).

16 Komisija posebej glede kršitve družbe Arkema France poudarja, da dejansko stanje, opisano v izpodbijani odločbi, kaže na to, da je ta neposredno sodelovala pri zadevnih protikonkurenčnih ravnanjih. Komisija prav tako poudarja, da je imela tožeča stranka med celotnim trajanjem kršitve v lasti več kot 97 % kapitala družbe Arkema France. Zato Komisija meni, da obstaja razlog za utemeljen sum, da se je morala družba Arkema France prilagoditi politiki, ki jo je opredelila njena matična družba, in da zato ni mogla ravnati samostojno. Komisija je zato ugotovila, da je mogoče domnevati, da je tožeča stranka odločilno vplivala na družbo Arkema France, kar naj bi bilo potrjeno tudi z dodatnimi dokazi, ki jih je navedla (točki 384 in 386 obrazložitve izpodbijane odločbe).

17 Pri izračunu zneska globe, ki je bila med drugim naložena družbi Arkema France in tožeči stranki, se je Komisija oprla na Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 (UL 2006, C 210, str. 2, v nadaljevanju: smernice) (točka 498 obrazložitve izpodbijane odločbe).

18 Komisija najprej navaja, da je treba za določitev osnovnega zneska globe, naložene družbi Arkema France, upoštevati znesek, ki ustreza 19 % vrednosti prodaje proizvodov, na katere se je nanašal zadevni kartel. Ker je družba Arkema France pri kršitvi sodelovala najmanj štiri leta in osem mesecev, Komisija po eni strani meni, da je treba ta znesek pomnožiti s pet, da bi se upoštevalo trajanje kršitve. Da bi se zadevni podjetji in zlasti družbo Arkema France odvrnilo od sodelovanja pri horizontalnih

sporazumih o določitvi cen, Komisija po drugi strani meni, da je treba naložiti dodaten znesek globe, ki ustreza 19 % vrednosti navedene prodaje. Zato ugotavlja, da je treba družbi Arkema France in tožeči stranki skupno in solidarno naložiti globo v višini 22.700.000 EUR (točke 510 in od 521 do 523 obrazložitve izpodbijane odločbe).

19 Poleg tega Komisija glede prilagoditve osnovnega zneska globe poudarja, da je zaradi obteževalnih okoliščin ob sprejetju izpodbijane odločbe že sankcionirala družbo Arkema France s tremi odločbami, s katerimi je bila slednja spoznana za odgovorno za predhodna skrivoma dogovorjena ravnanja. Po eni strani Komisija v bistvu meni, da ponovna kršitev družbe Arkema France utemeljuje naložitev 90-odstotnega povišanja osnovnega zneska globe. Po drugi strani ne navaja nobene olajševalne okoliščine v prid družbe Arkema France ali tožeče stranke, ki bi utemeljila znižanje globe. Natančneje, Komisija meni, da ob upoštevanju vseh dejstev v zadevi „nobena izjemna okoliščina“ ni taka, da bi utemeljila odobritev znižanja globe družbi Arkema France v obsegu, ki presega področje uporabe obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 (točke 525, 526, 538 in 544 obrazložitve izpodbijane odločbe).

20 Poleg tega Komisija v bistvu navaja, da je treba tožeči stranki za zagotovitev dovolj odvračalnega učinka glob in ob upoštevanju dejstva, da ima ta družba še posebno velik promet, ki presega prodajo blaga, na katero se nanaša kršitev, in ki navsezadnje absolutno močno presega promet drugih zadevnih podjetij, naložiti 70-odstotno povišanje osnovnega zneska globe (točke 545, 548 in 559 obrazložitve izpodbijane odločbe).

21 Poleg tega Komisija ugotavlja, da so globe, ki jih namerava naložiti družbi Arkema France in tožeči stranki, nižje od 10 % njunega celotnega prometa leta 2007 in da sta globi, ki bi jima bili lahko naloženi pred uporabo obvestila o ugodni obravnavi iz

leta 2002, 43.130.000 EUR za družbo Arkema France in 38.590.000 EUR za tožečo stranko (točki 551 in 552 obrazložitve izpodbijane odločbe).

22 Nazadnje, Komisija meni, da se družbi Arkema France ne bi smelo odobriti nobenega znižanja globe na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, ker podatki, ki jih je ta posredovala, niso imeli nobene znatne dodane vrednosti v smislu točke 21 navedenega obvestila. Nasprotno, Komisija meni, da ji je družba Finnish Chemicals predložila dokaze, ki so imeli znatno dodano vrednost v smislu člena 21 istega obvestila. Zato ji je odobrila 50-odstotno znižanje zneska globe, ki bi ji bila drugače naložena (točke 580, 588 in 591 obrazložitve izpodbijane odločbe).

23 Člena 1 in 2 izreka izpodbijane odločbe določata:

„*Člen 1*

Naslednja podjetja so kršila člen 81 Pogodbe in člen 53 Sporazuma EGP s sodelovanjem v navedenih obdobjih v več dogovorih in usklajenih ravnanjih, da bi določala obseg prodaje, cene, si izmenjevala občutljive tržne informacije o cenah in obsegu prodaje ter spremljala izvajanje protikonkurenčnih dogovorov za natrijev klorat na trgu v EGP:

(a) [EKA] od 21. septembra 1994 do 9. februarja 2000;

(b) Akzo Nobel […] od 21. septembra 1994 do 9. februarja 2000;

(c) Finnish Chemicals […] od 21. septembra 1994 do 9. februarja 2000;

(d) [ELSA] od 13. februarja 1997 do 9. februarja 2000;

(e) Arkema France […] od 17. maja 1995 do 9. februarja 2000;

(f) [tožeča stranka] od 17. maja 1995 do 9. februarja 2000;

(g) Aragonesas […] od 16. decembra 1996 do 9. februarja 2000;

(h) Uralita […] od 16. decembra 1996 do 9. februarja 2000.

Člen 2

Za kršitve, navedene v členu 1, so bile podjetjem naložene naslednje globe:

(a) EKA […] in Akzo Nobel […] skupno in solidarno: 0 EUR;

(b) Finnish Chemicals […]: 10.150.000 EUR, od tega skupno in solidarno z [ELSA] (v likvidaciji): 50.900 EUR;

(c) Arkema France […] in [tožeča stranka] skupno in solidarno: 22.700.000 EUR;

(d) Arkema France [...]: 20.430.000 EUR;

(e) [tožeča stranka]: 15.890.000 EUR;

(f) Aragonesas […] in Uralita […] skupno in solidarno: 9.900.000 EUR.

[…]“

24 Komisija je v členu 3 izreka izpodbijane odločbe podjetjem, navedenim v členu 1 te odločbe, odredila takojšnje prenehanje kršitev, če tega še niso storila, in opustitev ponovitve kakršnih koli dejanj ali ravnanj, opisanih v členu 1 te odločbe, ter kakršnih koli dejanj ali ravnanj, ki imajo enak ali podoben cilj ali učinek.

25 V členu 4 izreka izpodbijane odločbe so našteti naslovniki izpodbijane odločbe, ki so podjetja iz člena 1 navedene odločbe.

Postopek in predlogi strank

26 Tožeča stranka je 1. avgusta 2008 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

27 Splošno sodišče (drugi senat) je na podlagi poročila sodnika poročevalca sklenilo začeti ustni postopek. Splošno sodišče je postavilo nekaj vprašanj tožeči stranki in Komisiji. Od Komisije je tudi zahtevalo, naj predloži nekatere dokumente. Razen prepisa ustne prošnje za imuniteto družbe EKA, ki ga Komisija ni želela predložiti, so stranke na ta vprašanja odgovorile v predpisanem roku.

28 Stranke so ustno podale stališča in odgovorile na vprašanja, ki jim jih je na obravnavi 2. junija 2010 postavilo Splošno sodišče.

29 Splošno sodišče je s sklepom z dne 11. junija 2010 v zadevi Elf Aquitaine proti Komisiji (T-299/08, neobjavljen v ZOdl.) Komisiji naložilo, naj predloži prepis ustne prošnje za imuniteto družbe EKA in dovolilo, da se s tem dokumentom seznanijo odvetniki tožeče stranke v sodnem tajništvu Splošnega sodišča. Komisija je v predpisanem roku predložila ta dokument, s katerim so se odvetniki tožeče stranke seznanili v sodnem tajništvu Splošnega sodišča. Tožeča stranka je v odgovoru na pisno vprašanje Splošnega sodišča navedla, da čeprav ni mogla ugotoviti, ali ta dokument ustreza dokumentu, do katerega je dovolila dostop v okviru upravnega postopka pred Komisijo, ni imela nobenega razloga, da bi podvomila o tem, da je šlo za enak dokument.

30 Ustni postopek je bil končan 16. julija 2011.

31 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– primarno, na podlagi člena 230 ES izpodbijano odločbo v delu, v katerem se ta nanaša na tožečo stranko, razglasi za ničnо;

– podredno, na podlagi člena 229 ES odpravi ali zniža globo, ki ji je bila naložena v členu 2(c) in (e) izpodbijane odločbe;

– v vsakem primeru Komisiji naloži plačilo stroškov.

32 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

1. *Primarno, predlog za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe*

33 Tožeča stranka v utemeljitev svojega predloga za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe v delu, v katerem se nanaša nanjo, navaja deset tožbenih razlogov. Prvi tožbeni razlog se nanaša na kršitev pravil o odgovornosti za kršitve v skupini družb. Drugi tožbeni razlog se nanaša na kršitev šestih temeljnih načel, ki izhajajo iz odgovornosti za zadevno kršitev, ki ji je bila očitana. Tretji tožbeni razlog se nanaša na izkrivljanje sklopa dokazov, ki jih je predložila. Četrti tožbeni razlog se nanaša na protislovnost obrazložitve v izpodbijani odločbi. Peti tožbeni razlog se nanaša na kršitev načela

dobrega upravljanja. Šesti tožbeni razlog se nanaša na kršitev načela pravne varnosti. Sedmi tožbeni razlog se nanaša na zlorabo pooblastil. Osmi tožbeni razlog se nanaša na neutemeljen izrek globe, ki ji je bila individualno naložena. Deveti tožbeni razlog se nanaša na kršitev načel in pravil o izračunu globe, ki je bila solidarno naložena družbi Arkema France in njej sami. Deseti tožbeni razlog se nanaša na kršitev določb obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

Prvi tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev pravil o odgovornosti za kršitve v skupini družb

34 Prvi tožbeni razlog tožeče stranke, v skladu s katerim je Komisija v izpodbijani odločbi kršila pravila o odgovornosti za kršitev v skupini družb, je razdeljen na pet delov.

Prvi del, ki se nanaša na napačno uporabo prava pri pripisu odgovornosti za zadevno kršitev tožeči stranki

– Trditve strank

35 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija napačno uporabila pravo s tem, da je v točki 369 obrazložitve izpodbijane odločbe menila, da ji ni bilo treba s konkretnimi dokazi potrditi domneve o tem, da zadevna matična družba, ki ima v lasti celoten kapital svoje hčerinske družbe, nanjo dejansko izvaja odločilen vpliv (v nadaljevanju: domneva o odločilnem vplivu).

36 Prvič, iz obsežne sodne prakse in tudi predhodne prakse odločanja Komisije naj bi bilo razvidno, da mora Komisija domnevo o odločilnem vplivu potrditi s konkretnimi dokazi, ki dokazujejo navedeni vpliv. Ti dokazi morajo pokazati, bodisi da je bila matična družba vpletena v kršitev, da je bila s kršitvijo seznanjena ali da ji je notranja organizacija skupine omogočila, da je konkretno posegla v trgovinsko politiko svoje hčerinske družbe. Tožeča stranka zlasti poudarja, da je Komisija skoraj 40 let pred sprejetjem Odločbe C(2004) 4876 konč. z dne 19. januarja 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/E-1/37.773 – MCAA) (UL 2006, L 353, str. 12, v nadaljevanju: odločba o MCAA) sprejela konkretne dokaze, ki potrjujejo domnevo o odločilnem vplivu. Prav tako poudarja, da je Komisija v točki 574 obrazložitve Odločbe z dne 1. oktobra 2008 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/C.39.181 – Voski za sveče) (UL C 295, str. 17, v nadaljevanju: odločba o voskih za sveče) priznala, da pred letom 2005 odgovornosti za kršitev ni pripisovala matični družbi brez predloženih konkretnih dokazov, ki potrjujejo navedeno domnevo.

37 Drugič, tožeča stranka opozarja, da Komisija v Odločbi z dne 10. decembra 2003 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/E-2/37.857 – Organski peroksidi) (UL 2005, L 110, str. 44, v nadaljevanju: odločba o organskih peroksidih) tožeči stranki ni pripisala odgovornosti za kršitev, ki se kaznuje po tej odločbi, ker je menila, da je bila družba Arkema France na trgu popolnoma samostojna.

38 Tretjič, tožeča stranka v bistvu trdi, da obveznost Komisije, da predloži dodatne dokaze, ki potrjujejo domnevo o odločilnem vplivu na podlagi člena 81 ES, podpira sodna praksa o pripisu ukrepa državi, ki ga sprejme javno podjetje na podlagi zakonodaje o državni pomoči. V zvezi s tem se tožeča stranka sklicuje na sodbo Sodišča z dne 16. maja 2002 v zadevi Francija proti Komisiji (C-482/99, Recueil, str. I-4397) in sodbo Splošnega sodišča z dne 26. junija 2008 v zadevi SIC proti Komisiji (T-442/03,

ZOdl., str. II-1161). Po mnenju tožeče stranke v skladu s členom 295 ES zasebni delničar v skupini družb na podlagi načela enakega obravnavanja ne more biti slabše obravnavan kot javni delničar.

39 Četrtič, tožeča stranka trdi, da je ugotovitev Komisije iz točke 369 obrazložitve izpodbijane odločbe, v skladu s katero ji ni treba potrditi domneve o odločilnem vplivu z dodatnimi dokazi, ki dokazujejo nadzor matične družbe nad njeno hčerinsko družbo, v nasprotju z rešitvami, sprejetimi v večini držav članic Unije, kot so Belgija, Francija, Italija in Združeno kraljestvo in tudi Združene države, katerih vpliva na konkurenčno pravo Skupnosti ni mogoče zanikati. Po eni strani naj bi nacionalni organi, pristojni za konkurenco, v vseh teh državah uporabljali sklop dokazov, na podlagi katerih ugotavljajo samostojno ravnanje hčerinske družbe v razmerju do matične družbe. Čeprav po drugi strani velja, da Komisija ni vezana na rešitve, ki jih uporabljajo nacionalni organi držav članic, pristojni za konkurenco, bi jih morala kljub temu upoštevati glede na mehanizme okrepljenega sodelovanja, ki urejajo njene odnose s temi organi znotraj evropske mreže za konkurenco.

40 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

– Presoja Splošnega sodišča

41 Najprej je treba poudariti, da je Komisija potem, ko se je v točkah od 369 do 372 obrazložitve izpodbijane odločbe sklicevala na sodno prakso v zvezi s pripisovanjem

odgovornosti za kršitev hčerinske družbe matični družbi, v točkah 386 in 387 obrazložitve navedene odločbe ugotovila:

„(386) V celotnem obdobju kršitve je [tožeča stranka] imela v lasti več kot 97 % delnic družbe [Arkema France]. Glede na to, da je v takih okoliščinah utemeljeno sklepati, da bi hčerinska družba morala slediti politiki, ki jo določi njena matična družba (pri čemer torej ne bi delovala samostojno), in da matična družba ne bi naletela na nobeno oviro pri določanju take politike za svojo hčerinsko družbo, je mogoče domnevati, da je [tožeča stranka] imela odločilen vpliv na družbo [Arkema France]. Poleg tega obstajajo še drugi dokazi, ki potrjujejo domnevo, da je [tožeča stranka] dejansko imela odločilen vpliv. Prvič, [tožeča stranka] je vedno imenovala člane upravnega odbora družbe [Arkema France]. Poleg tega je bil [P.] med letoma 1994 in 1999 hkrati član splošnega upravljalnega odbora družb [Arkema France] in [tožeče stranke] ter član upravnega odbora družbe [Arkema France]. Enako velja za [I.], ki je bil član upravnega odbora družbe [Arkema France] med letoma 1994 in 1998 ter splošnega upravljalnega odbora [tožeče stranke] med letoma 1994 in 1997. Prav tako je tudi [W.] predsedoval upravnemu odboru družbe [Arkema France] med letoma 1994 in 1999 in bil leta 1999 imenovan v splošni upravljalni odbor [tožeče stranke]. Poleg tega so bile še nekatere druge osebe, kot na primer [D.] (1994–2000) in [R.] (1994–1997), članice upravnih odborov družbe [Arkema France] in [tožeče stranke] hkrati. Glede na te številne prekrivajoče se funkcije članov vodstvenih in nazornih organov družbe [Arkema France], ki so bili (kar zadeva vodstvene organe) imenovani in bi lahko bili, kot je treba domnevati, razrešeni [s strani tožeče stranke], je jasno, da je bila ta obveščena o vseh odločitvah, ki jih je sprejela [Arkema France] in bi nanje lahko kadar koli vplivala. Poleg tega ni obstajal noben drug pomemben delničar, ki bi lahko vplival na trgovinsko politiko hčerinske družbe.

(387) Glede na domnevo, ki izhaja iz poslovnega deleža [tožeče stranke] v družbi [Arkema France] v času kršitve (ki je bil višji od 97 %), in glede na organizacijske vezi Komisija meni, da je [tožeča stranka] imela odločilen vpliv na ravnanje svoje hčerinske družbe [Arkema France].“

42 Poleg tega je Komisija v točkah od 396 do 415 obrazložitve izpodbijane odločbe zavrnila trditve, ki sta jih družba Arkema France in tožeča stranka navedli v svojih stališčih v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, katerih cilj je izpodbijanje pripisa odgovornosti za zadevno kršitev tožeči stranki.

43 Iz obrazložitve izpodbijane odločbe, ki je navedena v točkah 41 in 42 zgoraj, je torej razvidno, da je Komisija odgovornost za zadevno kršitev pripisala tožeči stranki na podlagi domneve, da ima matična družba, ki ima v lasti več kot 97 % lastniškega kapitala svoje hčerinske družbe, nanjo odločilen vpliv. Komisija prav tako meni, da so to domnevo potrdili dodatni dokazi, ki jih je poudarila v izpodbijani odločbi, in da trditve, ki sta jih podali družba Arkema France in tožeča stranka v svojih stališčih v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, niso zadostovale za izpodbitje navedene domneve.

44 Treba je torej preizkusiti, ali je Komisija napačno uporabila pravo, kot trdi tožeča stranka, ko je sklepala, da to, da je imela tožeča stranka v lasti več kot 97 % kapitala družbe Arkema France, zadostuje za pripis odgovornosti za zadevno kršitev.

45 Sodišče je v sodbi z dne 10. septembra 2009 v zadevi Akzo Nobel in drugi proti Komisiji (C-97/08 P, ZOdl., str. I-8237, točka 54) opozorilo, da konkurenčno pravo zadeva dejavnosti podjetij (sodba z dne 7. januarja 2004 v združenih zadevah Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, str. I-123, točka 59) in da pojem podjetja zajema vse subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, ne glede na njihovo pravno obliko in njihov način financiranja (sodbe Sodišča z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točka 112; z dne 10. januarja 2006 v zadevi Cassa di Risparmio di Firenze in drugi, C-222/04, ZOdl., str. I-289, točka 107; in z dne 11. julija 2006 v zadevi FENIN proti Komisiji, C-205/03 P, ZOdl., str. I-6295, točka 25).

46 Sodišče je prav tako pojasnilo, da je treba pojem podjetja, postavljen v kontekst, razumeti, kot da označuje gospodarsko enoto, čeprav s pravnega vidika to gospodarsko enoto sestavlja več fizičnih ali pravnih oseb (glej v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, točka 55 in navedena sodna praksa).

47 Kadar tak gospodarski subjekt krši pravila o konkurenci, mora v skladu z načelom osebne odgovornosti za to kršitev odgovarjati sam (glej v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, točka 56 in navedena sodna praksa).

48 Kršitev konkurenčnega prava je treba brez nejasnosti pripisati pravni osebi, ki ji je mogoče naložiti plačilo glob in na katero se mora nasloviti obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. Prav tako je pomembno, da je v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah navedeno, v zvezi s čim se pravni osebi očitajo navedena dejstva (glej v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, točka 57 in navedena sodna praksa).

49 Iz ustaljene sodne prakse je razvidno, da se lahko ravnanje hčerinske družbe pripiše matični družbi med drugim, če – čeprav je ločena pravna oseba – ta hčerinska družba o svojem ravnanju na trgu ne odloča samostojno, ampak večinoma ravna v skladu z navodili matične družbe, zlasti glede gospodarskih, organizacijskih in pravnih povezav, ki povezujejo ti pravni enoti (glej v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, točka 58 in navedena sodna praksa).

50 To je zato, ker sta v takem primeru matična družba in njena hčerinska družba del iste gospodarske enote in zato tvorita eno samo podjetje v smislu sodne prakse, navedene v točkah 45 in 46 zgoraj. Dejstvo, da matična družba in njena hčerinska družba tvorita eno samo podjetje v smislu člena 81 ES, tako Komisiji omogoča, da odločbo, s katero nalaga plačilo glob, naslovi na matično družbo, ne da bi bilo treba dokazati osebno

vpletenost slednje v kršitev (glej v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, točka 59 in navedena sodna praksa).

51 V posebnem primeru, ko je matična družba stoodstotna lastnica kapitala svoje hčerinske družbe, ki je kršila konkurenčna pravila, lahko po eni strani ta matična družba odločilno vpliva na ravnanje te hčerinske družbe, po drugi strani pa obstaja izpodbitna domneva, da navedena matična družba dejansko odločilno vpliva na njeno ravnanje (glej v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, točka 60 in navedena sodna praksa).

52 V teh okoliščinah za domnevanje, da matična družba odločilno vpliva na poslovno politiko hčerinske družbe, zadostuje, da Komisija dokaže, da je celoten kapital hčerinske družbe v lasti matične družbe. Komisija bo lahko tako matično družbo štela za solidarno odgovorno za plačilo globe, naložene njeni hčerinski družbi, razen če matična družba, ki mora to domnevo izpodbiti, ne predloži zadostnih dokazov o tem, da njena hčerinska družba na trgu ravna samostojno (glej v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, točka 61 in navedena sodna praksa).

53 Čeprav je res, da se Sodišče v sodbi z dne 16. novembra 2000 v zadevi Stora Kopparbergs Bergslags proti Komisiji (C-286/98 P, Recueil, str. I-9925, točki 28 in 29) poleg na stoodstotno lastništvo kapitala hčerinske družbe sklicuje tudi na druge okoliščine, kot sta neizpodbijanje vpliva, ki ga izvaja matična družba na trgovinsko politiko hčerinske družbe, in skupno zastopanje obeh družb v upravnem postopku, prav tako drži, da je Sodišče navedene okoliščine poudarilo le zato, da bi predstavilo vse dokaze, s katerimi je Splošno sodišče utemeljilo svojo obrazložitev, ne pa zato, da bi uporabo navedene domneve pogojilo s predložitvijo dodatnih dokazov v zvezi z dejanskim

vplivanjem matične družbe (glej v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, točka 62 in navedena sodna praksa).

54 Iz vseh ugotovitev je razvidno, da če je matična družba stoodstotna lastnica kapitala hčerinske družbe, obstaja izpodbitna domneva, da ta matična družba odločilno vpliva na ravnanje hčerinske družbe (glej v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, točka 63 in navedena sodna praksa).

55 Poleg tega je iz sodne prakse Splošnega sodišča razvidno, da če ima matična družba v lasti skoraj celoten kapital svoje hčerinske družbe, je mogoče razumno sklepati, da navedena hčerinska družba ne odloča samostojno o svojem ravnanju na trgu in da posledično s svojo matično družbo tvori isto podjetje v smislu člena 81 ES (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 30. septembra 2003 v zadevi Michelin proti Komisiji, T-203/01, Recueil, str. II-4071, točka 290 in navedena sodna praksa).

56 V obravnavani zadevi je treba po eni strani ugotoviti, kot je Komisija v točki 386 obrazložitve izpodbijane odločbe ugotovila, da tožeča stranka ne izpodbija, da je imela v lasti več kot 97 % kapitala družbe Arkema France v času zadevnega dejanskega stanja, natančneje 97,55 %, kot je bilo ugotovljeno v točki 13 obrazložitve izpodbijane odločbe. Po drugi strani, čeprav tožeča stranka trdi, da dejstvo, da je bila edina lastnica delnic družbe Arkema France, ne more potrjevati domneve o odločilnem vplivu, ni navedla nobene utemeljitve, ki bi lahko izpodbijala presojo Komisije iz točke 396 obrazložitve izpodbijane odločbe, v skladu s katero se lahko lastništvo matične družbe skoraj celotnega kapitala hčerinske družbe obravnava podobno kot lastništvo celotnega kapitala, ker dejansko „manjšinski delničarji v tem primeru niso upravičeni do nobenih posebnih pravic, razen udeležbe pri dobičku iz poslovanja hčerinske družbe“.

57 Zato je Komisija v skladu s sodno prakso iz točk od 45 do 55 zgoraj v izpodbijani odločbi pravilno domnevala, da je tožeča stranka imela odločilen vpliv na družbo Arkema France na podlagi ugotovitve, da je imela v lasti skoraj celoten kapital te družbe.

58 Te ugotovitve ne more ovreči nobena utemeljitev, ki jo je predložila tožeča stranka.

59 Prvič, trditve, na podlagi katerih je po eni strani iz sodne prakse in iz prakse odločanja Komisije pred sprejetjem odločbe o MCAA razvidno, da mora Komisija potrditi domnevo o odločilnem vplivu s konkretnimi dokazi, je treba zavrniti kot neutemeljene. Kot je razvidno iz točk od 45 do 55 zgoraj, se v skladu z ustaljeno sodno prakso, na katero se Sodišče sklicuje v sodbi Akzo Nobel in drugi proti Komisiji (točka 45 zgoraj), od Komisije ni zahtevalo, da navedeno domnevo potrdi z dodatnimi dokazi. Čeprav je praksa odločanja Komisije, kot je to Komisija navedla v odločbi o voskih za sveče, poleg tega pred sprejetjem odločbe o MCAA vključevala potrjevanje domneve o odločilnem vplivu z dodatnimi dokazi, taka ugotovitev ne more vplivati na sklep iz točke 57 zgoraj, da se je bila Komisija v izpodbijani odločbi upravičena opreti zgolj na lastništvo skoraj celotnega kapitala družbe Arkema France s strani tožeče stranke za domnevo, da je tožeča stranka imela na to družbo odločilen vpliv.

60 Drugič, kot neutemeljeno je treba zavrniti trditev, da je Komisija napačno uporabila pravo s tem, da je odgovornost za zadevno kršitev pripisala tožeči stranki, čeprav ji te ni pripisala v odločbi o organskih peroksidih. Po eni strani, kot je razvidno iz točk od 45 do 55 zgoraj, ker je Komisija na podlagi pravilne razlage pojma družba v smislu člena 81(1) ES v izpodbijani odločbi odgovornost za kršitev pripisala tožeči stranki, samo dejstvo, da ji Komisija te ni pripisala že v prejšnji odločbi, s katero je kaznovala

družbo Arkema France, v zvezi s tem ne more izpodbiti zakonitosti izpodbijane odločbe. Po drugi strani, ker ima Komisija možnost, ne pa obveznost, da odgovornost za kršitev pripiše matični družbi (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 24. septembra 2009 v združenih zadevah Erste Group Bank in drugi proti Komisiji, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P, ZOdl., str. I-8681, točka 82, in sodbo Splošnega sodišča z dne 14. decembra 2006 v zadevi Raiffeisen Zentralbank Österreich in drugi proti Komisiji, od T-259/02 do T-264/02 in T-271/02, ZOdl., str. II-5169, točka 331), samo dejstvo, da ji Komisija tega ni pripisala v odločbi o organskih peroksidih, ne pomeni, da je dolžna v poznejši odločbi presoditi enako (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 20. aprila 1999 v zadevi Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, imenovano PVC II, od T-305/94 do T-307/94, od T-313/94 do T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 in T-335/94, Recueil, str. II-931, točka 990).

61 Tretjič, v delu, v katerem tožeča stranka v bistvu trdi, da v točki 38 zgoraj navedena sodba Francija proti Komisiji (točke od 50 do 52, 55 in 56) in v točki 38 zgoraj navedena sodba SIC proti Komisiji (točke 94, 95, 98, 99, od 101 do 105 in 107) potrjujeta, da mora Komisija predložiti dodatne dokaze, ki bi potrdili domnevo o odločilnem vplivu, na katero se je oprla v okviru uporabe člena 81 ES, je treba to trditev zavrniti kot brezpredmetno. Zadevne točke v zvezi z vprašanjem, ali se lahko ukrep, ki ga sprejme javno podjetje, naloži državi, in ali se tak ukrep šteje za državno pomoč v smislu člena 87 ES, namreč po eni strani niso povezane s pogoji za pripis odgovornosti za kršitev člena 81 ES matični družbi in po drugi strani ne nasprotujejo obstoju domneve o odločilnem vplivu v zvezi s kršitvijo člena 81 ES, ki so ji sodišča Unije izrecno priznala zakonitost, kot je razvidno iz sodne prakse iz točk od 45 do 55 zgoraj.

62 Četrtič, kot brezpredmetno je treba zavrniti trditev, da sodna praksa v nekaterih državah članicah Evropske unije in v Združenih državah Amerike v bistvu zahteva, da mora biti odločilni vpliv matične družbe na hčerinsko družbo potrjen s konkretnimi

dokazi. Poleg dejstva, da sodna praksa navedenih držav za Komisijo ni zavezujoča in ne pomeni ustreznega pravnega okvira, glede na katerega se mora preučiti zakonitost izpodbijane odločbe, dejstvo, da sodna praksa navedenih držav domneve o odločilnem vplivu ne priznava, tudi če bi se pokazala za resnično, nikakor ne bi pomenilo, da je v pravu Skupnosti ta nezakonita.

63 Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih ugotovitev je treba prvi del zavrniti deloma kot neutemeljen in deloma kot brezpredmeten.

Drugi del, ki se nanaša na kršitev načel pravne in gospodarske samostojnosti družb

– Trditve strank

64 Tožeča stranka trdi, da če domneva o odločilnem vplivu, kot pri praksi odločanja Komisije pred sprejetjem odločbe o MCAA, ni potrjena z dodatnimi dokazi, ki potrjujejo vpletenost matične družbe v dejavnost njene hčerinske družbe na trgu, ki ga zadeva kršitev, je taka domneva nezdružljiva z načelom samostojnosti pravne osebe, ker povzroča avtomatično odgovornost matične družbe za kršitve, ki jih je zagrešila njena hčerinska družba.

65 Prvič, tožeča stranka trdi, da se lahko matično družbo prizna kot del obsega podjetja v smislu člena 81 ES le na podlagi ustrezno utemeljenih izjem od načela gospodarske samostojnosti pravne osebe. V takem izrednem primeru se lahko matični družbi

pripiše odgovornost za kršitev, ki jo je storila hčerinska družba, in se ji solidarno naloži plačilo globe, pripisane navedeni hčerinski družbi, pri čemer pa se ji globa ne more naložiti individualno.

66 Tožeča stranka navaja, da pravica družb v državah članicah Unije potrjuje načelo pravne samostojnosti pravnih oseb, vključno s hčerinskimi družbami, katerih družbeni kapital je v celoti v lasti matične družbe. To načelo naj bi izhajalo iz lastnosti pravne osebe in bi zlasti podeljevalo popolno pravno sposobnost in lastna sredstva družbe, ki bi bila popolnoma odgovorna za svoja lastna dejanja, vključno s posledicami njene gospodarske dejavnosti na trgu. V zvezi s tem pojasnjuje, da sodna praksa priznava načelo gospodarske samostojnosti hčerinske družbe, ki izhaja iz njene pravne samostojnosti. To načelo naj bi prav tako bilo temeljni element za dobro delovanje sodobnih gospodarstev. Zato sta tožeča stranka in družba Arkema France kot različni pravni osebi pravno in gospodarsko samostojni.

67 Drugič, tožeča stranka trdi, da načelo gospodarske samostojnosti hčerinske družbe pomeni dejanski izraz uporabe s strani te hčerinske družbe vseh pravnih lastnosti njene pravne osebnosti. Po eni strani naj bi analiza prava v večini držav članic Unije pokazala, da je načelo samostojnosti pravne osebe del temeljnih pravnih podlag, na katerih temelji njihova družbena organizacija, odstopanje od tega načela pa je mogoče le v izrednih okoliščinah, kot naj bi bilo to razvidno iz različnih nacionalnih sodnih praks. Po drugi strani Komisija pri uporabi konkurenčnega prava ne sme prezreti sodne prakse sodišč držav članic Unije, če ne želi ogroziti potrebne skladnosti različnih konkurenčnih zakonodaj v evropskih in mednarodnih konkurenčnih omrežjih.

68 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija.

– Presoja Splošnega sodišča

69 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija s tem, ko ji je pripisala odgovornost za kršitev, kršila načeli pravne in gospodarske samostojnosti družb.

70 Ne da bi se bilo treba izreči glede obsega načel pravne in gospodarske samostojnosti družb niti glede njihovega obstoja, zadošča ugotovitev, da nikakor ne moreta pomeniti, da družba, katere kapital je v celoti ali skoraj v celoti v lasti druge družbe, na trgu obvezno deluje samostojno le zato, ker razpolaga s pravno osebo ali lastnimi gospodarskimi sredstvi. Taka predpostavka bi namreč popolnoma izničila številne možnosti, ki obstajajo v praksi za matično družbo, ki ima v lasti celoten ali skoraj celoten kapital hčerinske družbe, da bi nanjo vplivala formalno ali neformalno.

71 Zato Komisija v tej zadevi ni kršila domnevnih načel pravne in gospodarske samostojnosti, kot jih navaja tožeča stranka.

72 Trditve, ki jih v zvezi s tem navaja tožeča stranka, ne morejo biti uspešne. Po eni strani je treba kot neutemeljene zavrniti trditve, da bi bila domneva o odločilnem vplivu v nasprotju s pravom, ki velja v nekaterih državah članicah Unije, zaradi istih razlogov, kot so navedeni v točki 62 zgoraj, zlasti da pravo navedenih držav ni upoštevni pravni okvir, v skladu s katerim se mora presojati zakonitost izpodbijane odločbe. V delu, v katerem tožeča stranka trdi, da je Komisija s tem, da ji je pripisala odgovornost za

zadevno kršitev, kršila pravo družb, ki velja v državah članicah Unije, in s tem načelo subsidiarnosti, je treba po drugi strani ugotoviti, da mora v skladu s členom 81(1) ES gospodarski subjekt ob kršitvi pravil o konkurenci za to kršitev, za katero ga lahko v skladu s členom 23(2) Uredbe št. 1/2003 Komisija kaznuje, odgovarjati.

73 Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih ugotovitev je treba drugi del zavrniti kot neutemeljen.

Tretji del, ki se nanaša na napako v zvezi s tem, da dokazi, ki jih je Komisija uporabila v izpodbijani odločbi, ne potrjujejo domneve o odločilnem vplivu

– Trditve strank

74 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija napačno uporabila pravo in storila očitno napako pri presoji z ugotovitvijo, da bi trije dodatni dokazi, navedeni v točki 386 obrazložitve izpodbijane odločbe (glej točko 41 zgoraj), potrdili domnevo o odločilnem vplivu. Tožeča stranka v zvezi s tem v bistvu trdi, da po eni strani dejstvo, da je imenovala člane upravnega odbora svoje hčerinske družbe, in po drugi strani dejstvo, da je pet članov splošnega upravljalnega odbora ali upravnega odbora družbe Arkema

France zasedalo v njenem splošnem upravnem odboru ali njenem upravnem odboru, navedene domneve ne potrjuje.

75 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

– Presoja Splošnega sodišča

76 V skladu s sodno prakso, navedeno v točkah od 52 do 55 zgoraj, Komisija domneve o odločilnem vplivu ni dolžna potrditi z dodatnimi dokazi, pri čemer lahko domnevo uporabi, kadar ima matična družba v lasti celoten ali skoraj celoten kapital hčerinske družbe, vendar pa mora nasprotno tožeča stranka, da bi to domnevo izpodbila, predložiti zadostne dokaze, da njena hčerinska družba na trgu ravna samostojno.

77 Zato čeprav bi bilo treba šteti, kot trdi tožeča stranka, da se je Komisija v točki 386 obrazložitve izpodbijane odločbe nepravilno oprla na dokaze, ki niso mogli potrditi domneve o odločilnem vplivu, taka napaka v nobenem primeru ne bi mogla izpodbijati dejstva, da se je lahko pravilno oprla le na ugotovitev, da ima tožeča stranka v lasti skoraj celoten kapital hčerinske družbe za domnevo, da ima nanjo odločilen vpliv.

78 Zato je treba tretji del zavrniti kot brezpredmeten, ne da bi bilo treba preučiti trditve, s katerimi želijo tožeče stranke v bistvu izpodbijati upoštevnost dokazov, ki jih Komisija v izpodbijani odločbi uporablja, da bi potrdila domnevo o odločilnem vplivu.

Četrti del, ki se nanaša na to, da je Komisija nepravilno štela, da tožeča stranka ni predložila sklopa dokazov, s katerim bi se izpodbila domneva o odločilnem vplivu

– Trditve strank

79 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija nepravilno štela, da ni predložila sklopa skladnih dokazov, s katerim bi se izpodbila domneva o odločilnem vplivu ter ugotovila po eni strani samostojnost družbe Arkema France na trgu in po drugi strani njena nevpletenost v trgovinsko politiko hčerinske družbe. Tožeča stranka navaja, da v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, predložen sklop dokazov ni omejen na ugotavljanje tega, da pri kartelu ni sodelovala ali da zanj ni vedela.

80 Tožeča stranka najprej trdi, da je z sklopom skladnih dokazov dokazala samostojnost družbe Arkema France na trgu.

81 Prvič, tožeča stranka najprej opozarja, kot je navedla v prvem delu prvega tožbenega razloga (glej točko 37 zgoraj), da je Komisija priznala samostojnost družbe Arkema France na trgu v odločbi o organskih peroksidih. Poleg tega trdi, da čeprav Komisija v odločbi z dne 3. maja 2006 o vodikovem peroksidu in perboratu (zadeva COMP/F/38.620), (UL L 353, str. 54, v nadaljevanju: odločba o vodikovem peroksidu) ni nikoli poskusila s kakršnim koli konkretnim dokazom potrditi domneve o odločilnem vplivu, je nato štela, da ne obstaja noben dokaz, ki bi navedeno domnevo podprl. Nazadnje, v delu, v katerem natrijev klorat pripada isti skupini proizvodov, kot sta

skupini iz odločbe o organskih peroksidih in odločbe o vodikovem peroksidu, in ki ga je skupina Elf Aquitaine upravljala povsem enako kot proizvode, ki jih zadevata ti dve odločbi, Komisija v okviru te zadeve ne bi mogla pravilno zatrjevati, da je tožeča stranka posegla v trgovinsko strategijo družbe Arkema France.

82 Drugič, tožeča stranka trdi, da je družba Arkema France pripadala skupini, za katero je značilno decentralizirano upravljanje hčerinskih družb, in da tožeča stranka, ki vodi skupino, zato deluje le kot neoperativna holdinška družba, ki nikakor ni vključena v operativno upravljanje svojih hčerinskih družb. Zato ji Komisija ne bi smela pripisati odgovornosti za zadevno kršitev, kakor je tudi zaradi istega razloga ni pripisala eni od matičnih družb, ki je bila kaznovana v skladu z Odločbo z dne 20. oktobra 2004 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] (zadeva COMP/C.38.238 – Surovi tobak – Španija) (UL 2007, L 102, str. 14, v nadaljevanju: odločba o surovem tobaku – Španija).

83 Tretjič, tožeča stranka trdi, da je družba Arkema France svojo trgovinsko strategijo vedno določala samostojno.

84 Po eni strani v nasprotju s tem, kar Komisija trdi v točki 324 obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah in kot je priznala na obravnavi pred pooblaščencem za zaslišanje, naj tožeča stranka ne bi nikoli prekinila ali odobrila načrta dejavnosti ali proračuna za dejavnosti družbe Arkema France, ki so posebej povezane z natrijevim kloratom. Nasprotno naj bi takrat družba Arkema France razpolagala z vsemi sredstvi ter organizacijskimi, pravnimi in finančnimi viri, ki so potrebni za določitev trgovinske strategije dejavnosti, povezane z natrijevim kloratom in upravljanjem teh dejavnosti.

85 Po drugi strani tožeča stranka navaja sklop utemeljitev, zakaj je družba Arkema France na trgu delovala samostojno. Najprej je imela družba Arkema France polno pristojnost, da sklepa pogodbe brez predhodnega dovoljenja matične družbe, kar ji je omogočilo popolnoma samostojno upravljanje lastne trgovinske politike. Nato je družba Arkema France vedno prosto določala izbor proizvodov ali storitev, ki jih je tržila na trgu natrijevega klorata, saj tožeča stranka na svojo hčerinsko družbo ni nikoli naslovila nobenih navodil ali smernic o njeni proizvodnji, zaračunanih cenah in možnostih njene proizvodnje. Poleg tega je bila družba Arkema France pri določanju svojih prodajnih ciljev in bruto marž popolnoma svobodna brez posredovanja matične družbe, pri čemer nihče od osebja tožeče stranke ni mogel sodelovati pri taki vrsti odločitev. Poleg tega tožeča stranka ni bila nikoli prisotna na trgih – nabavnih ali prodajnih trgih –, na katerih je delovala njena hčerinska družba. Nazadnje, družba Arkema France je na trgu natrijevega klorata nastopala v svojem imenu in za svoj račun, ne pa kot njena predstavnica ali trgovska zastopnica.

86 Četrtič, po mnenju tožeče stranke je bila družba Arkema France popolnoma finančno samostojna. Taka ugotovitev je razvidna iz preudarkov iz točk od 81 do 85 zgoraj in tudi iz zelo majhnega obsega dejavnosti v zvezi z natrijevim kloratom v skupini ob nastanku spornega dejanskega stanja. Tožeča stranka dodaja, da je bil finančni nadzor, ki ga je izvajala nad družbo Arkema France, zelo splošen in se torej ni mogel nanašati na dejavnost v zvezi z natrijevim kloratom.

87 Petič, tožeča stranka trdi, da je družba Arkema France ni obvestila o svoji dejavnosti na trgu in da je priprava njenih računovodskih izkazov s strani družbe Arkema France še naprej strogo v mejah obveznosti holdinške družbe, ob upoštevanju veljavnih računovodskih pravil in finančne zakonodaje. Priprava računovodskih izkazov je bila zato zelo splošna in ni zajemala trgovinske politike družbe Arkema France.

88 Šestič, tožeča stranka ugotavlja, da bi morala Komisija glede na vse ugotovitve, poudarjene v točkah od 81 do 87 zgoraj, po eni strani potrditi, da dejavnost družbe Arkema France ni podrejena navodilom njene matične družbe. Po drugi strani je iz sodne prakse in iz prakse odločanja Komisije razvidno, da so vsi dokazi, ki jih je tožeča stranka predložila za izpodbijanje domneve o odločilnem vplivu, pomembni za dokazovanje samostojnosti njene hčerinske družbe. Z zavrnitvijo dokazov, ki ji jih je predložila tožeča stranka, naj bi Komisija *de facto* zavrnila to obliko dokazovanja za izpodbijanje navedene domneve.

89 Drugič, tožeča stranka trdi, da je Komisija v točki 370 obrazložitve izpodbijane odločbe nepravilno zavrnila dokazno vrednost njenega nesodelovanja pri kršitvi, ki jo je zagrešila njena hčerinska družba, in dokaz, da tožeča stranka ni bila seznanjena s kršitvijo, da bi se razbremenila odgovornosti, čeprav je Komisija v izpodbijani odločbi izrecno priznala, da ni bila tožeča stranka nikoli neposredno ali posredno vključena v zadevno kršitev. Vendar pa bi Komisija in sodišča Unije v okviru pripisovanja odgovornosti za to kršitev matični družbi sodelovanje pri kršitvi ali seznanjenost z njo priznali kot pomemben dokaz.

90 Tretjič, tožeča stranka poudarja, da je Komisija v točki 403 obrazložitve izpodbijane odločbe napačno menila, da dejstvo, da ni posredovala niti na trgu natrijevega klorata v EGP niti na nabavnih ali prodajnih trgih tega proizvoda, ni dokaz za njeno neodvisnost. Tako stališče ni združljivo s sodno prakso, kot je razvidna iz sodbe Splošnega sodišča z dne 12. septembra 2007 v zadevi Prym in Prym Consumer proti Komisiji (T-30/05, neobjavljena v ZOdl.).

91 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija.

– Presoja Splošnega sodišča

92 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je predložila sklop dokazov, ki dokazujejo samostojnost družbe Arkema France na trgu natrijevega klorata in njeno nevpletenost v trgovinsko politiko hčerinske družbe.

93 Kot je razvidno iz sodne prakse, predstavljene zlasti v točkah od 52 do 55 zgoraj, je treba po eni strani opozoriti, da kadar Komisija na podlagi domneve o odločilnem vplivu pripiše odgovornost za kršitev matični družbi, jo mora ta izpodbijati s predložitvijo zadostnih dokazov o samostojnem ravnanju hčerinske družbe na trgu. Da se ugotovi samostojnost njene hčerinske družbe na trgu in se torej izpodbija navedena domneva, mora matična družba po drugi strani predložiti vse dokaze v zvezi z organizacijskimi, gospodarskimi in pravnimi povezavami med njo in hčerinsko družbo, ki dokazujejo, da nista en sam gospodarski subjekt.

94 V obravnavani zadevi je treba torej preizkusiti, ali je Komisija pravilno ugotovila, da dokazi sklopa dokazov, ki jih je tožeča stranka predložila, ne omogočajo ugotovitve samostojnosti družbe Arkema France na trgu in izpodbijanja domneve o odločilnem vplivu.

95 Prvič, trditev tožeče stranke, na podlagi katere stališče Komisije v odločbi o organskih peroksidih in odločbi o vodikovem peroksidu dokazuje, da je družba Arkema France na trgu ravnala samostojno, je treba zavrniti kot neutemeljeno. Najprej je treba poudariti, da po eni strani tožeča stranka navedeni odločbi razlaga nepravilno, saj

Komisija v teh odločbah nikakor ni ugotovila, da je družba Arkema France delovala samostojno zlasti na trgu natrijevega klorata in na splošno na drugih trgih s proizvodi, ki jih je tržila. Kot je namreč razvidno zlasti iz člena 1 odločbe o organskih peroksidih, se je Komisija zadovoljila s kaznovanjem družbe Arkema France (prej Atofina), ne da bi odločila o vprašanju, ali je treba odgovornost za to kršitev pripisati tožeči stranki. Po drugi strani je treba ugotoviti, da je Komisija v odločbi o vodikovem peroksidu v bistvu ugotovila, zlasti v točki 427 obrazložitve navedene odločbe, da je treba odgovornost za zadevno kršitev v tej odločbi pripisati tožeči stranki. Torej nobena od teh odločb ne dopušča sklepa, da je Komisija v podobnih okoliščinah kot v tej zadevi upoštevala samostojno delovanje družbe Arkema France na trgu.

96 Poleg tega v delu, v katerem, kot je bilo ugotovljeno v točki 60 zgoraj, ima Komisija možnost, ne pa obveznost, da odgovornost za kršitev pripiše matični družbi, in je na podlagi pravilne razlage člena 81 ES v tej zadevi odgovornost za zadevno kršitev pripisala tožeči stranki, morebitna ugotovitev, na podlagi katere naj bi Komisija v prejšnjih zadevah presodila, da takega pripisa ne bi smelo biti, ali potrdila domnevo o odločilnem vplivu z dodatnimi dokazi, v nobenem primeru v tej zadevi ne bi omogočila sklepa, da je Komisija napačno uporabila pravo s tem, da je odgovornost za zadevno kršitev pripisala tožeči stranki.

97 Drugič, trditve tožeče stranke, da samostojnost družbe Arkema France potrjuje decentralizirano upravljanje skupine Elf Aquitaine, in dejstvo, da je bila tožeča stranka le „neoperativna holdinška družba“, ki ni posegala v operativno upravljanje svojih hčerinskih družb, in ji zato Komisija ne bi smela pripisati kršitve – česar sicer ni storila – nasproti drugi matični družbi v odločbi o surovem tobaku – Španija, je treba prav tako zavrniti kot neutemeljene.

98 Po eni strani je treba najprej poudariti, da trditev, da je tožeča stranka „neoperativna holdinška družba“, ni podprta z nobenim konkretnim dokazom, na podlagi katerega bi bilo mogoče dokazati, da tožeča stranka ni imela nobenega odločilnega vpliva na svojo hčerinsko družbo. Po drugi strani, kot je razvidno iz sodne prakse iz točke 60 zgoraj, dejstvo, da Komisija v odločbi o surovem tobaku – Španija kršitve ni pripisala matični družbi, v nobenem primeru ne vpliva na ugotovitev, da so bili v izpodbijani odločbi izpolnjeni pogoji za tak pripis.

99 Poleg tega ima v vsakem primeru v skupini družb holdinška družba nalogo, da združuje kapitalske deleže v različnih družbah in zagotavlja njihovo enotno upravljanje. Zato ni mogoče izključiti, da je imela tožeča stranka zlasti z usklajevanjem finančnih naložb v skupini Elf Aquitaine odločilen vpliv na ravnanje svoje hčerinske družbe. Poleg tega je notranja razdelitev različnih dejavnosti tožeče stranke, ki je podobna decentraliziranemu upravljanju, med različnimi enotami in oddelki običajen pojav v skupinah družb, kot je družba, ki jo vodi tožeča stranka. Torej ta trditev nikakor ne izpodbija domneve, da sta bili tožeča stranka in družba Arkema France v smislu člena 81 ES eno podjetje.

100 Tretjič, v delu, v katerem tožeča stranka po eni strani trdi, da je družba Arkema France svojo poslovno strategijo na trgu natrijevega klorata vedno določala samostojno, ker ni nikoli prekinila ali potrdila načrta dejavnosti in proračuna dejavnosti družbe Arkema France, ki so posebej povezane s tem proizvodom, in ker je lahko ta družba v bistvu na trgu delovala samostojno ter je bila družba Arkema France po drugi strani popolnoma finančno samostojna, zato ker je imela tožeča stranka nad svojo hčerinsko družbo zelo splošen nadzor, je treba te trditve prav tako zavrniti kot neutemeljene.

101 Poleg dejstva, da trditve tožeče stranke niso podprte z nobenim konkretnim dokazom, je treba namreč najprej poudariti, da na podlagi dejstva, da tožeča stranka ni nikoli prekinila niti odobrila načrta dejavnosti in proračuna dejavnosti družbe Arkema France, ni mogoče ugotoviti, da jih ni mogla niti spremeniti, niti zavrniti, niti nadzirati njihove uporabe.

102 Poleg tega ni mogoče izključiti, da je imela tožeča stranka odločilen vpliv na ravnanje svoje hčerinske družbe zlasti z usklajevanjem finančnih naložb v skupini Elf Aquitaine.

103 Nazadnje, čeprav je tožeča stranka, kot je to poleg tega trdila v svojem odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah (glej stran 71 navedenega odgovora) in kot je razvidno iz točke 392 obrazložitve izpodbijane odločbe, nadzorovala najpomembnejše obveznosti svoje hčerinske družbe, ta okoliščina dodatno podkrepi ugotovitev Komisije, da navedena hčerinska družba v razmerju do tožeče stranke ni bila samostojna.

104 Četrtič, trditev tožeče stranke, da je družba Arkema France ni obvestila o svoji dejavnosti na trgu in je zanjo pripravila zelo splošen računovodski izkaz v skladu s francosko zakonodajo in njenimi statuti, je treba zavrniti kot neutemeljeno. Poleg tega, da je treba poudariti, da ta trditev ni podprta z nobenim konkretnim dokazom, bi bilo lahko v zvezi s tem priznanje tožeče stranke, da je nadzorovala najpomembnejše obveznosti svoje hčerinske družbe, kot je predstavljeno v točki 103 zgoraj, v nasprotju z navedeno trditvijo.

105 Petič, v delu, v katerem tožeča stranka trdi, da pri kršitvi ni nikoli sodelovala, da ni bila seznanjena z njo in da ni posredovala niti na nabavnih ali prodajnih trgih natrijevega klorata niti na navedenem trgu, ki je bil zanjo manj pomemben, je treba ugotoviti, da s takimi dokazi ni mogoče dokazati samostojnosti družbe Arkema France.

Najprej je treba opozoriti, da, kot je razvidno iz sodne prakse, Komisija lahko odločbo o naložitvi glob naslovi na matično družbo v skupini družb ne zaradi odnosa vzajemnega napeljevanja h kršitvam med matično družbo in hčerinsko družbo niti zaradi vpletenosti matične družbe v navedeno kršitev, temveč zato, ker gre za eno samo podjetje (v točki 55 zgoraj navedena sodba Michelin proti Komisiji, točka 290). Dalje, ničesar ni mogoče sklepati na podlagi tega, da sta tožeča stranka in družba Arkema France delovali na različnih trgih ali da je bil trg natrijevega klorata za tožečo stranko manj pomemben. Treba je namreč ugotoviti, da je v taki skupini, kot jo vodi tožeča stranka, porazdelitev nalog običajna in ne omogoča izpodbijanja domneve, da sta tožeča stranka in družba Arkema France eno samo podjetje v smislu člena 81 ES. Zato je treba te argumente zavrniti kot brezpredmetne.

106 Šestič, trditev tožeče stranke, da ji je Komisija *de facto* odvzela pravico, da izpodbije domnevo o odločilnem vplivu ob upoštevanju, da dokazi, ki jih je predložila, ne omogočajo ugotovitve samostojnosti družbe Arkema France, je treba zavrniti kot neutemeljeno. Ne samo da Komisija v izpodbijani odločbi ni izpodbijala pravice tožeče stranke do predložitve dokazov, s katerimi bi se lahko izpodbila domneva o odločilnem vplivu, ampak je šele po preizkusu sklopa dokazov, ki ji ga je predložila tožeča stranka, pravilno ugotovila, kot to izhaja iz ugotovitev iz točk od 95 do 105 zgoraj, da na podlagi dokazov iz sklopa navedene domneve ni mogoče izpodbiti.

107 Glede na vse navedeno je treba ugotoviti, da je Komisija pravilno štela, da tožeča stranka ni predložila dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče izpodbiti domnevo o odločilnem vplivu.

108 Zato je treba četrti del prvega tožbenega razloga zavrniti deloma kot neutemeljen in deloma kot brezpredmeten.

Peti del, ki se nanaša na spremembo domneve o odločilnem vplivu v neizpodbitno domnevo

– Trditve strank

109 Tožeča stranka trdi, da je Komisija z zavrnitvijo sklopa dokazov, ki ji ga je predložila, domnevo o odločilnem vplivu, ki bi morala biti izpodbitna domneva, spremenila v neizpodbitno domnevo.

110 Prvič, tožeča stranka trdi, da sprememba izpodbitne domneve v neizpodbitno ni v skladu z načelom domneve nedolžnosti. Ta sprememba najprej pomeni *probatio diabolica*, in sicer dokaz, ki ga ni mogoče izpodbijati, in torej glede na sodno prakso nedopusten dokaz. Dalje, tožeča stranka je na obravnavi pojasnila, da je taka domneva v nasprotju z načelom domneve nedolžnosti, ki ga določata Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisana v Rimu 4. novembra 1950 (v nadaljevanju: EKČP), kot ga je razložilo Evropsko sodišče za človekove pravice v sodbi z dne 7. oktobra 1988 v zadevi Salabiaku proti Franciji (série A št. 141-A, točka 28), in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ki je bila razglašena 7. decembra 2000 v Nici (UL C 364, str. 1) in ima enako pravno vrednost kot pogodbe v skladu s členom 6(1), prvi pododstavek, PEU. Nazadnje, tožeča stranka je v odgovor na vprašanja

Splošnega sodišča na obravnavi pojasnila, da meni, da je bila v točki 45 zgoraj navedena sodba Akzo Nobel in drugi proti Komisiji z navedenimi določbami nezdružljiva.

111 Drugič, tožeča stranka trdi, da domneve o odločilnem vplivu, ki jo je postavila Komisija v izpodbijani določbi, ni mogoče izpodbiti.

112 Prvič, iz točk od 396 in 412 obrazložitve izpodbijane odločbe je razvidno, da Komisija priznava, da je domnevo o odločilnem vplivu v praksi skoraj nemogoče izpodbiti, ker je v njih zlasti navedla, da „je ta domneva potrjena skoraj v vseh primerih“.

113 Drugič, Komisija je zavrnila upoštevanje dokazov, ki jih je predložila tožeča stranka, da bi izpodbila domnevo o odločilnem vplivu, čeprav taki dokazi, če se nanje sklicuje Komisija, tej omogočajo, da navedeno domnevo potrdi.

114 Tretjič, iz točke 401 na koncu obrazložitve izpodbijane odločbe je razvidno, da Komisija nepravilno šteje, da mora biti matična družba odgovorna za kršitev, če je posegala v dejavnost hčerinske družbe ali ne, če ji je pustila delovati svobodno ali ne in če je bila seznanjena s kršitvami, ki jih je zagrešila navedena hčerinska družba, ali ne.

115 Četrtič, Komisija ni ustrezno ukrepala zaradi napake pri razlagi – ki jo je priznala na obravnavi pred pooblaščencem za zaslišanje – stališč družbe Arkema France, ki jih je oblikovala 18. oktobra 2004 v odgovoru na zahtevek za informacije, ki ji ga je Komisija poslala 10. septembra 2004 in v katerem je zamenjala družbo Elf Atochem in tožečo stranko.

116 Petič, Komisija se v izpodbijani odločbi ni oprla na konkretne dokaze, ki dokazujejo učinkovito izvajanje odločilnega vpliva tožeče stranke na poslovno upravljanje družbe Arkema France, temveč na preproste nepodprte trditve, ki pomenijo druge domneve in predpostavke, ki jih Komisija ni nikoli preverila.

117 Šestič, iz zavrnitve vseh dokazov iz sklopa dokazov, ki ga je predložila tožeča stranka, bi bilo treba sklepati, da Komisija zahteva negativne dokazne listine o nevpletenosti matične družbe v trgovinsko politiko hčerinske družbe.

118 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija.

– Presoja Splošnega sodišča

119 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija z zavrnitvijo dokazov, ki jih je predložila tožeča stranka, domnevo o odločilnem vplivu spremenila v neizpodbitno domnevo. Vendar pa je taka domneva nezakonita glede na EKČP in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah ter glede na sodno prakso sodišč Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice.

120 V zvezi s tem je treba poudariti, da se v skladu s sodno prakso iz točke 52 zgoraj od tožeče stranke ni zahtevala predložitev dokaza o nevpletenosti v upravljanje hčerinske družbe, ampak le predložitev zadostnih dokazov, da je hčerinska družba na zadevnem trgu ravnala samostojno.

121 Okoliščina, da tožeča stranka v obravnavani zadevi ni predložila dokazov, ki bi lahko izpodbili domnevo o odločilnem vplivu, kot je razvidno iz preizkusa četrtega dela prvega tožbenega razloga (glej točke od 95 do 106 zgoraj), ne pomeni, da navedene domneve v nobenem primeru ni mogoče izpodbiti.

122 Zato je, prvič, treba kot brezpredmetno zavrniti trditev tožeče stranke iz točke 110 zgoraj, da je domneva o odločilnem vplivu, ki jo je postavila Komisija v izpodbijani odločbi in ki ji je Sodišče priznalo zakonitost v točki 45 zgoraj navedeni sodbi Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, v nasprotju z načelom domneve nedolžnosti, kot je bilo to načelo priznano v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah in EKČP ter kot so ga razlagala Evropsko sodišče za človekove pravice in sodišča Evropske unije. Drugič, kot neutemeljene je treba zavrniti trditve iz točk od 111 do 117 zgoraj, da je Komisija v bistvu nepravilno štela, da je mogoče na podlagi dokazov, ki ji jih je predložila tožeča stranka, ugotoviti, da ni imela odločilnega vpliva na družbo Arkema France, ker nobeden od predloženih dokazov tožeče stranke v obravnavani zadevi, kot je bilo ugotovljeno v okviru preizkusa četrtega dela prvega tožbenega razloga (glej točke od 95 do 106 zgoraj), ni mogel dokazati samostojnosti družbe Arkema France na trgu, ki ji je Komisija v izpodbijani odločbi pripisala odgovornost za kršitev.

123 Zato je treba peti del prvega tožbenega razloga zavrniti kot deloma neutemeljen in deloma brezpredmeten ter zato tudi prvi tožbeni razlog v celoti.

Drugi tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev šestih temeljnih načel zaradi pripisa odgovornosti za zadevno kršitev tožeči stranki

124 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija kršila šest temeljnih načel, ker ji je pripisala kršitev družbe Arkema France. Ta tožbeni razlog je torej razdeljen na šest delov.

Prvi del, ki se nanaša na kršitev pravice do obrambe tožeče stranke

– Trditve strank

125 Tožeča stranka v bistvu meni, da je bila njena pravica do obrambe kršena pred uradno izdajo obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah in po njej.

126 Prvič, tožeča stranka najprej trdi, da presojo Komisije v točki 406 obrazložitve izpodbijane odločbe, v skladu s katero ni bila dolžna ravnati s posebno skrbnostjo nasproti njej pred vročitvijo obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, izpodbije sodna praksa, kot je razvidno iz sodb Sodišča z dne 2. oktobra 2003 v zadevi Thyssen Stahl proti Komisiji (C-194/99 P, Recueil, str. I-10921) in z dne 21. septembra 2006 v zadevi Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied proti Komisiji (C-105/04 P, ZOdl., str. I-8725). Meni namreč, da bi morala Komisija uporabiti svoja preiskovalna pooblastila pred pošiljanjem obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, da bi zbrala dokaze za potrditev domneve o odločilnem vplivu

pri tožeči stranki, namesto da se je zadovoljila z dokazi, ki jih je predložila družba Arkema France. Tožeča stranka je na obravnavi pojasnila, da je taka obveznost prav tako razvidna iz sodbe Splošnega sodišča z dne 8. julija 2008 v zadevi AC-Treuhand proti Komisiji (T-99/04, ZOdl., str. II-1501) in iz kodeksa ravnanja Komisije v zvezi s členoma 101 PDEU in 102 PDEU (v nadaljevanju: kodeks ravnanja), ki je bil na dan obravnave na voljo na spletni strani Komisije.

127 Ker zoper tožečo stranko niso bili odrejeni preiskovalni ukrepi, ji je bila pred sprejetjem obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah odvzeta pravica, da pojasni način delovanja družbe Elf Aquitaine, svoje razmerje z družbo Arkema France in svojo popolnoma pasivno vlogo pri vodenju dejavnosti v zvezi z natrijevim kloratom. Tožeča stranka prav tako ni mogla preveriti verodostojnosti informacij, ki jih je predložila družba Arkema France in za katere je ta zahtevala zaupno obravnavo, kot so podatki o prometu tožeče stranke, ki jih je družba Arkema France posredovala Komisiji v odgovor na zahtevek za informacije.

128 Ker je poleg tega preiskava zajemala obdobje po izstopu družbe Arkema France iz skupine Elf Aquitaine 18. maja 2006, Komisija ni mogla zbrati popolnih odgovorov na vprašanja, postavljena tožeči stranki. Tožeča stranka je po eni strani zato izgubila možnost, da bi spremenila očitke v zvezi z njo z dokazom že v fazi preiskave, da ji ni mogoče pripisati odgovornosti za kršitev, ki jo je storila družba Arkema France, po drugi strani pa se ni mogla izogniti dvema ločenima globama. Tožeča stranka je na obravnavi dodala, da nima več dokazov, ki bi ji omogočali učinkovito obrambo na dan prejetja obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, ker ga je prejela takrat, ko družba Arkema France ni bila več del skupine Elf Aquitaine, od začetka postopka pa so minila že štiri leta.

129 Nazadnje, tožeča stranka se ni mogla primerno zagovarjati zaradi neskladnega in protislovnega stališča Komisije v odločbi o MCAA, Odločbi C(2006) 2098 konč. z dne 31. maja 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/F/38.64 – Metakrilati) (UL L 322, str. 20, v nadaljevanju: odločba o metakrilatih), odločbi o vodikovem peroksidu ter v izpodbijani odločbi.

130 Poleg tega je tožeča stranka na obravnavi tudi opozorila, da je Sodišče po eni strani priznalo kazensko naravo glob na področju konkurence v sodbah z dne 8. julija 1999 v zadevi Hüls proti Komisiji (C-199/92 P, Recueil, str. I-4287); z dne 22. maja 2008 v zadevi Evonik Degussa proti Komisiji in Svetu (C-266/06 P, neobjavljena v ZOdl.) in z dne 23. decembra 2009 v zadevi Spector Photo Group in Van Raemdonck (C-45/08, ZOdl., str. I-12073), po drugi strani pa se je Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ki je začela veljati 1. decembra 2009, takoj uporabljala za spore, ki potekajo pred Splošnim sodiščem. V tem okviru trdi, da so bile kršene njene temeljne pravice, ker je Komisija nepravilno štela, da „bi moralo biti do temeljnih pravic upravičeno podjetje, ne pa posamezne pravne osebe".

131 Drugič, tožeča stranka trdi, da je iz točk od 402 do 406 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da Komisija v nasprotju z zahtevami sodne prakse ni skrbno preizkusila celotnega sklopa dokazov, ki ga je predložila za izpodbijanje domneve o odločilnem vplivu, ker je zadevne dokaze zavrnila z neobrazloženimi izjavami, predpostavkami in izključno teoretičnimi domnevami, ki ne ustrezajo dejanskemu delovanju skupine Elf Aquitaine v času zadevnega dejanskega stanja.

132 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija.

– Presoja Splošnega sodišča

133 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila njeno pravico do obrambe, ker po eni strani pred vročitvijo obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah ni odredila nobenih preiskovalnih ukrepov zoper njo in ker po drugi strani po vročitvi omenjenega obvestila ni skrbno preizkusila vseh dokazov sklopa dokazov, ki ga je tožeča stranka predložila za izpodbijanje domneve o odločilnem vplivu.

134 V skladu z ustaljeno sodno prakso spoštovanje pravice do obrambe zahteva, da zadevna družba v upravnem postopku izrazi svoje stališče o resničnosti in relevantnosti dejstev ter domnevnih okoliščin, kakor tudi o dokumentih, ki jih je Komisija uporabila v podporo svoji trditvi o kršenju Pogodbe (sodbi Sodišča z dne 7. junija 1983 v združenih zadevah Musique Diffusion française in drugi proti Komisiji, od 100/80 do 103/80, Recueil, str. 1825, točka 10, in z dne 6. aprila 1995 v zadevi BPB Industries in British Gypsum proti Komisiji, C-310/93 P, Recueil, str. I-865, točka 21).

135 Tako kot Uredba Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prva uredba o izvajanju členov [81 ES] in [82 ES] (UL 1962, 13, str. 204), ki je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo št. 1/2003, ki v členu 27(1) določa, da je treba strankam poslati obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, iz katerega morajo biti jasno razvidni vsi bistveni dokazi, na katere se je v tej fazi postopka oprla Komisija (v točki 45 zgoraj navedena sodba Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, točka 67), tako da se lahko zadevne stranke dejansko seznanijo z ravnanjem, ki jim ga očita Komisija, in se pred sprejetjem končne odločbe učinkovito branijo. Tako obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah je procesno jamstvo in uporablja temeljno načelo prava Skupnosti, ki zahteva spoštovanje pravice do obrambe v vseh postopkih (sodba Sodišča z dne 3. septembra 2009 v združenih zadevah Papierfabrik Avgust Koehler in drugi proti Komisiji, C-322/07 P, C-327/07 P in C-338/07 P, ZOdl., str. I-7191, točka 35).

136 To načelo zlasti zahteva, da mora obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki ga Komisija naslovi na podjetje, ki mu namerava naložiti globo zaradi kršitve pravil konkurence, vsebovati bistvene elemente v zvezi s tem podjetjem, kot so očitano dejanje, njegova kvalifikacija in dokazi, na katere se opira Komisija, da bi lahko to podjetje v upravnem postopku, uvedenem zoper njega, učinkovito navajalo svoje trditve (glej v točki 135 zgoraj navedeno sodbo Papierfabrik Avgust Koehler in drugi proti Komisiji, točka 36 in navedena sodna praksa).

137 V obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah mora biti zlasti nedvoumno navedena pravna oseba, ki se ji bodo lahko naložile globe, nanjo mora biti tudi naslovljeno in v njem navedeno, v kakšni vlogi se tej osebi očitajo dejanja (glej v tem smislu v točki 135 zgoraj navedeno sodbo Papierfabrik Avgust Koehler in drugi proti Komisiji, točki 37 in 38).

138 Z obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah je namreč zadevno podjetje obveščeno o vseh bistvenih dokazih, na katere se Komisija opira v tej fazi postopka. Zato lahko zadevno podjetje šele po tem, ko je bilo poslano navedeno obvestilo, v celoti uveljavlja svojo pravico do obrambe (glej sodbi Sodišča z dne 25. januarja 2007 v zadevi Dalmine proti Komisiji, C-407/04 P, ZOdl., str. I-829, točka 59 in navedena sodna praksa, in v točki 126 zgoraj navedeno sodbo AC-Treuhand proti Komisiji, točka 48).

139 V zvezi s prvim očitkom tožeče stranke, da je Komisija kršila njeno pravico do obrambe s tem, da ni odredila nikakršnega preiskovalnega ukrepa proti njej, preden ji je bilo vročeno obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, je treba poudariti, da čeprav stranke Splošnega sodišča niso seznanile z navedenim obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah, je iz stališč tožeče stranke z dne 27. septembra 2007 v odgovor na navedeno obvestilo nedvoumno razvidno, da jo je Komisija obvestila, da namerava družbi Arkema France pripisati odgovornost za kršitev na podlagi domneve o odločilnem vplivu. Tožeča stranka je bila torej v navedenem obvestilu seznanjena z očitki zoper njo in je imela možnost odgovoriti na to obvestilo, kar je s pisnim odgovorom

dejansko tudi storila. Poleg tega ne zanika, da je imela možnost predstaviti svoja stališča v zvezi z navedenim obvestilom na ustnem zaslišanju pred pooblaščencem za zaslišanje, kar je dejansko tudi storila.

140 Dejstvo, da Komisija ni odredila nobenega preiskovalnega ukrepa zoper tožečo stranko, preden ji je vročila obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ali celo, kot sama navaja, da ji je Komisija v predhodnih odločbah pripisala odgovornost za druge kršitve njene hčerinske družbe, ne more omajati sklepa, da jo je lahko Komisija o kršitvah, ki se ji očitajo, prvič obvestila v navedenem obvestilu. Tožeča stranka je lahko namreč v upravnem postopku učinkovito izrazila svoje stališče o resničnosti in upoštevnosti dejstev ter okoliščin, ki jih navaja Komisija v svojem obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, v odgovoru na navedeno obvestilo in na ustnem zaslišanju pred pooblaščencem za zaslišanje.

141 Zato Komisija ni kršila pravice do obrambe tožeče stranke, ker ni odredila nobenega preiskovalnega ukrepa proti njej, preden ji je vročila obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah.

142 Druge trditve, ki jih je navedla tožeča stranka, te ugotovitve ne izpodbijejo.

143 Prvič, trditev tožeče stranke na obravnavi, da je Komisija kršila njene temeljne pravice, kot jih priznavata sodna praksa Skupnosti in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ker je nepravilno štela, da naj bi bilo podjetje, ne pa vsaka posamezna pravna oseba upravičena do teh temeljnih pravic, je treba zavrniti kot neutemeljeno. Poleg tega da niti iz izpodbijane odločbe niti iz njenih pisnih vlog ni razvidno, da je Komisija izrazila tako stališče, je treba ugotoviti, kot je razvidno iz točke 66 obrazložitve

izpodbijane odločbe in člena 4 izreka te odločbe, da je Komisija poslala tako obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in izpodbijano odločbo ločeno tožeči stranki in družbi Arkema France, tako da je tako med upravnim postopkom in ob njegovem koncu spoštovala pravico do obrambe obeh družb.

144 Drugič, trditev, v skladu katero je iz sodne prakse, navedene v točki 126 zgoraj, razvidno, da je Komisija v obravnavani zadevi nepravilno štela, da ni bila dolžna ravnati s posebno skrbnostjo nasproti tožeči stranki, je prav tako treba zavrniti kot neutemeljeno.

145 Prvič, Sodišče je v točki 126 zgoraj navedeni sodbi v zadevi Thyssen Stahl proti Komisiji (točka 31) razsodilo, da Komisija krši pravice do obrambe podjetja, če obstaja možnost, da bi se zaradi nepravilnosti s strani Komisije upravni postopek končal drugače. Sodišče je v tej točki prav tako štelo, da je podjetje pravno zadostno dokazalo, da je do take kršitve prišlo, ne pa da bi odločba Komisije imela drugačno vsebino, temveč da bi brez nepravilnosti lahko bolje zagotovilo svojo obrambo, če bi na primer za ta namen lahko uporabilo dokumente, do katerih v upravnem postopku ni imelo dostopa. V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni dokazala, da bi lahko dejstvo, da Komisija proti njej ni odredila nobenega preiskovalnega ukrepa, preden ji je vročila obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, v izpodbijani odločbi pripeljalo do drugačnega sklepa. V nasprotju s svojimi izjavami je na podlagi obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah namreč imela možnost predstaviti svoja stališča o načinu delovanja skupine Elf Aquitaine, svoje razmerje z družbo Arkema France in svojo domnevno zgolj pasivno vlogo pri vodenju dejavnosti v zvezi z natrijevim kloratom.

146 Dalje, Sodišče je v točki 126 zgoraj navedeni sodbi Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied proti Komisiji (točke od 48 do 50 in 56) med drugim razsodilo, da je treba preprečiti, da bi bila ta pravica nepopravljivo okrnjena zaradi predolge preiskovalne faze in da bi to trajanje lahko oviralo pridobitev dokazov za izpodbijanje obstoja ravnanj, za katera bi zadevna podjetja lahko odgovarjala. V obravnavani zadevi je treba poudariti, da tožeča stranka ni predložila nobenega konkretnega dokaza, da je bila preiskovalna faza postopka, zaradi katere je bila izpodbijana odločba sprejeta, predolga in bi torej lahko ovirala predložitev dokazov za izpodbijanje domneve o odločilnem vplivu.

147 Nazadnje, Splošno sodišče je v točki 126 zgoraj navedeni sodbi AC-Treuhand proti Komisiji (točka 56) razsodilo, da mora Komisija zadevno podjetje v fazi prvega ukrepa, sprejetega zoper njega, tudi v zahtevkih za informacije, ki mu jih pošlje na podlagi člena 11 Uredbe št. 17, obvestiti predvsem o predmetu in namenu preiskave. Splošno sodišče je v točki 58 navedene sodbe prav tako opozorilo, da bi v skladu s sodno prakso taka nepravilnost s strani Komisije lahko povzročila razglasitev ničnosti končne odločbe Komisije le, če bi ta lahko dejansko vplivala na pravico do obrambe zadevnega podjetja v upravnem postopku. Vsekakor je treba v tej zadevi poleg dejstva, da iz navedene sodbe ni mogoče sklepati, da mora Komisija, kot navaja tožeča stranka, izvesti preiskovalne ukrepe v zvezi s podjetjem pred vročitvijo obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, če meni, da ima tudi informacije, ki utemeljujejo pošiljanje takega obvestila, poudariti, da tožeča stranka ni predložila nobenega konkretnega dokaza, da zato ni mogla dokazati, da ni imela odločilnega vpliva na družbo Arkema France.

148 Tretjič, glede trditve, da je Komisija kršila kodeks ravnanja, ker ni izvedla nobenih preiskovalnih ukrepov, je treba poudariti, da je bil po eni strani navedeni kodeks, ki se glede na objavo v Uradnem listu Evropske unije v skladu z odstavkom 5 lahko uporablja le za tekoče in prihodnje poslovanje, sprejet pozneje kot izpodbijana odločba in se zato ne uporablja za dejansko stanje v tej zadevi. Po drugi strani je

v vsakem primeru treba opozoriti, da točka 14 navedenega kodeksa, ki se sklicuje na v točki 126 zgoraj navedeno sodbo AC-Treuhand proti Komisiji (točka 56), določa, da so „v času prvega preiskovalnega ukrepa (po navadi je to zahteva za informacije ali inšpekcijski pregled) podjetja seznanjena z dejstvom, da se v zvezi z njimi izvaja predhodna preiskava, ter z vsebino in namenom tovrstne preiskave“. Zato je vsekakor treba ugotoviti, ne da bi se bilo treba izreči o pravni naravi zadevnega kodeksa, da iz njega nikakor ni razvidno, da mora Komisija pred sprejetjem obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah preiskovalne ukrepe nasloviti na podjetja.

149 Zato je treba prvi očitek tožeče stranke zavrniti kot neutemeljen.

150 Kar zadeva drugi očitek tožeče stranke, da je Komisija kršila njene pravice do obrambe, ker ni skrbno preučila vseh dokazov sklopa dokazov, ki ga je predložila za izpodbijanje domneve o odločilnem vplivu, je treba ugotoviti, da po eni strani, kot je potrdila Komisija, tožeča stranka v izpodbijani odločbi ni opredelila dejanskih in pravnih okoliščin, ki jih ni mogla obrazložiti v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. Po drugi strani se je treba sklicevati na točke od 397 do 415 obrazložitve izpodbijane odločbe, iz katerih je razvidno, da je Komisija obrazloženo in celovito odgovorila na utemeljitve družbe Arkema France in tožeče stranke, podane v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. Zato Komisiji ni mogoče očitati, da je v tem smislu kršila pravico do obrambe tožeče stranke.

151 Zato je treba drugi očitek tožeče stranke in tudi prvi del v celoti zavrniti kot neutemeljen.

Drugi del, ki se nanaša na kršitev načela enakosti orožij

– Trditve strank

152 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila načelo enakosti orožij. V obravnavani zadevi je ta kršitev posledica tega, da je Komisija zgolj predstavila nove predpostavke in domneve, namesto da bi predložila konkretne dokaze, ki bi dejansko stanje zadeve prikazali v drugačni luči, kakor je razvidno iz sklopa dokazov, ki ga je predložila tožeča stranka, čeprav je ta v skladu s sodno prakso podala drugo prepričljivo razlago dejanskega stanja, ki je v nasprotju z razlago Komisije.

153 Na obravnavi je tožeča stranka dodala, da je prišlo do kršitve načela enakosti orožij, ker Komisija ni odredila preiskovalnih ukrepov, zato tožeča stranka ni mogla „zavarovati dokazov“ in „se zagovarjati pred obtožbami glede poseganja v lastno hčerinsko družbo“.

154 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija.

– Presoja Splošnega sodišča

155 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija kršila načelo enakosti orožij, ker bi morala zagotoviti konkretne dokaze, ki potrjujejo domnevo o odločilnem vplivu, saj je tožeča stranka predložila sklop dokazov kot verjetno razlago dejstva, da je družba Arkema France svojo dejavnost opravljala samostojno.

156 Opozoriti je treba, da načelo enakosti orožij in med drugim načelo kontradiktornosti izhajata iz pojma poštenega sojenja (glej po analogiji sodbi Sodišča z dne 26. junija 2007 v zadevi Ordre des barreaux francophones et germanophone in drugi, C-305/05, ZOdl., str. I-5305, točka 31; z dne 2. decembra 2009 v zadevi Komisija proti Irski in drugim, C-89/08 P, ZOdl., str. I-11245, točka 50; in z dne 17. decembra 2009 v zadevi M proti EMEA, C-197/09 RX-II, ZOdl., str. I-12033, točki 39 in 40). Vključuje zlasti obveznost dati vsaki stranki razumno možnost, da predstavi svoje trditve pod pogoji, ki je ne postavljajo v bistveno slabši položaj, kot je nasprotna stranka (glej sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 27. oktobra 1993 v zadevi Dombo Beheer BV proti Nizozemski (série A št. 274, točka 33); z dne 15. julija 2003 v zadevi Ernst in drugi proti Belgiji (točka 60) in z dne 18. aprila 2006 v zadevi Vezon proti Franciji (točka 31)).

157 Vsekakor v obravnavani zadevi tožeča stranka v nasprotju s svojimi trditvami ni bila v bistveno slabšem položaju v primerjavi s Komisijo, ker ji je ta na podlagi kapitalskih povezav z družbo Arkema France očitala domnevno odločilen vpliv.

158 Komisija v obravnavani zadevi namreč ni kršila načela enakosti orožij, ker je po eni strani, kot je bilo ugotovljeno v točki 57 zgoraj, pravilno domnevala, da je imela tožeča stranka odločilen vpliv na družbo Arkema France, glede na to, da je bila lastnica skoraj celotnega kapitala, po drugi strani pa je iz ugotovitev iz točk 139 in 140 zgoraj razvidno, da je imela tožeča stranka v svojem odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in na ustnem zaslišanju pred pooblaščencem za zaslišanje možnost predstaviti vse pravne in dejanske okoliščine za izpodbijanje te domneve.

159 Trditev tožeče stranke na obravnavi, da je Komisija kršila načelo enakosti orožij, ker bi lahko, če bi izvedla preiskavo v zvezi z njo, „zavarovala dokaze“, da je družba Arkema France delovala samostojno, s čimer bi se lahko „zagovarjala pred obtožbami o poseganju v lastno hčerinsko družbo“, je treba zavrniti kot neutemeljeno. Naprej je

treba spomniti, da bi lahko tožeča stranka, ki je bila 10. septembra 2004, ko je Komisija nanjo naslovila zahtevek za informacije, matična družba družbe Arkema France, od tega dne dalje zbirala morebitne dokaze o samostojnosti svoje hčerinske družbe. Poleg tega trditev tožeče stranke v zvezi s tem ni podprta z nobenim konkretnim dokazom, da so dokazi v prid njeni obrambi izginili ali da bi bila izpodbijana odločba drugačna, če bi bil nanjo naslovljen preiskovalni ukrep pred obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah. Nazadnje, ta trditev v nobenem primeru ne izpodbija ugotovitve, navedene v točki 158 zgoraj, da je imela tožeča stranka v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in na ustnem zaslišanju pred pooblaščencem za zaslišanje možnost predstaviti vse pravne in dejanske okoliščine, s katerimi bi lahko izpodbila domnevo o odločilnem vplivu.

160 Zato je treba drugi del drugega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Tretji del, ki se nanaša na kršitev domneve nedolžnosti

– Trditve strank

161 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila domnevo nedolžnosti, ki je temeljna pravica, zagotovljena v Pogodbi ES in členu 6(2) EKČP.

162 Prvič, tožeča stranka v točkah od 409 do 411 obrazložitve izpodbijane odločbe ugotavlja, da jo je Komisija kaznovala za kršitev člena 81 ES na podlagi domneve, ki ni bila podprta z nobenim konkretnim dokazom, zaradi česar je Komisija prezrla nasprotne dokaze, ki jih je predložila tožeča stranka. Taka formalna ugotovitev odgovornosti temelji le na namigovanjih, ki jih je Splošno sodišče obsodilo v sodbi z dne 6. oktobra 2005 v združenih zadevah Sumitomo Chemical et Sumika Fine Chemicals proti Komisiji (T-22/02 in T-23/02, ZOdl., str. II-4065, točka 106).

163 Najprej, Komisija je morala posebej in ločeno ugotoviti krivdo družbe Arkema France in tožeče stranke. Dalje, krivda tožeče stranke ni bila v nobenem primeru dokazana, saj so bila po eni strani kršena pravila, ki urejajo pripisovanje odgovornosti matični družbi, po drugi strani pa naj bi bila kršena njena pravica do obrambe.

164 Nazadnje je tožeča stranka na obravnavi opozorila, da je Komisija ravnala na podlagi predsodkov, ker zoper njo ni sprožila preiskave. Po mnenju tožeče stranke izpodbijana odločba temelji na predsodku, ki „je vzdržal zaradi postopkov pred Komisijo, ki [bi bili] danes popolnoma nesprejemljivi glede na zahteve iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah“, saj je končno odločbo sprejela institucija, ki je hkrati „odgovorna za preiskavo, pregon in odločbo“.

165 Drugič, tožeča stranka najprej trdi, da jo je Komisija z avtomatično uporabo domneve o odločilnem vplivu obremenila z neizpodbitno domnevo krivde, ki lahko pomeni *probatio diabolica* in ni dopustna. Opozarja, da morajo biti v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice za vsako domnevo določene omejitve, ki ohranijo pravico do obrambe (glej v točki 110 zgoraj navedeno sodbo Salabiaku proti Franciji, točka 28, in sodbo z dne 23. julija 2002 v zadevi Janosevic proti Švedski, št. 34619/97, točka 101). Poleg tega je treba v skladu s sodno prakso Skupnosti vsako

sistematično domnevo krivde izključiti, vsako domnevo krivde pa lahko oseba, ki ji je krivda pripisana, učinkovito izpodbija.

166 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija.

– Presoja Splošnega sodišča

167 Tožeča stranka se v bistvu sklicuje na kršitev domneve nedolžnosti, ker jo je Komisija kaznovala za kršitev, ki jo je zagrešila družba Arkema France, po eni strani ne da bi potrdila domnevo o odločilnem vplivu in ne da bi preučila predložen sklop dokazov, s katerim bi se navedena domneva izpodbila, ter po drugi strani s kršenjem njene pravice do obrambe.

168 V skladu s sodno prakso domneva nedolžnosti pomeni, da vsaka obdolžena oseba velja za nedolžno, dokler ni v skladu z zakonom dokazana njena krivda. Tako nasprotuje kateri koli formalni ugotovitvi in celo vsakemu namigu na odgovornost osebe, obdolžene za določeno kršitev, v odločbi, s katero je končan postopek, ne da bi ta oseba lahko izkoristila vsa jamstva za izvajanje pravice do obrambe v okviru rednega postopka, katerega cilj je odločba o utemeljenosti ugovora (sodba Splošnega sodišča z dne 12. oktobra 2007 v zadevi Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse proti Komisiji, T-474/04, ZOdl., str. II-4225, točka 76).

169 V obravnavani zadevi ni sporno, da je zadevno kršitev priznala hčerinska družba tožeče stranke. Dalje, kot je predstavljeno v točki 57 zgoraj, je Komisija v izpodbijani odločbi pravilno domnevala, da je bila tožeča stranka odgovorna za ravnanje svoje

hčerinske družbe, saj je imela v lasti več kot 97 % njenega kapitala. Kot je bilo ugotovljeno v točki 107 zgoraj, tožeča stranka ni izpodbila domneve o odločilnem vplivu, zato ji je Komisija za zadevno kršitev pravilno pripisala odgovornost.

170 Poleg tega, kot je bilo poudarjeno v okviru preizkusa prvega dela drugega tožbenega razloga, ki se nanaša na domnevno kršitev pravice do obrambe (glej točki 139 in 140 zgoraj), je imela tožeča stranka v upravnem postopku možnost jasne predstavitve svojih stališč o resničnosti in upoštevnosti dejstev ter okoliščin, ki jih navaja Komisija v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, tako v svojem odgovoru na navedeno obvestilo in na ustnem zaslišanju pred pooblaščencem za zaslišanje, tako da je izkoristila vsa jamstva za izvajanje pravice do obrambe v okviru rednega postopka, katerega cilj je odločba o utemeljenosti ugovora.

171 Nazadnje, kot je bilo predstavljeno v okviru preizkusa petega dela prvega tožbenega razloga (glej točko 121 zgoraj), okoliščina, da tožeča stranka v obravnavani zadevi ni navedla dokazov, ki bi izpodbili domnevo o odločilnem vplivu, ne pomeni, da te domneve v nobenem primeru ni mogoče izpodbijati in da je Komisija, kot navaja tudi tožeča stranka, slednjo obremenila z neizpodbitno domnevo krivde, ki pomeni *probatio diabolica*, oziroma jo je kaznovala zgolj na podlagi „predsodka“, ki ga tožeča stranka ni mogla izpodbijati.

172 Torej Komisija ni kršila domneve nedolžnosti, ker je domnevala, da je imela tožeča stranka na svojo hčerinsko družbo odločilen vpliv.

173 Poleg tega v delu, v katerem je tožeča stranka na obravnavi v bistvu trdila, da je bila domneva nedolžnosti, kot je priznana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, v obravnavani zadevi kršena, ker je Komisija institucija, odgovorna za „preiskavo, pregon in odločbo“, je treba ugotoviti, da je bil ta očitek, ki ga je Komisija ustno potrdila, predložen prepozno, ker je bil prvič podan v fazi obravnave in se ga ne more upoštevati kot razširitev tega tožbenega razloga, kot je bil naveden v tožbi, v skladu s katerim je domneva o odločilnem vplivu, na katero se je v izpodbijani odločbi oprla Komisija, v nasprotju z domnevo nedolžnosti. Torej je treba v skladu s členom 48(2) Poslovnika Splošnega sodišča ta očitek zavrniti kot nedopusten.

174 Zato je treba tretji del drugega tožbenega razloga zavrniti deloma kot neutemeljen in deloma kot nedopusten.

Četrti del, ki se nanaša na kršitev načela osebne odgovornosti in načela individualizacije kazni

– Trditve strank

175 Tožeča stranka trdi, da je Komisija brez konkretnih dokazov za potrditev domneve o odločilnem vplivu kršila načelo osebne odgovornosti in s tem povezano načelo individualizacije kazni, ker je neutemeljeno sklepala o odgovornosti zadevne družbe za kršitve družbe Arkema France in ker ji je naložila globo, prvič solidarno z družbo Arkema France in drugič individualno, čeprav bi morala priznati obstoj dveh ločenih gospodarskih subjektov. Kršitev navedenih načel potrjujeta točki 313 in 315

obrazložitve izpodbijane odločbe, ki se sklicujeta na pojma sostorilec in storilec kršitve. Komisija je tako nepravilno presodila, da je tožeča stranka sostorilka zadevne kršitve.

176 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

– Presoja Splošnega sodišča

177 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija kršila načelo osebne odgovornosti in načelo individualizacije kazni, ker ji je pripisala odgovornost za zadevno kršitev.

178 Na podlagi načela individualizacije kazni je fizično ali pravno osebo treba kaznovati le za dejanja, ki se jim lahko posamezno očitajo (sodba Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2001 v združenih zadevah Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji, T-45/98 in T-47/98, Recueil, str. II-3757, točka 63), in to načelo se uporablja v vsakem upravnem postopku, ki se lahko konča s sankcijami na podlagi pravil o konkurenci (sodba Splošnega sodišča z dne 4. julija 2006 v zadevi Hoek Loos proti Komisiji, T-304/02, ZOdl., str. II-1887, točka 118).

179 Vendar kot je razvidno iz sodne prakse iz točk od 45 do 50 zgoraj, je to načelo treba uskladiti s pojmom podjetja v smislu člena 81 ES. Če določen gospodarski subjekt krši pravila konkurence, je v skladu z načelom osebne odgovornosti za to kršitev odgovoren.

180 Kot je bilo že predstavljeno v točki 105 zgoraj, pa ne gre za odnos vzajemnega napeljevanja h kršitvam med matično družbo in hčerinsko družbo ali celo vpletenost matične družbe v navedeno kršitev, temveč za dejstvo, da sta eno samo podjetje v smislu člena 81 ES, zaradi česar lahko Komisija odločbo o naložitvi glob naslovi na matično družbo v skupini (glej v tem smislu v točki 55 zgoraj navedeno sodbo Michelin proti Komisiji, točka 292). Torej je bila tožeča stranka individualno kaznovana za kršitev, ki naj bi jo sama storila zaradi gospodarskih in pravnih povezav z družbo Arkema France, prek katerih je lahko določala ravnanje slednje na trgu.

181 Torej s pripisom odgovornosti tožeči stranki za zadevno kršitev načelo individualizacije kazni ni kršeno.

182 V zvezi s tem je treba trditev tožeče stranke, da je iz točk 313 in 315 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da jo je Komisija nepravilno štela za storilko ali sostorilko kršitve, zavrniti kot neutemeljeno. Poleg tega, da v teh točkah Komisija tožeče stranke ne obravnava tako, je zlasti iz točk od 367 do 375 v povezavi s točkami 386, 387, 396 in 415 jasno razvidno, da je menila, da ker je imela tožeča stranka odločilen vpliv na družbo Arkema France in sta torej bili eno podjetje v smislu člena 81 ES, sta se ti družbi, ki sta sestavljali podjetje v smislu člena 81 ES, ki je storilo kršitev, morali šteti za odgovorni za to kršitev.

183 Zato je treba četrti del drugega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Peti del, ki se nanaša na kršitev načela zakonitosti kazni

– Trditve strank

184 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila načeli osebne odgovornosti in individualizacije kazni ter da je s tem kršila tudi načelo zakonitosti kazni. Tožeča stranka poudarja, da je bila kljub neobstoju pravnih določb obsojena za kršitev, ki ni bila dokazana še nobeni družbi. Po eni strani je na podlagi člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 le Komisija pooblaščena za kaznovanje družb, „ki storijo kršitev“. Po drugi strani pa smernice določajo, da lahko Komisija pristojnost za kaznovanje uporabi le v „omejenem obsegu, [kot ga določa Uredba št. 1/2003]“.

185 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

– Presoja Splošnega sodišča

186 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija kršila načelo zakonitosti kazni, ko jo je kaznovala, čeprav člen 23(2) Uredbe št. 1/2003 in smernice take sankcije ne določajo.

187 V skladu s sodno prakso načelo zakonitosti kazni zahteva, da zakon jasno določa kršitve in kazni. Ta pogoj je izpolnjen, ko lahko naslovnik norme iz besedila zadevne določbe in po potrebi s pomočjo njene razlage s strani sodišč razbere, za katera dejanja in opustitve mora kazensko odgovarjati (v točki 130 zgoraj navedena sodba Evonik Degussa proti Komisiji in Svetu, točka 39).

188 Poudariti je treba, da lahko Komisija v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 23(2) Uredbe št. 1/2003 z odločbo naloži globe podjetjem, ki storijo med drugim kršitev določb iz člena 81 ES.

189 V obravnavani zadevi je ob upoštevanju določb, navedenih v točki 188 zgoraj in v delu, v katerem je bilo ugotovljeno, da sta bili tožeča stranka in njena hčerinska družba Arkema France eno podjetje v smislu člena 81 ES, lahko Komisija v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 50 zgoraj, naložila globo pravni osebi, ki je del te družbe, ne da bi pri tem kršila načelo zakonitosti kazni.

190 Zato je treba peti del drugega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Šesti del, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja

– Trditve strank

191 Tožeča stranka trdi, da je bilo v tem primeru kršeno načelo enakega obravnavanja, iz katerega v skladu s sodno prakso izhaja, da se primerljivi položaji ne smejo obravnavati različno, v dveh pogledih.

192 Prvič, tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja v delu, v katerem v odločbi o organskih peroksidih družbi Arkema France ni pripisala

odgovornosti za kršitev, pri kateri je sodelovala, čeprav je bila ob nastanku zadevnega dejanskega stanja iz te odločbe skupina Elf Aquitaine vodena enako kot ob nastanku zadevnega dejanskega stanja iz izpodbijane odločbe. V zvezi s tem je tožeča stranka dodala, da je Komisija s tem kršila tudi načelo pravne varnosti.

193 Tožeča stranka zlasti trdi, da je treba trditve Komisije, v skladu s katerimi ji to, da ji predhodno ni pripisala odgovornosti za zadevno kršitev, ne preprečuje, da bi to storila v izpodbijani odločbi, da ima na področju določanja glob široko polje proste presoje in da ni vezana na svojo prakso odločanja, zavrniti. Po eni strani bi bilo nedosledno, da bi ji lahko Komisija v enakih položajih pripisala odgovornost za kršitev ali ne. Po drugi strani taka možnost ne izhaja iz njene diskrecijske pravice, s katero zagotavlja učinkovito uporabo pravil o konkurenci, ampak je popolnoma samovoljna in je sodišča Unije ne morejo nadzirati.

194 Drugič, tožeča stranka trdi, da je bilo kršeno načelo enakega obravnavanja med njo na eni strani in družbama Akzo Nobel in ELSA na drugi strani. V zvezi s tem tožeča stranka navaja, da se je Komisija v točkah od 378 do 382 in od 481 do 483 obrazložitve izpodbijane odločbe omejila na navedbo konkretnih dokazov, da bi ji pripisala kršitev, ki jo je zagrešila družba Arkema France, čeprav razpolaga s konkretnim sklopom dokazov, ki potrjuje domnevo o odločilnem vplivu v razmerju do družb EKA in ELSA. Za tako različno obravnavanje ni nobenega razloga.

195 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

– Presoja Splošnega sodišča

196 V skladu z ustaljeno sodno prakso načelo enakega obravnavanja zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej sodbo Sodišča z dne 3. maja 2007 v zadevi Advocaten voor de Wereld, C-303/05, ZOdl., str. I-3633, točka 56 in navedena sodna praksa).

197 Prvi očitek tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja in načelo pravne varnosti, v delu, v katerem ji ni pripisala odgovornosti za zadevno kršitev v odločbi o organskih peroksidih, je treba zavrniti kot neutemeljen. Ker je Komisija med sprejetjem odločbe o organskih peroksidih in sprejetjem izpodbijane odločbe tožeči stranki že pripisala odgovornost za ugotovljene kršitve v treh odločbah, in sicer odločbi MCAA, odločbi o vodikovem peroksidu in odločbi o metakrilatih, ni mogoče, da tožeča stranka ne bi poznala pogojev za tako očitanje. Hkrati je treba opozoriti, kot je poudarjeno v točki 60 zgoraj, da glede na to, da ima Komisija možnost, ne obveznost pripisati odgovornost za kršitev matični družbi in da so v obravnavani zadevi izpolnjeni vsi pogoji za tak pripis odgovornosti, samo dejstvo, da tega v odločbi o organskih peroksidih ni storila, ne pomeni, da bi se morala enako odločiti v izpodbijani odločbi.

198 Poleg tega je treba kot neutemeljeno zavrniti tudi trditev tožeče stranke, da dejstvo, da ima Komisija diskrecijsko pravico, na podlagi katere lahko odgovornost za kršitev, ki jo stori hčerinska družba, pripiše matični družbi, pomeni samovoljnost. Čeprav ima Komisija v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 60 zgoraj, diskrecijsko pravico, na podlagi katere se lahko odloči, ali je treba odgovornost za kršitev pripisati matični družbi, tako kot v obravnavani zadevi za njeno odločitev o pripisu take

odgovornosti velja nadzor sodišč Unije, ki preverjajo, ali so izpolnjeni vsi pogoji za pripis odgovornosti.

199 Zato je treba prvi očitek tožeče stranke zavrniti kot neutemeljen.

200 Drugi očitek tožeče stranke, da je bila v izpodbijani odločbi v primerjavi z družbama Akzo Nobel in ELSA obravnavana diskriminatorno, v delu, v katerem Komisija v zvezi s tožečo stranko ni navedla konkretnih dokazov za pripis odgovornosti za zadevno kršitev tožeči stranki, kot je to storila v primeru navedenih družb, je treba zavrniti kot neutemeljen.

201 Po eni strani ta očitek temelji na nepravilni razlagi izpodbijane odločbe. Komisija je navedla dodatne dokaze za potrditev domneve o izvajanju odločilnega vpliva družbe Akzo Nobel na hčerinsko družbo EKA (točka 378 obrazložitve izpodbijane odločbe) in družbe ELSA na hčerinsko družbo Finnish Chemicals (točka 481 obrazložitve izpodbijane odločbe) in prav tako dokaze, ki potrjujejo domnevo o izvajanju odločilnega vpliva tožeče stranke na družbo Arkema France (točka 386 obrazložitve izpodbijane odločbe).

202 Po drugi strani tudi če bi Komisija v izpodbijani odločbi domnevo o izvajanju odločilnega vpliva potrdila le za družbo Akzo Nobel in njeno hčerinsko družbo EKA ter za družbo ELSA in njeno hčerinsko družbo Finnish Chemicals, za tožečo stranko in njeno hčerinsko družbo pa ne, to ne bi vplivalo na zakonitost navedene odločbe. Kot je razvidno iz presoje iz točke 77 zgoraj, Komisiji omenjene domneve ni bilo treba potrditi, saj je imela družba Elf Aquitaine v lasti skoraj celoten družbeni kapital svoje hčerinske družbe. Zato tudi ob predpostavki, da so bila navedena podjetja v primerljivem položaju, dejstvo, da se je Komisija odločila potrditi domnevo o izvajanju

odločilnega vpliva samo za nekatere od njih, ni zadosten razlog za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe.

203 Zato je treba drugi očitek tožeče stranke in šesti del v celoti zavrniti kot neutemeljena.

204 Ker je treba šest delov drugega tožbenega razloga zavrniti kot deloma neutemeljene, deloma nedopustne in deloma brezpredmetne, je treba ta tožbeni razlog zavrniti v celoti.

Tretji tožbeni razlog, ki se nanaša na izkrivljanje sklopa dokazov, ki jih je predložila tožeča stranka

Trditve strank

205 Tožeča stranka trdi, da obrazložitev Komisije iz točk od 400 do 404 izpodbijane odločbe za zavrnitev dokazov sklopa dokazov, ki jih je predložila tožeča stranka, kaže, da je Komisija nekatere dokaze izkrivila z nedokazanimi ekstrapolacijami, predpostavkami in domnevami. Poleg tega naj bi trditev Komisije iz točke 404 obrazložitve izpodbijane odločbe, da dejstva v obravnavani zadevi dopuščajo dvom, potrjevala, da je omenjene dokaze izkrivila.

206 Komisija tej trditvi nasprotuje.

Presoja Splošnega sodišča

207 Najprej je treba ugotoviti, da tožeča stranka v utemeljitev tega tožbenega razloga ni predložila nobenega konkretnega dokaza, ki bi podprl njeno trditev, da je Komisija izkrivila sklop dokazov, ki jih je tožeča stranka predložila, da bi izpodbila domnevo o izvajanju odločilnega vpliva. Dalje, v delu, v katerem tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija nepravilno štela, da sklop dokazov, ki ji ga je predložila, ne more izpodbiti domneve o izvajanju odločilnega vpliva, je treba ugotoviti, da je ta tožbeni razlog le preoblikovanje četrtega dela prvega tožbenega razloga in ga je zato treba zavrniti iz istih razlogov, kot so predstavljeni v točkah od 95 do 107 zgoraj in v zvezi s katerimi je bilo razsojeno, da sklop dokazov, ki ga je predložila tožeča stranka, ne omogoča izpodbitja omenjene domneve.

208 Zato je treba tretji tožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Četrti tožbeni razlog, ki se nanaša na protislovnost obrazložitve v izpodbijani odločbi

209 Tožeča stranka trdi, da vsebuje izpodbijana odločba tri protislovja, zaradi katerih je nična. Tožeča stranka je v odgovoru na vprašanja Splošnega sodišča na obravnavi potrdila, da se v zvezi s tem sklicuje na nezadostno obrazložitev. Ta tožbeni razlog je razdeljen na tri dele.

Prvi del, ki se nanaša na protislovno obrazložitev v zvezi z uporabo pojma podjetja v smislu člena 81(1) ES

– Trditve strank

210 Tožeča stranka trdi, da je obrazložitev v izpodbijani odločbi, kar zadeva uporabo pojma podjetja v smislu člena 81(1) ES protislovna.

211 Prvič, tožeča stranka navaja, da je iz točk 1 in 320 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija presodila, da so bili naslovniki navedene odločbe kaznovani zaradi sodelovanja v zadevni kršitvi, hkrati pa v točkah 69, 384 in 385 obrazložitve iste odločbe protislovno navaja, da tožeča stranka v zadevni kršitvi nikoli ni sodelovala.

212 Drugič, tožeča stranka trdi, da izpodbijana odločba vsebuje protislovno obrazložitev Komisije, ki se nanaša na „obseg“ podjetja v smislu člena 81(1) ES.

213 Prvič, Komisija je v točkah 16 in 385 obrazložitve izpodbijane odločbe družbo Arkema France opredelila kot družbo, ki je edina odgovorna za kršitev, hkrati pa je v točkah 375 in 415 obrazložitve navedene odločbe presodila, da bi bilo treba odgovornost za kršitev, ki jo je storila družba Arkema France, pripisati tožeči stranki.

214 Drugič, izpodbijana odločba vsebuje protislovja v obrazložitvi izračuna dveh glob, ki sta bili naloženi tožeči stranki. V zvezi s tem tožeča stranka trdi, da ji Komisija v izpodbijani odločbi nalaga individualno globo, čeprav ni sodelovala v kršitvi in zanjo ni vedela, ter da sta bili naloženi globi izračunani na podlagi parametrov, ki so veljali za družbo Arkema France in na katere nikakor ni mogla vplivati.

215 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

216 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti obrazložitev, ki se zahteva v členu 253 ES, prilagojena naravi zadevnega akta ter mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zadevne osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in lahko pristojno sodišče opravi nadzor. Ne zahteva se, naj se v obrazložitvi pojasnijo vsi upoštevni dejanski in pravni elementi, saj je treba vprašanje, ali je obrazložitev posameznega akta v skladu z zahtevami iz člena 253 ES, presoditi ne samo glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na njegov kontekst in na celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (glej sodbo Sodišča z dne 2. aprila 1998 v zadevi Komisija proti Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, Recueil, str. I-1719, točka 63 in navedena sodna praksa, in v točki 178 zgoraj navedeno sodbo Hoek Loos proti Komisiji, točka 58).

217 Iz sodne prakse je prav tako razvidno, da mora odločba o uporabi člena 81 ES, če se nanaša na več naslovnikov in povzroča problem v zvezi z odgovornostjo za kršitev, vsebovati ustrezno obrazložitev o vsakem naslovniku, zlasti tistih, ki morajo v skladu s to odločbo odgovarjati za kršitev (sodba Splošnega sodišča z dne 28. aprila 1994

v zadevi AWS Benelux proti Komisiji, T-38/92, Recueil, str. II-211, točka 26). Šteje se, da je odločba Komisije v zvezi z matičnimi družbami hčerinskih družb, ki storijo kršitev, dovolj obrazložena, če so v njej podrobno pojasnjeni razlogi, ki utemeljujejo pripis odgovornosti za kršitev tem družbam (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 14. maja 1998 v zadevi SCA Holding proti Komisiji, T-327/94, Recueil, str. II-1373, točka 80).

218 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da je iz točk 386 in 387 obrazložitve izpodbijane odločbe, ki sta obravnavani v točkah 41 in 42 zgoraj, nedvoumno razvidno, da se je Komisija odločila tožeči stranki pripisati odgovornost za kršitev družbe Arkema France in ji naložiti globo na podlagi ugotovitve, da sta bili tožeča stranka in družba Arkema France eno podjetje v smislu člena 81(1) ES, pri čemer ni treba preizkusiti vsake točke obrazložitve izpodbijane odločbe, na katero se sklicuje tožeča stranka.

219 Tudi če bi bila protislovja v obrazložitvi v izpodbijani odločbi, na katera se sklicuje tožeča stranka, potrjena, to ne bi spremenilo dejstva, da je obrazložitev v izpodbijani odločbi po eni strani omogočila tožeči stranki, da se seznani z razlogi za kazen in globe, ki so ji bile naložene, kar dokazuje dejstvo, da med drugim v prvih dveh tožbenih razlogih izpodbija zakonitost izpodbijane odločbe v delu, v katerem ji je Komisija pripisala odgovornost za zadevno kršitev, ter v osmem in devetem tožbenem razlogu dejstvo, da ji je bila globa naložena solidarno skupaj z družbo Arkema France in posamično, ter je po drugi strani Splošnemu sodišču omogočila izvajanje nadzora.

220 Poleg tega v delu, v katerem tožeča stranka trdi, da obrazložitev vsebuje protislovje, ki izhaja iz dejstva, da so bile globe, ki so ji bile naložene v členu 2(c) in (e) izpodbijane odločbe, izračunane na podlagi „parametrov, ki so veljali“ za družbo Arkema France, je treba tudi to trditev zavrniti kot neutemeljeno. V zvezi s tem je treba poleg tega, da tožeča stranka ni navedla, v čem naj bi bil izračun glob protisloven, poudariti, da naložitev individualne globe in njen izračun na podlagi parametrov, ki so veljali za družbo Arkema France, izhajata neposredno iz uporabe smernic in ju torej v izpodbijani

odločbi ni treba posebej obrazložiti. V teh okoliščinah je treba prvi del četrtega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Drugi del, ki se nanaša na protislovno obrazložitev v izpodbijani odločbi v zvezi s seznanjenostjo tožeče stranke z zadevno kršitvijo

– Trditve strank

221 Tožeča stranka trdi, da je obrazložitev v izpodbijani odločbi protislovna glede njene morebitne seznanjenosti s kršitvijo, ki jo je storila družba Arkema France. Komisija je v navedeni odločbi namreč najprej trdila, da je bila tožeča stranka gotovo obveščena o dejavnostih družbe Arkema France, ker naj bi imeli tožeča stranka in družba Arkema France iste zaposlene, nato pa naj bi v točki 401 obrazložitve izpodbijane odločbe protislovno trdila, da tožeča stranka morda ni vedela za protikonkurenčno ravnanje svoje hčerinske družbe.

222 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

223 V delu, v katerem tožeča stranka trdi, da so nekateri deli obrazložitve v izpodbijani odločbi glede seznanjenosti tožeče stranke z zadevno kršitvijo protislovni, je treba

ugotoviti, da tudi v primeru potrditve takih protislovij to ne bi vplivalo na to, da je Komisija odgovornost za zadevno kršitev v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah od 45 do 55 zgoraj, lahko pripisala tožeči stranki, ker sta bili družba Arkema France in tožeča stranka eno samo podjetje v smislu člena 81(1) ES, ne glede na to, ali je ta vedela oziroma ali je neposredno sodelovala v navedeni kršitvi, česar Komisiji ni bilo treba ugotavljati. Zato morebitna protislovna obrazložitev v izpodbijani odločbi v zvezi s tem v nobenem primeru ne vpliva na zakonitost izpodbijane odločbe.

224 Zato je treba drugi del četrtega tožbenega razloga zavrniti kot brezpredmeten.

Tretji del, ki se nanaša na protislovno obrazložitev v zvezi z vrsto nadzora, ki ga matična družba izvaja nad hčerinsko družbo in zaradi katerega ji je mogoče pripisati odgovornost za kršitev hčerinske družbe

– Trditve strank

225 Tožeča stranka poudarja dvojno protislovje v obrazložitvi iz izpodbijane odločbe.

226 Prvič, tožeča stranka poudarja, da Komisija v točki 407 obrazložitve izpodbijane odločbe pravilno trdi, da je treba za pripis odgovornosti za kršitev matični družbi dokazati dejanski nadzor matične družbe nad trgovinsko politiko hčerinske družbe. Vendar preučitev sklopa dokazov, ki ga je predložila tožeča stranka, s strani Komisije, kot

je razvidno iz točk 403 in 404 obrazložitve izpodbijane odločbe, kaže, da je Komisija razširila obseg dejanskega nadzora, ki ga je izvajala tožeča stranka, poleg trgovinske politike hčerinske družbe še na druga področja.

227 Drugič, tožeča stranka trdi, da sta točki 403 in 404 obrazložitve izpodbijane odločbe v nasprotju s točko 413 obrazložitve navedene odločbe, v kateri Komisija navaja, da se je v odločbi o vodikovem peroksidu oprla le na domnevo o izvajanju odločilnega vpliva tožeče stranke na trgovinsko politiko hčerinske družbe.

228 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

229 Tožeča stranka z dvema očitkoma, ki ju poudarja, v bistvu trdi, da obrazložitev v izpodbijani odločbi vsebuje protislovja v zvezi z vrsto nadzora, ki ga mora imeti matična družba nad hčerinsko družbo, da lahko Komisija matični družbi pripiše odgovornost za kršitev.

230 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da protislovja v obrazložitvi iz izpodbijane odločbe, tudi če bi bila potrjena, ne bi vplivala na ugotovitev, da Komisija v zvezi s tem ni kršila obveznosti obrazložitve, saj se je po eni strani, kot je razvidno iz preizkusa četrtega dela prvega tožbenega razloga (glej točke od 95 do 107 zgoraj), tožeča stranka lahko seznanila z razlogi, zaradi katerih je Komisija sklenila, da predloženi dokazi ne

zadostujejo za izpodbijanje domneve o odločilnem vplivu in s tem zakonitosti odločbe, in je bilo po drugi strani Splošnemu sodišču omogočeno izvajanje nadzora.

231 Zato je treba tretji del četrtega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen, četrti tožbeni razlog pa v celoti kot deloma neutemeljen in deloma brezpredmeten.

Peti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načela dobrega upravljanja

Trditve strank

232 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija kršila načelo dobrega upravljanja.

233 Prvič, Komisija ni skrbno in nepristransko preizkusila vseh upoštevnih dokazov in zlasti informacij, ki jih je tožeča stranka predložila v stališčih v odgovor na obvestilo o ugotovitvah o kršitvah in ki jasno in natančno dokazujejo gospodarsko samostojnost družbe Arkema France na trgu. Poleg tega Komisija ni opravila posamezne in konkretne presoje položaja tožeče stranke.

234 Drugič, Komisija mora v skladu z načelom dobrega upravljanja za podjetja uporabiti enaka pravila, kot veljajo zanjo. Vendar je Komisija v točki 358 obrazložitve izpodbijane odločbe poudarila, da ima pravico kršitev opredeliti na podlagi sklopa dokazov, medtem ko tožeči stranki v obravnavani zadevi tako obliko dokazovanja *de facto*

odreka. Tožeča stranka se v zvezi s tem sklicuje na četrti in peti del prvega tožbenega razloga.

235 Tretjič, tožeča stranka trdi, da v nasprotju s trditvami Komisije v točki 314 obrazložitve izpodbijane odločbe načelo dobrega upravljanja določa, kot je poudarila v svojem odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, da mora Komisija sprejetje izpodbijane odločbe odložiti do odločitve Splošnega sodišča o tožbah, ki jih je vložila proti odločbi AMCA, odločbi o vodikovem peroksidu in odločbi o metakrilatih. Tožeča stranka v zvezi s tem poudarja, da bi bilo v nasprotju z zahtevo po ekonomičnosti postopka, če bi se od nje zahtevalo, naj vloži novo ničnostno tožbo proti odločbi Komisije, kot je Splošno sodišče odločilo v sodbi z dne 21. oktobra 2004 v zadevi Lenzig proti Komisiji (T-36/99, ZOdl., str. II-3597).

236 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

Presoja Splošnega sodišča

237 V skladu z ustaljeno sodno prakso, če imajo institucije Unije diskrecijsko pravico, da lahko opravljajo svoje naloge, je spoštovanje jamstev, zagotovljenih s pravnim redom Skupnosti, v upravnih postopkih še bolj temeljnega pomena. Med temi jamstvi je tudi obveznost pristojne institucije, da skrbno in nepristransko preuči vse upoštevne dokaze posamezne zadeve (sodba Sodišča z dne 21. novembra 1991 v zadevi Technische Universität München, C-269/90, Recueil, str. I-5469, točka 14; sodbi Splošnega sodišča z dne 24. januarja 1992 v zadevi La Cinq proti Komisiji, T-44/90, Recueil, str. II-1, točka 86; in z dne 20. marca 2002 v zadevi ABB Asea Brown Boveri proti Komisiji, T-31/99, Recueil, str. II-1881, točka 99).

238 V obravnavani zadevi je treba preučiti vsakega od treh očitkov tožeče stranke, s katerim želi dokazati, da je Komisija kršila načelo dobrega upravljanja.

239 Prvič, očitek tožeče stranke, da Komisija ni skrbno in nepristransko preizkusila dokazov, ki jih je tožeča stranka predložila, da bi izpodbila domnevo o izvajanju odločilnega vpliva, ter da ni preizkusila njenega dejanskega položaja, je treba zavrniti kot neutemeljen. Poleg tega, da tožeča stranka ni predložila nobene utemeljitve ali posebnega dokaza v utemeljitev temu očitku, je iz točk od 396 do 415 obrazložitve izpodbijane odločbe namreč razvidno, da je Komisija preizkusila in izrecno zavrnila trditve, ki jih je tožeča stranka navedla, da bi izpodbila omenjeno domnevo.

240 Drugič, očitek tožeče stranke, da je Komisija v bistvu kršila načelo dobrega upravljanja, ker je v obravnavani zadevi *de facto* zavrnila obliko dokazovanja s sklopom dokazov za izpodbijanje domneve o izvajanju odločilnega vpliva, medtem ko je Komisija sama uporabila tako obliko dokazovanja, je treba zavrniti kot neutemeljen. V zvezi s tem je treba ugotoviti, kot je bilo predstavljeno v okviru četrtega dela prvega tožbenega razloga (glej točke od 95 do 107 zgoraj), da je Komisija šele po preizkusu dokazov iz sklopa dokazov tožeče stranke presodila, da ne morejo izpodbiti domneve o izvajanju odločilnega vpliva. Komisija torej v zvezi s tem ni kršila načela dobrega upravljanja.

241 Tretjič, očitek tožeče stranke, da bi morala Komisija v skladu z načelom dobrega upravljanja in načelom ekonomičnosti postopka prekiniti postopek, ki je v zvezi z njo tekel v obravnavani zadevi, do odločitve Splošnega sodišča o tožbah, ki jih je vložila proti odločbi AMCA, odločbi o vodikovem peroksidu in odločbi o metakrilatih, je treba zavrniti kot neutemeljen. Najprej je treba ugotoviti, da poleg tega, da za odločbe

Komisije velja domneva veljavnosti, dokler niso razglašene za ničnе ali umaknjene (sodba Sodišča z dne 15. junija 1994 v zadevi Komisija proti BASF in drugim, C-137/92 P, Recueil, str. I-2555, točka 48), nobena zakonska določba Komisiji ne nalaga odložitve sprejetja odločb v zadevah, ki se nanašajo na drugačno dejansko stanje. Poleg tega v nasprotju s trditvami tožeče stranke iz sodbe Lenzing proti Komisiji, točka 235 zgoraj (točka 56), ni razvidno, da bi morala Komisija v obravnavani zadevi zaradi ekonomičnosti postopka odložiti sprejetje izpodbijane odločbe do odločitve Splošnega sodišča o tožbah, ki jih je tožeča stranka vložila proti drugim odločbam, s katerimi je kaznovana. Splošno sodišče je v točki 58 navedene sodbe v bistvu navedlo, da se lahko v primeru spremembe odločbe, proti kateri je vložena tožba, strankam dovoli, da svoje sklepe prilagodijo zaradi upoštevanja tega novega dejstva, saj bi bilo „v nasprotju s pravičnim sojenjem in z ekonomičnostjo postopka, če bi od tožeče stranke zahtevali, naj za razglasitev ničnosti pred Splošnim sodiščem začne nov postopek“ v podobnih okoliščinah.

242 Zato je treba tretji očitek tožeče stranke in peti tožbeni razlog v celoti zavrniti kot neutemeljena.

Šesti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načela pravne varnosti

Trditve strank

243 Tožeča stranka v bistvu trdi, da izpodbijana odločba resno ogroža pravno varnost, ki jo lahko upravičeno pričakuje, ob upoštevanju ustaljene sodne prakse, na katero se sklicuje v okviru prvega tožbenega razloga.

244 Prvič, pripis odgovornosti v izpodbijani odločbi za zadevno kršitev tožeči stranki naj bi temeljil na novem in nerazumljivem merilu, ki je odvisen od dobre volje Komisije, kadar ni konkretnih dokazov o morebitni vključenosti matične družbe v trgovinsko politiko hčerinske družbe.

245 Drugič, Komisija je v izpodbijani odločbi prvič in brez pravne podlage tožeči stranki naložila dve ločeni, vendar kumulativni globi, od katerih je bila ena individualna, za ista dejanja.

246 Tretjič, tožeča stranka trdi, kot je navedla že v okviru prvega dela četrtega tožbenega razloga, da v delu, v katerem so bile povezave med tožečo stranko in družbo Arkema France v obravnavani zadevi enake kot v zadevi, v kateri je Komisija sprejela odločbo o organskih peroksidih, ni razumljivo, zakaj je Komisija v teh dveh zadevah sprejela dve povsem različni rešitvi.

247 Komisija tem trditvam nasprotuje.

Presoja Splošnega sodišča

248 Prvič, očitek tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo pravne varnosti, ko se je odločila tožeči stranki pripisati odgovornost za zadevno kršitev na podlagi „novega“ in „nerazumljivega“ merila, je treba zavrniti kot neutemeljen. Kot je bilo ugotovljeno v točki 197 zgoraj, je Komisija po eni strani pred sprejetjem izpodbijane odločbe tožeči stranki pripisala odgovornost za kršitve, ki so kaznovane s tremi odločbami, in

sicer z odločbo AMCA, odločbo o vodikovem peroksidu in odločbo o metakrilatih. Zato tožeča stranka ne more upravičeno trditi, da ni poznala pogojev za pripis odgovornosti za kršitev matični družbi. Po drugi strani domneva o izvajanju odločilnega vpliva, na podlagi katere je Komisija v izpodbijani odločbi kaznovala tožečo stranko, v nobenem primeru ni niti „nova“ niti „nerazumljiva“, kot je razvidno iz sodne prakse, navedene v točkah od 45 do 55 zgoraj.

249 Drugič, v zvezi z očitkom tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo pravne varnosti, ko ji je prvič in brez pravne podlage za ista dejanja naložila dve ločeni, vendar kumulativni globi, od katerih je bila ena individualna, je treba najprej ugotoviti, da lahko Komisija v okviru sankcij iz člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 s sprejetjem odločbe naloži globo podjetjem, ki kršijo člen 81 ES. Ugotovljeno je, da je namen sankcij iz člena 15 Uredbe št. 17 in člena 23 Uredbe št. 1/2003 kaznovati protipravno ravnanje in preprečiti njegovo ponovitev (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 15. marca 2006 v zadevi BASF proti Komisiji, T-15/02, ZOdl., str. II-497, točka 218 in navedena sodna praksa).

250 V skladu s sodno prakso mora fizična ali pravna oseba, ki je zadevno podjetje vodila v času, ko je bila storjena kršitev, načeloma odgovarjati za to kršitev, tudi če je bila v času sprejetja odločbe, ki ugotavlja kršitev, za vodenje podjetja odgovorna druga oseba (sodba Sodišča z dne 16. novembra 2000 v zadevi Cascades proti Komisiji, C-279/98 P, Recueil, str. I-9693, točka 78).

251 Vendar morajo biti odločbe, sprejete na podlagi člena 81 ES, naslovljene na pravne osebe, da se lahko izvajajo in uporabljajo (glej v tem smislu v točki 45 zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, točka 59, in v točki 60 zgoraj navedeno sodbo PVC II, točka 978). Če torej Komisija sprejme odločbo na podlagi člena 81(1) ES,

mora določiti eno ali več fizičnih ali pravnih oseb, ki se jim lahko pripiše odgovornost za ravnanje zadevnega podjetja in ki jih je mogoče zato kaznovati, ter odločbo nasloviti nanje (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 12. julija 1984 v zadevi Hydrotherm Gerätebau, 170/83, Recueil, str. 2999, točka 11).

252 Poleg tega je treba opozoriti, da smernice, ki jih Komisija sprejme za izračun glob, zagotavljajo pravno varnost podjetij, ker določajo metodologijo, ki jo je Komisija sprejela pri določanju zneska globe (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 8. februarja 2007 v zadevi Groupe Danone proti Komisiji, C-3/06 P, ZOdl., str. I-1331, v nadaljevanju: sodba Sodišča Danone, točka 23). Uprava v posamičnem primeru od nje ne more odstopiti, ne da bi navedla razloge, združljive z načelom enakega obravnavanja (sodba Sodišča z dne 18. maja 2006 v zadevi Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, C-397/03 P, ZOdl., str. I-4429, točka 91).

253 V skladu s točkami od 9 do 11 smernic se znesek glob določi v dveh fazah. Prvič, v skladu s točkami od 12 do 26 navedenih smernic mora Komisija določiti osnovni znesek globe, ki se izračuna na podlagi odstotka vrednosti prodaje zadevnih podjetij, pomnoženega s številom let trajanja sodelovanja v kartelu, nato pa se mu prišteje znesek, ki ustreza odstotku vrednosti navedene prodaje, da se podjetja odvrne od sodelovanja v kartelih. Drugič, v skladu s točkami od 27 do 29 navedenih smernic lahko Komisija upošteva okoliščine, zaradi katerih se znesek globe zviša ali zniža. Točka 28 navedenih smernic zlasti določa, da se lahko v bistvu za podjetje, ki ponovi kršitev, osnovni znesek globe poviša za do 100 % za vsako ugotovljeno kršitev, ki je enaka ali podobna predhodno ugotovljeni kršitvi. Poleg tega točki 30 in 31 navedenih smernic določata, da se v določenih okoliščinah znesek sankcije dodatno poviša. V skladu s točko 30 navedenih smernic bo „Komisija [...] posebno pozornost namenila

zagotavljanju tega, da imajo globe dovolj odvračilen učinek“ in „zato lahko poveča globo, ki se naloži podjetjem, ki imajo posebno velike prihodke izven prodaje blaga in storitev, na katero se nanaša kršitev“. V zvezi se tem je treba poudariti, da Splošno sodišče meni, da lahko Komisija v primeru podjetja, ki ima bistveno višji skupni promet kot drugi člani kartela in lahko zato veliko lažje zbere potrebna sredstva za plačilo globe, poviša znesek njegove globe, da bi ta imela dovolj odvračalni učinek na to podjetje (glej v tem smislu sodbo z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, T-236/01, T-239/01, od T-244/01 do T-246/01, T-251/01 in T-252/01, Recueil, str. II-1181, točka 241).

254 V obravnavani zadevi je po eni strani treba poudariti, kot je razvidno iz točk od 18 do 23 zgoraj, da je v skladu z določbami smernic, katerih vsebina je povzeta v točki 253 zgoraj, Komisija v izpodbijani odločbi, prvič, družbi Arkema France in solidarno tožeči stranki naložila globo v višini 22.700.000 EUR, ki ustreza osnovnemu znesku globe (glej člen 2(c) navedene odločbe), drugič, samo družbi Arkema France je naložila globo v višini 20.430.000 EUR, ki ustreza 90-odstotnemu povišanju osnovnega zneska globe zaradi ponovne kršitve (glej člen 2(d) navedene odločbe), in, tretjič, samo tožeči stranki globo v višini 15.890.000 EUR (glej člen 2(e) navedene odločbe), ki ustreza 70-odstotnemu povišanju osnovnega zneska globe zaradi višine prihodkov, ki presega prodajo blaga, na katero se nanaša kršitev.

255 Po drugi strani je treba poudariti, da čeprav sta bili tožeča stranka in družba Arkema France v času zadevne kršitve eno podjetje v smislu člena 81 ES, to podjetje na dan sprejetja izpodbijane odločbe ni več obstajalo, saj družba Arkema France od leta 2006 ni bila več pod nadzorom tožeče stranke, kot je bilo pojasnjeno v točki 1 zgoraj.

256 V teh okoliščinah je lahko Komisija v skladu s členom 23(2) Uredbe št. 1/2003 po eni strani solidarno naložila globo tožeči stranki in družbi Arkema France, to je dvema podjetjema, ki sta bili ob nastanku spornega dejanskega stanja eno podjetje v smislu člena 81 ES in sta morali odgovarjati za zadevno kršitev, ter po drugi strani zaradi okoliščine iz točke 255 zgoraj v skladu s točko 30 smernic povišala osnovni znesek globe samo tožeči stranki, za katero je Komisija v točkah 548 in 549 obrazložitve izpodbijane odločbe pravilno ugotovila, da je imela v primerjavi z drugimi kaznovanimi podjetji na dan sprejetja izpodbijane odločbe bistveno večji promet, zaradi česar bi lahko veliko lažje zbrala potrebna sredstva za plačilo globe.

257 Komisija je torej z naložitvijo solidarne globe družbi Arkema France in tožeči stranki, ki jo je nato samo v primeru tožeče stranke povišala še za 70 %, ukrepala v skladu s svojim pooblastilom za določanje zneska glob na podlagi člena 23(2) Uredbe št. 1/2003, ki ga mora izvajati skladno z določbami smernic. Očitek tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo pravne varnosti, ko ji je brez pravne podlage naložila dve ločeni, vendar kumulativni globi, je torej treba zavrniti kot neutemeljen.

258 Tretjič, očitek tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo pravne varnosti zaradi „spremenljivega razlogovanja“ v izpodbijani odločbi in odločbi o vodikovih peroksidih, je treba zavrniti kot neutemeljen. Poleg dejstva, da je Komisija v teh dveh odločbah enako pripisala odgovornost za zadevne kršitve tožeči stranki na podlagi domneve o izvajanju odločilnega vpliva, je treba v vsakem primeru opozoriti, kot je razvidno iz sodne prakse, navedene v točki 60 zgoraj, da Komisiji, čeprav se v predhodni odločbi ni odločila za tak pripis odgovornosti, to ne preprečuje, da tega ne bi storila v kateri od poznejših odločb.

259 Zato je treba šesti tožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Sedmi tožbeni razlog, ki se nanaša na zlorabo pooblastil

Trditve strank

260 Tožeča stranka trdi, da je Komisija zlorabila svoja pooblastila na podlagi Uredbe št. 1/2003, ko ji je pripisala odgovornost za zadevno kršitev in ji naložila dve kumulativni globi. Sankcije, ki so bile naložene tožeči stranki, niso bile v skladu z njihovim zakonitim ciljem iz navedene uredbe, saj si je Komisija prizadevala za čim višjo sankcijo za drugo podjetje, ki ni tožeča stranka, in sicer njeno hčerinsko družbo, ki je priznala odgovornost za zadevno kršitev.

261 Komisija tem trditvam nasprotuje.

Presoja Splošnega sodišča

262 V skladu z ustaljeno sodno prakso odločba vključuje zlorabo pooblastil le, če je na podlagi objektivnih upoštevnih in skladnih dokazov jasno, da je bila sprejeta za doseganje drugih ciljev, kot so tisti, ki jih navaja (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 16. septembra 1998 v združenih zadevah IECC proti Komisiji, T-133/95 in T-204/95, Recueil, str. II-3645, točka 188 in navedena sodna praksa).

263 V delu, v katerem tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija zlorabila svoja pooblastila, ko ji je pripisala odgovornost za zadevno kršitev, je treba opozoriti, kot je bilo preučeno v okviru petih delov prvega tožbenega razloga, da se je Komisija pravilno odločila za tak pripis odgovornosti, saj sta bili družba Arkema France in tožeča stranka eno samo podjetje v smislu člena 81 ES.

264 V delu, v katerem tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija zlorabila svoja pooblastila, ko ji je v členu 2(e) izpodbijane odločbe naložila individualno globo, pa je treba tudi poudariti, kot je bilo ugotovljeno v okviru preučitve drugega očitka šestega tožbenega razloga (glej točke od 249 do 257 zgoraj), da je povišanje osnovnega zneska globe samo tožeči stranki s strani Komisije temeljilo na členu 23(2) Uredbe št. 1/2003 in je bilo skladno s točko 30 smernic.

265 Zato je treba sedmi tožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Osmi tožbeni razlog, ki se nanaša na neutemeljenost individualne globe, ki je bila naložena tožeči stranki

Trditve strank

266 Tožeča stranka v bistvu trdi, da globa, ki ji je bila naložena v členu 2(e) izpodbijane odločbe, ni pravno utemeljena.

267 Tožeča stranka najprej meni, da globa v višini 15.890.000 EUR, ki ji je bila naložena, nima pravne podlage ter krši več določb in načel zakonodaje Skupnosti.

268 Prvič, naložitev individualne globe tožeči stranki je v nasprotju s členom 81(1) ES in členom 23(2) Uredbe št. 1/2003. Po eni strani individualna globa, naložena tožeči stranki, ni upravičena zaradi neobstoja gospodarske enote z družbo Arkema France, saj tožeča stranka v zadevni kršitvi ni sodelovala. Po drugi strani je protislovno trditi, da sta tožeča stranka in družba Arkema France eno samo podjetje, nato pa tožečo stranko individualno kaznovati, s čimer se priznava, da v okviru iste skupine obstajata dve podjetji. Poleg tega je mogoče individualno sankcijo naložiti le v primeru neposrednega sodelovanja v kršitvi. Tožeča stranka je na obravnavi prav tako poudarila, da je posledica take globe dvakratno kaznovanje za isto kršitev, kar je v nasprotju z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

269 Drugič, z naložitvijo osebne globe tožeči stranki je kršena točka 30 smernic, saj navedena točka omenja le možnost zvišanja „globe podjetjem“ in je v obravnavani zadevi družba Arkema France edino „upoštevno“ podjetje znotraj skupine Elf Aquitaine.

270 Tretjič, tožeča stranka najprej meni, da so z individualno globo, ki ji je bila naložena brez kakršne koli pravne podlage, kršeni domneva nedolžnosti ter načela samostojnosti pravne osebe, zakonitosti, osebne odgovornosti in individualizacije kazni. Poleg tega je Komisija v zvezi s tem storila še eno kršitev načela zakonitosti, saj točka 30 smernic ne določa natančno parametrov za izračun „posebnega povišanja globe zaradi odvračanja“. Povišanje zneska globe, naložene tožeči stranki, za 70 % torej ni temeljilo na nobeni pravni podlagi, kar je kršitev načela zakonitosti, v skladu s katerim

morajo biti kazenski predpisi dovolj jasni. Tožeča stranka je na obravnavi prav tako opozorila, da navedene smernice v nobenem primeru nimajo pravne veljavnosti zakonske določbe.

271 Dalje, tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila pravo Skupnosti v dveh pogledih s tem, da je v točkah od 545 do 549 obrazložitve izpodbijane odločbe individualno globo, ki je bila naložena družbi Arkema France, utemeljila z domnevno potrebo po zagotovitvi njenega odvračanja „zaradi velikih skupnih prihodkov podjetja, ki presegajo prodajo blaga in storitev, na katere se nanaša kršitev“.

272 Prvič, po eni strani tožeči stranki ne bi bilo pravično naložiti individualno globo zaradi odvračanja, če je ta globa izračunana na podlagi osnovnega zneska globe, ki je bila naložena družbi Arkema France in že vključuje posebno povišanje zaradi odvračanja. Po drugi strani naj naložitev individualne globe tožeči stranki ne bi bila upoštevna, ker podjetje, ki sta ga tvorili družba Arkema France in tožeča stranka, po navedbah Komisije od leta 2006 ni več obstajalo. Poleg tega tudi če je odvračanje dejavnik, ki ga Komisija lahko upošteva pri izračunu zneska globe, ta ni pravna podlaga za globo.

273 Drugič, tožeča stranka meni, da se Komisija ni mogla opreti le na njen skupni promet, zato da ji je naložila individualno globo, ter da bi pri določitvi zneska globe morala upoštevati le majhen del prometa, ustvarjenega z zadevnim izdelkom, v skupnem prometu podjetja. V zvezi s tem opozarja, da je v skladu s sodno prakso obseg skupnega prometa podjetja le približno in nepopolno merilo za določanje zneska globe.

Če ne bi bila prisotna na trgu natrijevega klorata v EGP, tudi ne bi bila gospodarsko sposobna konkurenci povzročati škodo.

274 Tretjič, tožeča stranka trdi, da se Komisija ne bi smela sklicevati na odločbo o metakrilatih, da bi upravičila potrebo po globi, ki ji je bila naložena individualno, ker je proti navedeni odločbi na Splošnem sodišču vložena ničnostna tožba.

275 Četrtič, tožeča stranka trdi, da je nepravično, da se globa, ki ji je naložena individualno, izračuna na podlagi dejavnikov teže, trajanja in odvračalnega učinka, ki so bili predstavljeni v točkah od 511 do 523 obrazložitve izpodbijane odločbe in katerih parametri tožeči stranki niso znani, saj za zadevno kršitev ni vedela in tako nanje ni mogla vplivati.

276 Petič, Komisija pri izračunu globe, ki je bila naložena tožeči stranki individualno, ni zadosti upoštevala štirih dejavnikov. Najprej, morala bi upoštevati, da je bila družba Arkema France vpletena v zadevno kršitev krajši čas, kot sta bili vpleteni družbi EKA in Finnish Chemicals. Dalje, Komisija bi morala upoštevati tudi olajševalno okoliščino iz točke 401 obrazložitve izpodbijane odločbe v zvezi z morebitno malomarnostjo do njene hčerinske družbe. Poleg tega bi morala upoštevati postopkovne nepravilnosti, s katerimi so bile kršene temeljne pravice, ki jih našteva v svojem drugem tožbenem razlogu. Nazadnje, Komisija bi morala upoštevati, da je družba Arkema France med upravnim postopkom sodelovala.

277 Šestič, z naložitvijo individualne globe tožeči stranki je bilo kršeno načelo enakega obravnavanja v dveh pogledih.

278 Prvič, tožeča stranka je bila med drugimi matičnimi družbami, ki jih zadeva izpodbijana odločba, in sicer družbami Akzo Nobel, ELSA in Uralita, edina matična družba, ki ji je bila naložena individualna globa zaradi odvračanja, pri čemer ta globa nepravično temelji na dvakratnem upoštevanju odvračalnega učinka.

279 Drugič, tožeča stranka ugotavlja, da je iz točke 524 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija osnovni znesek globe, naložene družbi Arkema France in njej sami, zaokrožila navzdol le za 54.000 EUR, medtem ko so bili osnovni zneski globe, naloženi družbama Finnish Chemicals in EKA, zaokroženi navzdol za 660.000 EUR in 213.500 EUR. Globa, naložena tožeči stranki individualno, pa je bila izračunana na podlagi tega prvega osnovnega zneska.

280 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

Presoja Splošnega sodišča

281 Tožeča stranka v bistvu nasprotuje globi v višini 15.890.000 EUR, ki ji jo je Komisija naložila v členu 2(e) izpodbijane odločbe. V zvezi s tem navaja šest očitkov.

282 V svojem prvem očitku tožeča stranka navaja tri utemeljitve v zvezi z neobstojem pravne podlage, na podlagi katere bi ji Komisija lahko naložila individualno globo.

283 Prvič, v delu, v katerem tožeča stranka trdi, da globa v višini 15.890.000 EUR, ki ji je bila naložena v členu 2(e) izpodbijane odločbe, nima nobene pravne podlage ter krši člen 81(1) ES in člen 23(2) Uredbe št. 1/2003, ker z družbo Arkema France ne tvori gospodarske enote, da naložitev te globe krši točko 30 smernic, saj navedena točka omenja le možnost zvišanja „globe podjetjem“, ter da je bila v obravnavani zadevi družba Arkema France edino „upoštevno“ podjetje znotraj skupine Elf Aquitaine, je treba ugotoviti, da je ta trditev le preoblikovanje drugega očitka iz šestega in sedmega tožbenega razloga, ki ga je treba zavrniti iz istih razlogov, kot so predstavljeni v točkah od 249 do 257 in 264 zgoraj. Komisija je tožeči stranki naložila povišanje osnovnega zneska globe za 70 % v skladu s svojim pooblastilom za določanje zneska glob na podlagi člena 23(2) Uredbe št. 1/2003, ki ga mora izvajati skladno z določbami smernic, pri čemer je upoštevala to, da je imela na dan sprejetja izpodbijane odločbe še posebno velik promet, zaradi česar bi lahko veliko lažje zbrala potrebna sredstva za plačilo globe.

284 Drugič, v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da se z globo v višini 15.890.000 EUR, ki ji je bila naložena, kršijo domneva nedolžnosti ter načela samostojnosti pravne osebe, osebne odgovornosti in individualizacije kazni, je treba poudariti, da je treba – poleg tega, da kršitve, na katere se sklicuje, niso podprte z nobeno posebno utemeljitvijo – to trditev zavrniti iz istih razlogov, kot so predstavljeni v okviru drugega dela prvega tožbenega razloga (glej točke od 69 do 73 zgoraj) ter v okviru tretjega (glej točke od 167 do 174), četrtega (glej točke od 177 do 183 zgoraj) in petega (glej točke od 186 do 190 zgoraj) dela drugega tožbenega razloga. Ker sta bili družba Arkema France in tožeča stranka eno samo podjetje v smislu člena 81 ES, je Komisija lahko le tožeči stranki naložila povišanje osnovnega zneska globe zaradi njenega še posebno velikega prometa na dan sprejetja izpodbijane odločbe, ne da bi pri tem kršila načela samostojnosti pravne osebe, domneve nedolžnosti, osebne odgovornosti in individualizacije kazni.

285 Tretjič, v zvezi s trditvami tožeče stranke, da je kršitev načela zakonitosti v obravnavani zadevi še toliko bolj očitna, ker v točki 30 smernic ni dovolj natančno navedeno, da se lahko v podobnih okoliščinah naloži 70-odstotno povišanje osnovnega zneska globe, je treba po eni strani opozoriti, da smernice niso pravna podlaga za določitev zneska globe, ampak le pojasnjujejo uporabo člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 (glej po analogiji v točki 252 zgoraj navedeno sodbo Sodišča Danone, točka 28), po drugi strani pa, da se sicer osnovni znesek globe določi glede na kršitev, vendar se teža kršitve določi na podlagi številnih drugih dejavnikov, za katere ima Komisija diskrecijsko pravico (v točki 252 zgoraj navedena sodba Sodišča Danone, točka 25). Komisija je torej lahko na podlagi člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 in v skladu s točko 30 smernic, za katere se je obvezala, da jih bo uporabljala v okviru izvajanja svoje diskrecijske pravice, tožeči stranki naložila 70-odstotno povišanje osnovnega zneska globe na podlagi dejstva, da je lahko tožeča stranka zaradi bistveno višjega prometa veliko lažje zbrala potrebna sredstva za plačilo globe kot drugi subjekti, ki so bili kaznovani v obravnavani zadevi.

286 Zato Komisija s svojim ravnanjem v obravnavani zadevi ni kršila načela zakonitosti. Prvi očitek tožeče stranke je torej treba zavrniti kot neutemeljen.

287 V svojem drugem očitku tožeča stranka v bistvu izpodbija znesek individualne globe, ki ji je bila naložena v členu 2(e) izpodbijane odločbe.

288 Prvič, v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da je v bistvu „nepravično“, da se ji naloži individualna globa zaradi odvračanja, če je ta globa izračunana na podlagi osnovnega zneska globe, ki je bila solidarno naložena družbi Arkema France in tožeči stranki ter

že vključuje posebno povišanje zaradi odvračanja, je treba opozoriti, kot je razvidno iz točke 523 obrazložitve izpodbijane odločbe, da globa v višini 22.700.000 EUR, solidarno naložena tožeči stranki in družbi Arkema France, ustreza osnovnemu znesku globe, ki v skladu s točko 25 smernic vključuje dodaten znesek v višini 19 % vrednosti prodaje družbe Arkema France (glej točko 18 zgoraj) „z namenom odvračanja podjetij od udeležbe pri horizontalnih sporazumih o določitvi cen, razdelitvi trga in omejitvi proizvodnje“. Nasprotno, globa v višini 15.890.000 EUR, naložena le tožeči stranki, ustreza 70 % osnovnega zneska globe, kar je v skladu s točko 30 navedenih smernic namenjeno „zagotavljanju tega, da imajo globe dovolj odvračilen učinek“ v primeru podjetij, ki imajo posebno velike prihodke, ki presegajo prodajo blaga in storitev, na katere se nanaša kršitev.

289 Zato je treba ugotoviti, da po eni strani dodatni znesek v višini 19 % vrednosti prodaje družbe Arkema France, upoštevane pri izračunu osnovnega zneska globe, v skladu s točko 25 smernic in po drugi strani posebno povišanje, naloženo tožeči stranki na podlagi točke 30 navedenih smernic, ustrezata dvema različnima ciljema odvračanja, ki ju je Komisija lahko pravilno upoštevala pri določitvi globe, ki jo je bilo treba naložiti tožeči stranki. Argument, ki ga tožeča stranka v zvezi s tem navaja, je torej treba zavrniti kot neutemeljen.

290 Drugič, v delu, v katerem tožeča stranka trdi, da bi Komisija morala pri določanju zneska globe, ki ji je bila individualno naložena, upoštevati le majhen del prometa, ustvarjenega z zadevnim izdelkom, v skupnem prometu podjetja, je treba to zavrniti kot neutemeljeno. Kot je razvidno iz točke 30 smernic, lahko Komisija upravičeno

naloži dodatni znesek globe zaradi odvračanja, kadar skupni prihodki zadevnega podjetja „bistveno“ presegajo vrednost prodaje blaga, ki je predmet kartela.

291 Zato je treba drugi očitek tožeče stranke zavrniti kot neutemeljen.

292 V svojem tretjem očitku tožeča stranka trdi, da se Komisija ne bi smela sklicevati na odločbo o metakrilatih, da bi upravičila potrebo po globi, ki ji je bila naložena individualno, ker je proti navedeni odločbi na Splošnem sodišču vložena ničnostna tožba. V zvezi s tem je treba po eni strani poudariti, kot je razvidno iz sodne prakse, predstavljene v točki 241 zgoraj, da za odločbe Komisije velja domneva veljavnosti, dokler niso razglašene za nične ali umaknjene. Zato nobena pravna določba ne nasprotuje temu, da se Komisija v izpodbijani odločbi za utemeljitev svojega razlogovanja sklicuje na odločbo o metakrilatih. Po drugi strani, tudi če bi sodišča Unije odločbo o metakrilatih razglasila za nično, to v nobenem primeru ne bi vplivalo na zakonitost izpodbijane odločbe, ker je Komisija, kot je bilo predstavljeno v točkah 256 in 257 zgoraj, v obravnavani zadevi tožeči stranki individualno globo naložila na podlagi člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 in v skladu s točko 30 smernic.

293 Zato je treba tretji očitek tožeče stranke zavrniti kot neutemeljen.

294 V svojem četrtem očitku tožeča stranka trdi, da je nepravično, da se individualna globa, ki ji je bila naložena, izračuna na podlagi dejavnikov teže, trajanja in odvračalnega učinka, ki veljajo za družbo Arkema France, katerih parametri ji niso znani, saj za zadevno kršitev ni vedela, in tako nanje ni mogla vplivati.

295 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da tožeča stranka ne navaja nobenih utemeljitev ali dokazov, s katerimi bi izpodbijala to, da je Komisija tožeči stranki individualno globo naložila na podlagi člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 in v skladu s točko 30 smernic, kot je bilo ugotovljeno v točkah 256 in 257 zgoraj. To, da je tožeča stranka vedela za zadevno kršitev oziroma zanjo ni vedela in da individualna globa, ki ji je bila naložena, temelji na podatkih, ki veljajo za družbo Arkema France, tega sklepa ne more ovreči.

296 Zato je treba četrti očitek zavrniti kot neutemeljen.

297 V svojem petem očitku tožeča stranka trdi, da Komisija pri izračunu individualne globe, ki ji je bila naložena, ni upoštevala štirih dejavnikov. Po njenem mnenju bi morala Komisija upoštevati, prvič, da je bila družba Arkema France vpletena v zadevno kršitev krajši čas, kot sta bili vpleteni družbi EKA in Finnish Chemicals, drugič, olajševalno okoliščino iz točke 401 obrazložitve izpodbijane odločbe, ki jo Komisija priznava in se nanaša na morebitno malomarnost tožeče stranke do svoje hčerinske družbe, tretjič, postopkovne nepravilnosti, s katerimi so bile kršene njene temeljne pravice, ki jih našteva v drugem tožbenem razlogu, in četrtič, da je družba Arkema France med upravnim postopkom sodelovala.

298 V zvezi s tem je treba opozoriti, da globa v višini 15.890.000 EUR, naložena tožeči stranki, ustreza izključno 70-odstotnemu povišanju osnovnega zneska globe iz točke 30 smernic, kot je bilo predstavljeno v točki 254 zgoraj. Vendar tudi če bi bile okoliščine iz točke 297 zgoraj dokazane, jih na podlagi navedene točke Komisija ni bila dolžna upoštevati pri odločanju o tolikšni stopnji povišanja.

299 Zato je treba peti očitek zavrniti kot neutemeljen.

300 V svojem šestem očitku tožeča stranka trdi, da je z individualno globo, ki ji je bila naložena, kršeno načelo enakega obravnavanja v dveh pogledih.

301 Prvič, tožeča stranka trdi, da je bilo načelo enakega obravnavanja kršeno v delu, v katerem je bila med drugimi matičnimi družbami, ki jih zadeva izpodbijana odločba, in sicer družbami Akzo Nobel, ELSA in Uralita, edina matična družba, ki ji je bila na podlagi točke 30 smernic naložena individualna globa, pri čemer ta globa nepravično temelji na dvakratnem upoštevanju odvračalnega učinka.

302 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu s sodno prakso načelo enakega obravnavanja zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej v točki 196 zgoraj navedeno sodbo Advocaten voor de Wereld, točka 56 in navedena sodna praksa).

303 Vendar je treba v obravnavani zadevi ugotoviti, da je promet tožeče stranke veliko večji kot promet drugih podjetij, ki jim je bila v izpodbijani odločbi naložena globa, saj njen promet dosega 139.389 milijonov EUR, medtem ko promet družb EKA, ELSA in Uralita dosega 550 milijonov EUR, 509.000 EUR in 1.095 milijonov EUR, kot je poudarila Komisija v točkah 548 in 549 obrazložitve izpodbijane odločbe, pri čemer tožeča stranka tega ni izpodbijala. Zato zaradi obsega njenega prometa, ki je občutno višji od prometa drugih kaznovanih podjetij, tožeča stranka ni bila v položaju, ki bi ga bilo mogoče primerjati s položajem teh podjetij, kar utemeljuje to, da jo je Komisija obravnavala drugače kot navedena podjetja.

304 Komisija ni kršila načela enakega obravnavanja s tem, da je v skladu s točko 30 smernic povišala globo, naloženo tožeči stranki. Zato je treba prvo trditev tožeče stranke zavrniti kot neutemeljeno.

305 Drugič, v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da je iz točke 524 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija znesek globe, ki je bila tožeči stranki naložena solidarno z družbo Arkema France, zaokrožila navzdol le za 54.000 EUR, medtem ko so bili zneski glob, naloženi družbama Finnish Chemicals in EKA, zaokroženi navzdol za 666.000 EUR in 213.500 EUR, je treba najprej opozoriti, da bo na podlagi točke 26 smernic „Komisija pri določitvi osnovnega zneska globe uporabljala zaokrožene številke".

306 Nadalje, kot je razvidno iz odgovora Komisije na pisna vprašanja Splošnega sodišča in notranjega dokumenta, ki ga je v zvezi s tem predložila in v katerem razlaga metodologijo, ki jo je uporabila, da bi navzdol zaokrožila zneske glob, naloženih zadevnim subjektom v izpodbijani odločbi, je treba po eni strani ugotoviti, da je Komisija znižala znesek globe družbama EKA in Akzo Nobel s 116.243.541 EUR na 116.000.000 EUR, družbi Finnish Chemicals z 68.773.445 EUR na 68.000.000 EUR, družbi ELSA z 42.322.120 EUR na 42.000.000 EUR, družbi Arkema France in tožeči stranki z 22.754.400 na 22.700.000 EUR, družbama Aragonesas in Uralita pa z 9.969.300 EUR na 9.900.000 EUR. Po drugi strani iz teh zaokroženj navzdol izhaja, kot Komisija v navedenem dokumentu na kratko pojasnjuje, da je znesek vsake zadevne globe zaokrožila navzdol na milijon EUR, če zaokroženje navzdol ne bi pomenilo znižanja, večjega od 2 % zneska navedene globe, in na sto tisoč EUR, če bi zaokroženje na milijon pomenilo znižanje, večje od 2 % zneska navedene globe.

307 Čeprav so bila v skladu s točko 26 smernic torej za globe, naložene družbam EKA in Akzo Nobel ter Finnish Chemicals in ELSA, odobrena znižanja, in sicer za 243.541 EUR, 773.445 EUR in 322.120 EUR, ki so absolutno večja kot znižanja glob, naloženih družbi Arkema France in tožeči stranki ter družbama Aragonesas in Uralita, in sicer 54.400 EUR in 69.300 EUR, to ne pomeni, da Komisija izbrane metodologije ni uporabljala dosledno za vsako od kaznovanih podjetij in da navedena metodologija ni objektivno utemeljena, saj je Komisija v skladu s svojo diskrecijsko pravico pri določanju zneskov glob lahko štela, da zaokroženje zneskov navedenih glob navzdol v nobenem primeru ne sme biti večje od 2-odstotnega znižanja globe.

308 Zato je treba ugotoviti, da Komisija pri zaokroženju navzdol zneska globe, solidarno naložene tožeči stranki in družbi Arkema France, ni kršila načela enakega obravnavanja. Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih razlogov je treba osmi tožbeni razlog v celoti zavrniti kot neutemeljen.

Deveti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načel in pravil, ki so urejala izračun globe, ki je bila solidarno naložena družbi Arkema France in tožeči stranki

309 Tožeča stranka v bistvu izpodbija znesek globe, ki ji je bila naložena solidarno z družbo Arkema France v členu 2(c) izpodbijane odločbe. Ta tožbeni razlog je razdeljen na dva dela.

Prvi del, ki se nanaša na napake v izračunu zneska globe, ki je bila naložena solidarno družbi Arkema France in tožeči stranki

– Trditve strank

310 Tožeča stranka v bistvu trdi, da Komisija pri izračunu zneska globe, ki ji je bila naložena solidarno skupaj z družbo Arkema France v členu 2(c) izpodbijane odločbe, ni upoštevala nekaterih dokazov.

311 Prvič, tožeča stranka izpodbija znesek globe, ki ji je bila naložena solidarno skupaj z družbo Arkema France v členu 2(c) izpodbijane odločbe, pri čemer se sklicuje na štiri utemeljitve, ki jih je predstavila v okviru petega očitka osmega tožbenega razloga, v katerem nasprotuje globi, ki ji je bila naložena v členu 2(e) izpodbijane odločbe (glej točko 297 zgoraj). Zato trdi, prvič, da bi Komisija morala upoštevati dejstvo, da je bila družba Arkema France v zadevno kršitev vpletena krajši čas, kot sta bili vpleteni družbi EKA in Finnish Chemicals. Drugič, Komisija bi morala upoštevati olajševalno okoliščino iz točke 401 obrazložitve izpodbijane odločbe v zvezi z morebitno malomarnostjo tožeče stranke do njene hčerinske družbe. Tretjič, Komisija bi morala upoštevati postopkovne nepravilnosti, s katerimi so bile kršene temeljne pravice, ki jih našteva v svojem drugem tožbenem razlogu. Četrtič, tožeča stranka meni, da bi Komisija morala upoštevati, da je družba Arkema France med upravnim postopkom sodelovala.

312 Drugič, tožeča stranka se sklicuje na svojo prvo utemeljitev, ki jo je predstavila v okviru šestega očitka osmega tožbenega razloga (glej točko 278 zgoraj), v katerem trdi, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja, ko je samo njej naložila individualno globo, medtem ko je bila drugim matičnim družbam naložena solidarna globa skupaj z njihovimi hčerinskimi družbami.

313 Komisija tem trditvam nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

314 Prvič, kar zadeva štiri argumente, s katerimi tožeča stranka izpodbija izračun globe, naložene v členu 2(c) izpodbijane odločbe, je treba kot neutemeljeno zavrniti njeno trditev, da bi ta globa morala biti znižana, ker je bila tožeča stranka v zadevno kršitev vpletena krajši čas, kot sta bili vpleteni družbi EKA in Finnish Chemicals. V zvezi s tem je namreč treba ugotoviti, kot izrecno izhaja iz točke 522 obrazložitve izpodbijane odločbe, da je Komisija v skladu s točko 24 smernic za družbo Arkema France in tožečo stranko uporabila množitelj 5, ki ustreza njenemu 4 leta in 8 mesecev dolgemu sodelovanju v kartelu, medtem ko je za družbo EKA in njeno matično družbo ter za družbo Finnish Chemicals in njeno matično družbo uporabila množitelj 5,5, glede na to da so v zadevni kršitvi sodelovale 5 let in 4 mesece. Zato je treba trditev, ki jo v zvezi s tem navaja tožeča stranka, zavrniti kot neutemeljeno.

315 Drugič, v delu, v katerem se tožeča stranka sklicuje na olajševalno okoliščino, ki jo je Komisija priznala v točki 401 obrazložitve izpodbijane odločbe in izhaja iz „morebitne malomarnosti“ do njene hčerinske družbe, je treba po eni strani ugotoviti, da ta trditev temelji na nepravilnem razumevanju navedene točke. V nasprotju s trditvijo

tožeče stranke Komisija v navedeni točki namreč ne navaja, da bi se lahko malomarnost tožeče stranke pri nadzoru ravnanja njene hčerinske družbe štela za olajševalno okoliščino, ampak ravno nasprotno, da „pomanjkanje skrbnosti vodstva [družbe Arkema France] in [tožeče stranke] pri izvajanju njegovih nalog, ki se je konkretno pokazalo v tem, da naj statutarni in upravljalni organi obeh družb domnevno ne bi vedeli ničesar o dejanjih njihovih zaposlenih, ne more biti razlog, da se izogneta odgovornosti za njihovo ravnanje“. Po drugi strani tožeča stranka v nobenem primeru ne navaja nobene trditve v utemeljitev navedbe, da je Komisija napačno presodila, da lahko njena „morebitna malomarnost“ pri nadzoru njene hčerinske družbe upraviči znižanje globe. Zato je treba to trditev zavrniti kot neutemeljeno.

316 Tretjič, v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da bi Komisija morala upoštevati kršitve njenih temeljnih pravic, ki jih je tožeča stranka navedla v svojem drugem tožbenem razlogu, da bi ji znižala globo, ki ji jo je naložila solidarno z družbo Arkema France, je treba poudariti, da Komisija ni storila nobene od kršitev, na katere se sklicuje tožeča stranka, kot je bilo ugotovljeno pri preizkusu navedenega tožbenega razloga (glej točko 204 zgoraj). Zato je treba to trditev prav tako zavrniti kot neutemeljeno.

317 Četrtič, v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da bi Komisija morala upoštevati sodelovanje družbe Arkema France med upravnim postopkom, je treba ugotoviti, da tožeča stranka v tem tožbenem razlogu ne navaja nobene posebne utemeljitve, s katero bi izpodbijala presojo Komisije iz točk 543 in 544 ter od 561 do 580 obrazložitve izpodbijane odločbe, da sodelovanje družbe Arkema France v bistvu ne upravičuje nižanja njene globe v okviru uporabe obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 ali zunaj tega okvira. Zato je treba to trditev zavrniti kot neutemeljeno.

318 Drugič, trditev tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja v delu, v katerem je bila med kaznovanimi matičnimi družbami edina matična družba, ki ji je bila naložena individualna globa, je treba zavrniti kot neutemeljeno. Opozoriti je treba, kot je bilo ugotovljeno že v okviru šestega tožbenega razloga (glej točko 254 zgoraj), da globa, naložena tožeči stranki v členu 2(e) izpodbijane odločbe, ustreza 70-odstotnemu povišanju osnovnega zneska globe, ki ji je bila naložena solidarno skupaj z družbo Arkema France v členu 2(c) navedene odločbe, ker je imela v primerjavi z drugimi kaznovanimi subjekti na dan sprejetja izpodbijane odločbe bistveno večji promet, tako da je lahko veliko lažje zbrala potrebna sredstva za plačilo globe. V delu, v katerem ni sporno, da druge matične družbe, ki jim je bila v izpodbijani odločbi naložena kazen, nimajo tako velikega prometa, ki bi upravičil tako povišanje, je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni bila v podobnem položaju kot navedene družbe, zaradi katerega bi jih morala Komisija obravnavati enako.

319 Zato je treba prvi del devetega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Drugi del, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja, povezanega z globo, ki je bila solidarno naložena družbi Arkema France in tožeči stranki

– Trditve strank

320 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja, ker je globa, solidarno naložena njej in družbi Arkema France, najvišja med globami, ki so bile kaznovanim podjetjem naložene v izpodbijani odločbi.

321 Prvič, kot je tožeča stranka trdila poleg tega v okviru šestega očitka svojega osmega tožbenega razloga (glej točko 279 zgoraj), je bilo zaokroženje navzdol osnovnega zneska globe, naložene solidarno njej in družbi Arkema France, veliko manjše kot zaokroženje navzdol osnovnih zneskov glob, ki so bile naložene družbama Finnish Chemicals in EKA.

322 Drugič, pri globi, naloženi solidarno družbi Arkema France in tožeči stranki, v skladu s smernicami nista zadosti upoštevana dva dejavnika. Prvič, Komisija ni ustrezno upoštevala majhnega prometa, ki ga je družba Arkema France dosegala na trgu natrijevega klorata v EGP v primerjavi s prometom družbe EKA, ki je dobila imuniteto pred globo, in družbe Finnish Chemicals, obsojene na plačilo štirikrat nižje globe od globe, ki je bila naložena družbi Arkema France. Drugič, Komisija ni ustrezno upoštevala nizkega deleža družbe Arkema France na trgu natrijevega klorata, in sicer le 9 %, v primerjavi z deležem družbe EKA in deležem družbe Finnish Chemicals, ki sta petkrat in trikrat večja od njenega. V zvezi s tem tožeča stranka prav tako navaja, da znaša razlika med tržnim deležem družbe Arkema France ter tržnim deležem družb Aragonesas in Solvay le štiri odstotne točke.

323 Tretjič, tožeča stranka trdi, da globa, ki ji je bila naložena solidarno skupaj z družbo Arkema France, ne upošteva dovolj tega, da je bila v primerjavi z družbama EKA in Finnish Chemicals družba Arkema France v zadevno kršitev manj vpletena.

324 Komisija tem trditvam nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

325 Prvič, treba je ugotoviti, da je očitek tožeče stranke, da je zaokroženje navzdol osnovnega zneska globe, solidarno naložene njej in družbi Arkema France, veliko manjše kot zaokroženje osnovnih zneskov glob, ki so bile naložene družbama Finnish Chemicals in EKA, popolnoma enak šestemu očitku osmega tožbenega razloga (glej točko 279 zgoraj). Zato ga je treba zavrniti kot neutemeljenega iz enakih razlogov, kot so predstavljeni v točkah od 305 do 308 zgoraj, v katerih je bilo v bistvu ugotovljeno, da se je metodologija zaokroževanja navzdol zneska navedene globe uporabljala dosledno za vsako od podjetij, kaznovanih v izpodbijani odločbi, ter da je bila objektivno utemeljena.

326 Drugič, kot neutemeljen je treba zavrniti očitek tožeče stranke, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja v delu, v katerem je po eni strani premalo upoštevala majhen promet, ki ga je družba Arkema France dosegala na trgu natrijevega klorata v EGP v primerjavi z družbama EKA in Finnish Chemicals, in po drugi strani nizek tržni delež družbe Arkema France na navedenem trgu.

327 Po eni strani je treba ugotoviti, da tožeča stranka ne navaja nobene trditve ali dokaza, s katerim bi dokazala, da naj bi Komisija glede na dokaze, ki jih je upoštevala pri določanju globe, solidarno naložene tožeči stranki in družbi Arkema France, v izpodbijani odločbi določbe smernic uporabila diskriminatorno. Čeprav obstaja pomembna razlika med zneskom globe, ki je bila naložena družbi Arkema France in tožeči stranki, ter zneski glob, naloženih solidarno družbam EKA in Akzo Nobel ter ELSA in Finnish Chemicals, čeprav je družba Arkema France imela na trgu natrijevega klorata v EGP manjši tržni delež kot družbi EKA in Finnish Chemicals, je to upravičeno s tem, da sta bili družbi EKA in Akzo Nobel v celoti oproščeni globe ter da je bila 10-odstotna

zgornja meja prometa družbe Finnish Chemicals, ki je dosegla 50-odstotno znižanje globe na podlagi uporabe obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, skoraj za polovico nižja od tiste, ki je veljala za tožečo stranko (glej tabele v točkah 524 in 552 obrazložitve izpodbijane odločbe).

328 Tretjič, v zvezi z očitkom tožeče stranke, da pri globi, ki ji jo Komisija naložila solidarno skupaj z družbo Arkema France, ni zadosti upoštevana manjša vpletenost slednje v kršitev v primerjavi z družbama EKA in Finnish Chemicals, je treba poudariti, da poleg tega, da tožeča stranka v svoji pisni vlogi v utemeljitev temu očitku ne navaja nobene trditve ali dokaza, ne izpodbija obrazložitve, ki jo je Komisija navedla v točki 536 obrazložitve izpodbijane odločbe za zavrnitev trditev tožeče stranke v zvezi s tem, in sicer da je „ohranjala pogoste stike s svojimi konkurenti v celotnem obdobju svojega sodelovanja v kartelu“, da „ti začetni stiki že dokazujejo njeno aktivno sodelovanje pri [zadevnih] protikonkurenčnih sporazumih“ ali da trditev tožeče stranke, da „ni mogla imeti vloge posrednika med družbama EKA in Finnish Chemicals zaradi svojega omejenega tržnega deleža, jasno izpodbijajo dokazi, navedeni [v izpodbijani odločbi]“.

329 Zato je treba tretji očitek tožeče stranke in zato deveti tožbeni razlog v celoti zavrniti kot neutemeljena.

Deseti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev določb obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002

330 Tožeča stranka trdi, da je Komisija napačno ugotovila dejansko stanje in napačno uporabila pravo, ko ji ni odobrila znižanja globe na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Ta tožbeni razlog je razdeljen na dva dela.

Prvi del, ki se nanaša na zavrnitev znižanja globe na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002

– Trditve strank

331 Tožeča stranka trdi, da je Komisija ravnala v nasprotju z obvestilom o ugodni obravnavi iz leta 2002, ko ji ni znižala globe, ki ji je bila naložena solidarno skupaj z družbo Arkema France, na podlagi nezadostnosti dokazov, ki jih je ta predložila. V zvezi s tem meni, da v delu, v katerem Komisijo zavezujejo določbe navedenega obvestila, ta brez obrazložitve, abstraktno in „muhasto“ ni bila upravičena zavrniti vsakršnega znižanja obeh glob, naloženih tožeči stranki.

332 Prvič, kot je razvidno iz točk 554, 561, 581 in 584 obrazložitve izpodbijane odločbe, ni sporno, da je bila družba Arkema France prva po družbi EKA, ki je Komisiji predložila dokaze o kartelu.

333 Drugič, po mnenju tožeče stranke je iz obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da se je Komisija v nasprotju s presojo, ki jo je podala v točkah od 568 do 580 obrazložitve izpodbijane odločbe, oprla na dokaze, ki jih je predložila družba Arkema France, da bi dokazala zadevno kršitev. Tožeča stranka se v zvezi s tem sklicuje na točki 38 in 46 ter opombo 63, točko 76 in opombo 116, točko 94 in opombo 136, točko 98 in opombo 142, točki 243 in 251 ter opombo 302, točke 254, 255, 259, 260, 273, 314, 344, 355, 589, 593 in 594 ter opombe 118, 259, 293, 337, 540 in 542 obrazložitve izpodbijane odločbe. Poleg tega so po mnenju tožeče stranke dokazi, ki jih je predložila družba Arkema France, omogočili potrditev več dejstev v zvezi z zadevno kršitvijo, kot je razvidno iz točk 568, 569, od 571 do 573, 575 in 576 obrazložitve izpodbijane odločbe.

Prav tako je iz točke 344 *in limine* obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da so imele po mnenju družbe Aragonesas informacije, ki jih je predložila družba Arkema France, znatno dodano vrednost.

334 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija.

– Presoja Splošnega sodišča

335 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija kršila določbe obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, ker družbi Arkema France ni odobrila 30- do 50-odstotnega znižanja globe, čeprav je bila po družbi EKA, ki je dobila imuniteto pred globo, prvo podjetje, ki je predložilo dokaze z znatno dodano vrednostjo.

336 V skladu s točko 20 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 so lahko „podjetja, ki ne izpolnjujejo pogojev [za oprostitev plačila globe], [...] upravičena do pravice do zmanjšanja sleherne globe, ki bi jim bile sicer naložene“.

337 V skladu s točko 21 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 mora podjetje, „[d]a bi bilo [...] do [znižanja globe na podlagi točke 20 navedenega obvestila] upravičeno, [...] Komisiji zagotoviti dokaze o domnevni kršitvi, ki predstavljajo znatno dodano vrednost glede na dokaze, ki jih Komisija že ima, in mora prekiniti svoje sodelovanje v kršitvi, na katero se sumi, najkasneje ob času, ko predloži dokaze“.

338 V točki 23(b), prvi pododstavek, obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 so navedeni trije razredi za znižanje globe. Prvo podjetje, ki izpolni pogoje iz točke 21 navedenega obvestila, je upravičeno do od 30- do 50-odstotnega znižanja globe, drugo podjetje do od 20- do 30-odstotnega znižanja globe, nadaljnja podjetja pa do največ 20-odstotnega znižanja globe.

339 V skladu s točko 23(b), drugi pododstavek, obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 bo Komisija, „da bi [...] določila raven zmanjšanja znotraj vsakega od teh razredov, [...] upoštevala čas, ob katerem so bili predloženi dokazi, ki izpolnjujejo pogoj iz točke 21 [navedenega obvestila], in stopnjo, do katere le-ti predstavljajo dodano vrednost“, pri čemer „prav tako lahko upošteva obseg in trajnost sodelovanja podjetja po datumu predložitve“.

340 V skladu s sodno prakso ima Komisija pri izbiri metode izračuna globe široko diskrecijsko pravico in lahko pri tem upošteva več dokazov, med katerimi je tudi sodelovanje podjetij med preiskavo, ki jo opravljajo njene službe. V tem okviru mora Komisija opraviti zapleteno dejansko presojo, kakršna je presoja sodelovanja navedenih podjetij (sodba Sodišča z dne 10. maja 2007 v zadevi SGL Carbon proti Komisiji, C-328/05 P, ZOdl., str. I-3921, točka 81, in sodba Splošnega sodišča z dne 28. aprila 2010 v združenih zadevah Gütermann in Zwicky proti Komisiji, T-456/05 in T-457/05, ZOdl., str. II-1443, točka 219).

341 Poleg tega je v okviru presoje sodelovanja udeležencev omejevalnega sporazuma mogoče izpodbijati le očitno napako Komisije pri presoji, saj ima ta široko diskrecijsko pravico pri presoji kakovosti in koristnosti sodelovanja podjetja, predvsem v primerjavi z drugimi podjetji (v točki 340 zgoraj navedena sodba SGL Carbon proti Komisiji,

točka 88). V zvezi s tem je treba prav tako opozoriti, da čeprav mora Komisija obrazložiti, zakaj meni, da so dokazi, ki jih v okviru obvestila o ugodni obravnavi predložijo podjetja, prispevek, ki utemeljuje zmanjšanje naložene globe ali ne, pa morajo podjetja, ki želijo v zvezi s tem izpodbijati odločbo Komisije, dokazati, da Komisija brez takih informacij, ki so jih ta podjetja prostovoljno predložila, ne bi mogla dokazati bistvenih elementov kršitve in torej sprejeti odločbe o naložitvi glob (v točki 60 zgoraj navedena sodba Erste Group Bank in drugi proti Komisiji, točka 297).

342 Poleg tega zmanjšanje glob v primeru sodelovanja podjetij, ki so bila udeležena pri kršitvah konkurenčnega prava, temelji na preudarku, da tako sodelovanje Komisiji olajša njeno nalogo, ki je ugotovitev obstoja kršitve, in da se glede na okoliščine kršitev neha (v točki 45 zgoraj navedena sodba Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, točka 399, in sodba Splošnega sodišča z dne 14. maja 1998 v zadevi Finnboard proti Komisiji, T-338/94, Recueil, str. II-1617, točka 363). Ob upoštevanju razloga za znižanje Komisija ne more prezreti koristnosti predložene informacije, ki je nujno odvisna od dokazov, ki jih že ima (v točki 340 zgoraj navedena sodba Gütermann in Zwicky proti Komisiji, točka 220).

343 Poleg tega je iz sodne prakse razvidno, da če podjetje v okviru sodelovanja zgolj potrdi, in sicer manj natančno in izrecno, nekatere informacije, ki jih je v okviru sodelovanja že predložilo drugo podjetje, stopnje sodelovanja tega podjetja, čeprav bi bilo v določeni meri lahko koristno za Komisijo, ni mogoče šteti za primerljivo s stopnjo sodelovanja prvega podjetja, ki je predložilo navedene informacije. Izjava, ki zgolj potrjuje izjavo, ki jo je Komisija že prejela, namreč bistveno ne olajša nalog Komisije. Zato tudi ne more biti zadostna, da bi upravičevala znižanje globe zaradi sodelovanja (glej v tem smislu sodbi Splošnega sodišča z dne 8. julija 2004 v zadevi Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji, T-44/00, ZOdl., str. II-2223, točka 301; in z dne

25. oktobra 2005 v zadevi Groupe Danone proti Komisiji, T-38/02, ZOdl., str. II-4407, v nadaljevanju: sodba Splošnega sodišča Danone, točka 455, ter v točki 340 zgoraj navedeno sodbo Gütermann in Zwicky proti Komisiji, točka 222).

344 Nazadnje, sodelovanje podjetja pri preiskavi ne upravičuje nobenega znižanja globe, če to sodelovanje ne presega tega, kar izhaja iz njegovih obveznosti iz člena 18 Uredbe št. 1/2003 (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 10. marca 1992 v zadevi Solvay proti Komisiji, T-12/89, Recueil, str. II-907, točki 341 in 342, in v točki 343 zgoraj navedeno sodbo Danone, točka 451).

345 V obravnavani zadevi je treba najprej poudariti, da ni sporno, da je družba Arkema France po družbi EKA drugo podjetje, ki je vložilo prošnjo na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, kot je razvidno iz točke 561 obrazložitve izpodbijane odločbe. Preizkusiti je torej treba, ali je iz vseh točk obrazložitve izpodbijane odločbe, ki jih tožeča stranka našteva in so navedene v točki 333 zgoraj, razvidno, da je družba Arkema France Komisiji predložila dokaze z znatno dodano vrednostjo v smislu točke 21 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, kot trdi tožeča stranka.

346 V zvezi z očitkom tožeče stranke, da bi morala biti v bistvu upravičena do znižanja globe v skladu z obvestilom o ugodni obravnavi iz leta 2002 v delu, v katerem je bila prvo podjetje, ki je predložilo informacije, navedene v točkah 38, 46, 344, 355 in 589 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi 63, ki se nanje nanaša, je treba najprej ugotoviti, da Komisija ni storila nobene očitne napake pri presoji s tem, da je štela, da te informacije niso imele znatne dodane vrednosti.

347 Prvič, v zvezi s točkama 38 in 46 obrazložitve izpodbijane odločbe ter opombo 63, ki se nanju nanaša, je treba poudariti, da se nanašajo na informacije, ki jih je predložila

družba Arkema France, ter na njene proizvodne zmogljivosti in vrednost prodaje ter tržne deleže podjetij, prisotnih na trgu natrijevega klorata v EGP. V delu, v katerem navedene informacije v smislu sodne prakse, navedene v točki 344 zgoraj, ne presegajo tega, kar izhaja iz obveznosti družbe Arkema France iz člena 18 Uredbe št. 1/2003, je treba ugotoviti, da nimajo znatne dodane vrednosti.

348 Drugič, glede točke 344 obrazložitve izpodbijane odločbe je treba poudariti, da se Komisija v njej sklicuje na trditev družbe Aragonesas, da „dokazi, ki jih je predložila Komisija, temeljijo predvsem na prošnjah [na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002], ki so jih vložile družbe EKA, Finnish Chemicals in [Arkema France]“. V zvezi s tem je treba poudariti, da se je Komisija v navedeni točki zgolj sklicevala na trditev, ki jo je oblikovala družba Aragonesas, zato navedene trditve ni mogoče šteti za priznanje Komisije, da ji je družba Arkema France predložila informacije z znatno dodano vrednostjo, ali za dokaz, da je Komisija storila očitno napako pri presoji s tem, da je izključila, da so imele informacije, ki jih je predložila družba Arkema France, znatno dodano vrednost.

349 Tretjič, Komisija v točki 355 obrazložitve izpodbijane odločbe v bistvu poudarja, da „je treba izjave, ki nasprotujejo interesom izjavitelja, praviloma šteti za posebej zanesljive dokaze“. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da na podlagi te splošne presoje Komisije ni mogoče sklepati, da so v obravnavani zadevi informacije, ki jih je predložila družba Arkema France, Komisiji bistveno olajšale nalogo, ker so ji omogočile ugotovitev dejanskega stanja kršitve, in da so imele znatno dodano vrednost.

350 Četrtič, Komisija je v točki 589 obrazložitve izpodbijane odločbe poudarila, da „je treba pri presoji vrednosti dokazov, ki jih je predložila družba Finnish Chemicals, poudariti, da je v času, ko je [družba] stopila v stik s Komisijo, [Komisija] že imela na voljo dokaze, ki so ji jih predložile družbe EKA, Finnish Chemicals (v odgovoru na zahtevek za informacije z dne 10. septembra 2004 v delu, v katerem [družba Finnish Chemicals] ni prekoračila tega, kar se je od nje zahtevalo) in [Arkema France]". V zvezi s tem je treba poudariti, da čeprav je besedilo navedene točke mogoče razlagati v smislu, da je Komisija menila, da je družba Arkema France predložila „dokaze", take razlage v obravnavani zadevi vendarle ni mogoče sprejeti glede na okoliščine, v katerih je Komisija pripravila to presojo, in ugotovitve, ki jih navaja v drugih delih izpodbijane odločbe. Najprej v delu, v katerem je bila ta presoja Komisije opravljena v okviru presoje dodane vrednosti informacij, ki jih je predložila družba Finnish Chemicals, se z njo želi poudariti, da mora Komisija ob upoštevanju informacij, ki so že na voljo v njenem spisu, preizkusiti, ali imajo informacije, ki jih je predložila družba Finnish Chemicals, znatno dodano vrednost, ne pa, da je družba Arkema France predložila informacije, ki imajo znatno dodano vrednost. Poleg tega navedena presoja ne nasprotuje ugotovitvam Komisije iz točk od 561 do 580 obrazložitve izpodbijane odločbe, v skladu s katerimi je treba zavrniti vse trditve tožeče stranke in družbe Arkema France, navedene v izpodbijani odločbi, s katerimi trdita, da je družba Arkema France predložila informacije, ki imajo znatno dodano vrednost. Nazadnje, presoja Komisije iz točke 589 obrazložitve izpodbijane odločbe ne dokazuje, da je glede na informacije, ki jih je predložila družba Arkema France, Komisija storila očitno napako pri presoji, ko je menila, da navedene informacije nimajo znatne dodane vrednosti.

351 Drugič, glede točk 76, 254, 255, 259 in 273 obrazložitve izpodbijane odločbe ter opomb 116 in 337, ki se nanje nanašajo in na katere se sklicuje tožeča stranka, je treba ugotoviti, da Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ko je menila, da nimajo znatne dodane vrednosti.

352 Prvič, Komisija v točki 76 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi 116, ki se nanjo nanaša, opisuje splošno delovanje kartela, za katerega so bili značilni zlasti „redni stiki v obliki dvo- ali večstranskih sestankov in telefonskih pogovorov, brez kakršne koli določene sheme“. Komisija prav tako ugotavlja, da „je bil po navedbah [družbe Arkema France] na začetku delovanja kartela oblikovan seznam skupnih kupcev in količin prodaje, ki jih je lahko posamezni proizvajalec natrijevega klorata, ki je sodeloval v kartelu, dobavil tem kupcem“, in da „[družba Arkema France] zadevnega seznama Komisiji kljub temu ni predložila“. Poleg tega, da je iz ustne prošnje za imuniteto družbe EKA razvidno, da je ta Komisijo že obvestila o naravi stikov med zadevnimi podjetji, ta informacija, ki je družba Arkema France ni podprla z nobeno dokazno listino, v smislu sodne prakse iz točke 343 zgoraj nima znatne dodane vrednosti.

353 Drugič, Komisija v točki 254 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi 305 poudarja, da je družba Arkema France izjavila, da naj bi se „[njen predstavnik, L.] spominjal sestanka med družbo Finnish Chemicals in [družbo Arkema France], na katerem naj bi se pojasnilo, zakaj se pravila razdelitve glede [stranke] družbe MODO ne spoštujejo več“, in da „je na tem sestanku, za katerega [L.] meni, da je potekal v prvem četrtletju leta 1999 na Finskem, družba Finnish Chemicals izjavila, da je postala izključni dobavitelj [družbe MODO] po dogovoru med njeno matično družbo in družbo MODO, s čimer je bil kršen dogovor med družbami EKA, Finnish Chemicals in [Arkema France] glede te stranke“. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Komisija v točki 255 obrazložitve izpodbijane odločbe dodala, da „ker je bil dogovor med družbama MODO in Finnish Chemicals sklenjen šele septembra 1999, Komisija meni, da je [L.] pomešal datume in kraje in da se dejansko sklicuje na sestanek z dne 9. novembra 1999 v København“. Zato poleg tega, da je ustna informacija, ki jo je predložila družba Arkema France in je po njenem lastnem priznanju negotova („naj bi se [L.] spominjal“), tudi nenatančna, je vsekakor treba ugotoviti, da je Komisija v točki 255 obrazložitve izpodbijane odločbe izrecno navedla, da navedena informacija ni pravilna, česar tožeča stranka sicer ne izpodbija. Zato Komisija ni storila očitne napake

pri presoji s tem, da je izključila, da bi te informacije lahko imele znatno dodano vrednost.

354 Tretjič, Komisija se v točki 259 obrazložitve izpodbijane odločbe sklicuje na evidence potnih stroškov predstavnika družbe Arkema France, L., ki zajemajo obdobje med oktobrom in decembrom 1999 in jih je predložila družba Arkema France. V navedeni točki je prav tako navedeno, da ti dokumenti vsebujejo navedbo „15/12 EKA Roissy“ in da družba Arkema France iz tega sklepa, da „bi se ta navedba lahko nanašala na sestanek s predstavniki družbe EKA na letališču Roissy-Charles-de-Gaulle v Parizu 15. decembra 1999“. Ugotoviti je treba, da je Komisija v navedeni točki poudarila, da se družba EKA takega sestanka ne spominja. Zato Komisija ni storila nobene očitne napake pri presoji, ko je menila, da ta informacija, o kateri družba Arkema France ni prepričana in ki ni bila potrjena, nima znatne dodane vrednosti. V zvezi s tem je treba poudariti, da dejstvo, da Komisija sestanka, ki naj bi potekal na letališču Roissy-Charles-de-Gaulle, zaradi pomanjkanja zadostnih dokazov za potrditev te informacije ni vključila na seznam sestankov in telefonskih klicev v zvezi s kartelom (glej Prilogo 1 k izpodbijani odločbi), potrjuje, da ta informacija nima znatne dodane vrednosti.

355 Četrtič, Komisija je v točki 273 obrazložitve izpodbijane odločbe pojasnila, da je družba Arkema France omenila sestanek družb EKA, Finnish Chemicals in Arkema France „spomladi leta 2000“. Poudariti je treba, da je Komisija v navedeni točki prav tako ugotovila, da niti družbi EKA niti družba Finnish Chemicals tega sestanka nista potrdili. Poleg tega je Komisija v tej točki poudarila, da je treba na podlagi informacij, ki jih je predložila družba EKA in so navedene v točki 283 obrazložitve izpodbijane odločbe, ugotoviti, da gre dejansko za sestanek, ki je potekal 9. februarja 2000. Komisija je tako poudarila, da informacija, ki jo je predložila družba Arkema France in je tožeča stranka ne izpodbija, ni samo nenatančna, ampak tudi ni bila potrjena z drugimi dokazi, na podlagi katerih bi jo Komisija lahko dokazala. Zato Komisija ni

storila očitne napake pri presoji s tem, da je izključila, da ima ta informacija znatno dodano vrednost.

356 Petič, treba je ugotoviti, da je v opombi 337 izpodbijane odločbe Komisija pojasnila vsebino točke 284 obrazložitve navedene odločbe, v kateri je zlasti poudarila, da „kljub nekaj klicem in sestankom med konkurentoma januarja in februarja 2000 […] raven [običajnega] sodelovanja, ki je vključevalo predvsem prizadevanja za razdelitev količin prodaje in določitev cen, [leta 2000] ni bila več obnovljena zaradi izgube medsebojnega zaupanja in drugih s tem povezanih razlogov, ki so jih konkurenti omenjali v različnih izjavah“. Komisija je v opombi 337 navedene odločbe v zvezi z datumom prenehanja delovanja kartela navedla, da „se družbi EKA in [Arkema France] sklicujeta na svoje programe (spoštovanja konkurenčnega prava), ki so bili uvedeni leta 1999 in 2000“, in da „družba Finnish Chemicals navaja, da so stiki s konkurenti postali brezpredmetni po sklenitvi pogodbe s [stranko] družbo MODO“. V zvezi s tem je prav tako treba poudariti, da je Komisija v točki 575 obrazložitve izpodbijane odločbe navedla, da je predstavnik družbe Arkema France, L., „le potrdil izjavo družbe EKA v zvezi s posledico sprejetja programov [spoštovanja konkurenčnega prava], ne da bi v zvezi s tem predložil nove dokaze“. Poleg tega je Komisija v točki 593 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi 540 poudarila, da „je v času, ko je prejela odgovor na zahtevek za informacije in prošnjo za [ugodno obravnavo] družbe Finnish Chemicals, v dokumentaciji že imela informacije, ki jih je prejela od dveh neodvisnih virov [družb EKA in Arkema France] in so kazale na to, da se kršitev ni končala pred pomladjo leta 2000“. Nazadnje, Komisija v točki 594 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi 542 pojasnjuje, da je „na podlagi prispevka [družbe EKA] že sklepala“, da se je družba EKA spomladi 2000 oddaljila od kartela.

357 Ob upoštevanju ugotovitev, ki jih Komisija navaja v točkah obrazložitve izpodbijane odločbe, predstavljenih v točki 356 zgoraj, je treba ugotoviti, da informacija, ki jo je v zvezi s tem predložila družba Arkema France, na dan, ko jo je predložila Komisiji, ni

imela znatne dodane vrednosti. Poleg tega, da informacija, ki jo je predložila družba Arkema France, in sicer da je kartel nehal delovati po uvedbi programov spoštovanja konkurenčnega prava, ne vsebuje točnega datuma, ki ga je Komisija določila za prenehanje kršitve, to je 9. februar 2000 (člen 1(e) izpodbijane odločbe), je Komisija lahko na podlagi informacij družbe EKA ugotovila, da je kršitev prenehala s srečanjem poklicnega združenja CEFIC 9. februarja 2000, kot je razvidno iz točke 290 obrazložitve izpodbijane odločbe.

358 Tretjič, v zvezi s točko 94 in opombo 196, točko 98 in opombo 142, točko 243 in opombo 293, točko 251 in opombo 302, točko 260 ter točko 593 in opombo 540, točko 594 in opombo 542 ter opombi 118 in 259 obrazložitve izpodbijane odločbe je treba ugotoviti, da se sklicujejo na informacije, ki jih je Komisija že imela na dan, ko je družba Arkema France vložila prošnjo na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, kot je razvidno iz izpodbijane odločbe, in informacije, ki niso dovolj natančne ali podprte, da bi Komisiji omogočile ugotovitev dejanskega stanja kršitve, ter nazadnje informacije, ki bi jih Komisija lahko pridobila v skladu s členom 18 Uredbe št. 1/2003.

359 Prvič, Komisija v točki 94 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi 136 navaja, da je „[p]o navedbah družbe Finnish Chemicals 17. maja [1995] v hotelu SAS Royal v Københavnu potekal sestanek, ki so se ga udeležile družbe [EKA, Finnish Chemicals in Arkema France]“. Komisija ugotavlja, da so evidence potnih stroškov predstavnika družbe Arkema France, D., potrdile njegovo prisotnost na tem sestanku. V zvezi s tem je treba po eni strani poudariti, da je iz točk 95 in 96 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija za ta sestanek izvedela na podlagi dokazov, ki jih je predložila družba Finnish Chemicals, česar tožeča stranka ne izpodbija. Komisija

v točki 96 obrazložitve izpodbijane odločbe navaja, da zapiski predstavnika družbe Finnish Chemicals, S., s sestanka z dne 17. maja 1995 „dokazujejo sodelovanje družbe [Arkema France] v kartelu“. Po drugi strani je vsekakor treba poudariti, da predložitev samo evidenc potnih stroškov predstavnika družbe Arkema France, ki omogočajo potrditev njegove prisotnosti na zadevnem sestanku, pomeni sodelovanje, ki v smislu sodne prakse, navedene v točki 344 zgoraj, ne presega tega, kar izhaja iz njegovih obveznosti iz člena 18 Uredbe št. 1/2003. Zato Komisija ni storila očitne napake pri presoji s tem, da je štela, da družba Arkema France v zvezi s tem ni predložila dokazov z znatno dodano vrednostjo.

360 Drugič, Komisija v točki 98 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi 142 zlasti navaja, da „je družba EKA tudi sporočila, da je bilo okoli leta 1995 skupaj z družbama Finnish Chemicals in [Arkema France] odločeno, da ‚se bodo močno povišale cene' za Portugalsko zaradi zmanjšanja vrednosti eskuda“, in dodaja, da „dokazi, ki jih je predložila družba EKA, kažejo, da je družba leta 1995 zvišala cene, ki jih je zaračunavala svojim portugalskim kupcem, in sicer za od 31 % do 44 % glede na cene leta 1993“. Poleg tega Komisija navaja, da je „tudi [družba Arkema France] potrdila uspešen dvig cen“. Iz besedila izpodbijane odločbe je torej razvidno, da je bil dvig cen v letu 1995 ugotovljen na podlagi ustnih informacij in dokumentov, ki jih je predložila družba EKA, česar tožeča stranka ne izpodbija. Zato, čeprav ustne informacije, ki jih je predložila družba Arkema France, potrjujejo informacije družbe EKA, je treba ugotoviti, kot je ugotovila tudi Komisija, da v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 343 zgoraj, te informacije ni mogoče šteti za informacijo z znatno dodano vrednostjo, saj družba Arkema France ni predložila podrobnih podatkov o navedenem zvišanju cen glede na podatke, ki jih je predložila družba EKA.

361 Tretjič, Komisija v točki 243 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi 293 navaja, da sta „družbi EKA in [Arkema France] v svojih izjavah navedli, da sta se njuna predstavnika sestala februarja ali marca 1999“ in da je „[družba Arkema France] potrdila, da je družbo EKA na tem sestanku zastopal [W.]“. V zvezi s tem je treba ugotoviti,

da je Komisija v navedeni točki izrecno povzela ustne informacije, ki jih je predložila družba EKA. Poleg tega je treba ugotoviti, da je Komisija v točki 245 obrazložitve izpodbijane odločbe prav tako poudarila, da „čeprav ni mogoče s popolno gotovostjo ugotoviti, ali je sestanek potekal, Komisija meni, da je verjetno, da so razprave med konkurenti potekale, kot je opisala družba EKA“. Zato Komisija poleg dejstva, da je samo na podlagi informacij, ki jih je predložila družba EKA, izvedela za navedeni sestanek in njegovo vsebino, meni, da ta informacija ne omogoča, da se z gotovostjo ugotovi dejansko stanje kršitve, česar tožeča stranka ne izpodbija. Zato je treba ugotoviti, da Komisija ni storila napake s tem, da je izključila, da so imele informacije, ki jih je v zvezi s tem predložila družba Arkema France, znatno dodano vrednost.

362 Četrtič, Komisija v točki 251 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi 302, ki se nanjo nanaša, navaja, da jo je „družba Finnish Chemicals obvestila o sestanku z dne 9. novembra 1999“, ki so se ga udeležili predstavniki družb Arkema France in Finnish Chemicals. Prav tako je navedeno, da je družba Arkema France „potrdila, da je ta sestanek potekal in [da] je Komisiji predložila evidence potnih stroškov [svojega predstavnika, L.], ki kažejo na to, da je bil ta 9. novembra 1999 v København“. V zvezi s tem je po eni strani treba opozoriti, da predložitev samo evidenc potnih stroškov predstavnika družbe Arkema France, ki omogočajo potrditev njegove prisotnosti na zadevnem sestanku, pomeni sodelovanje, ki v smislu sodne prakse, navedene v točki 344 zgoraj, ne presega tega, kar izhaja iz njegovih obveznosti iz člena 18 Uredbe št. 1/2003. Po drugi strani Komisija v točki 252 obrazložitve izpodbijane odločbe dobesedno povzema natančne informacije, ki jih je predložila družba Finnish Chemicals o vsebini razprav, ki so potekale na tem sestanku, medtem ko v točki 254 obrazložitve izpodbijane odločbe navaja netočne izjave družbe Arkema France v zvezi s tem sestankom. Nazadnje, iz navedenih točk je razvidno, da informacije, ki jih je predložila družba Arkema France, niso omogočile potrditve dokazov v spisu Komisije na dan, ko so bile predložene, ampak so Komisiji ugotovitev navedenih dejstev omogočile informacije, ki jih je predložila družba Finnish Chemicals. Zato Komisija ni storila

nobene očitne napake pri presoji s tem, da je štela, da informacije, ki jih je v zvezi s tem predložila družba Arkema France, nimajo znatne dodane vrednosti.

363 Petič, Komisija v točki 260 obrazložitve izpodbijane odločbe navaja, da je „družba Finnish Chemicals [prek svojega predstavnika, S.,] izjavila, da so se predstavniki družb [Arkema France] in Finnish Chemicals drugič sestali 21. decembra 1999 […] v Stockholmu“, ter da „to srečanje potrjujejo tudi evidence potnih stroškov [L.], ki jih je predložila [družba Arkema France]“. V zvezi s tem je treba opozoriti, da poleg tega, da je Komisija ta sestanek dokazala le na podlagi informacij, ki jih je predložila družba Finnish Chemicals, kot je razvidno iz navedene točke predložitev samo evidenc potnih stroškov predstavnika družbe Arkema France, ki omogočajo potrditev njegove prisotnosti na zadevnem sestanku, pomeni sodelovanje, ki v smislu sodne prakse, navedene v točki 344 zgoraj, ne presega tega, kar izhaja iz njenih obveznosti iz člena 18 Uredbe št. 1/2003.

364 Šestič, Komisija v opombi 118 izpodbijane odločbe navaja, da je „[družba Arkema France] potrdila obstoj mehanizma za delitev trga in sistema kompenzacije, ki ju opisuje družba EKA“. V zvezi s tem je treba poudariti, da poleg tega, da je iz navedene točke razvidno, da je Komisija dejansko stanje kršitve ugotovila na podlagi ustnih izjav družbe EKA, česar tožeča stranka ne izpodbija, se samo ustna in nenatančna potrditev te informacije ne more šteti za informacijo z znatno dodano vrednostjo, kot je razvidno iz sodne prakse, navedene v točki 343 zgoraj.

365 Sedmič, Komisija v točki 207 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi 259, ki se nanjo nanaša, poudarja, da „je treba navesti, da je v okviru razgovorov med družbama Finnish Chemicals in [Arkema France] v zvezi [s stranko] družbo MODO [L., predstavnik družbe Arkema France,] poklical [B.] (predstavnik družbe Quadrimex in

uvoznik za družbo Finnish Chemicals v Franciji), da bi razpravljala o obsegu prodaje, ki ga je izgubila [družba Arkema France]", in da se je [L.] „med temi klici 2. in 5. oktobra 1998 pritoževal nad skandinavsko napadalnostjo in zahteval količinsko kompenzacijo za družbo [Arkema France]". V zvezi s tem je iz dokumentov, navedenih v opombi 257 izpodbijane odločbe, ter iz točke 4.3.1.20 z naslovom „1998 – Spor glede stranke MODO", iz točk od 205 do 216 obrazložitve navedene odločbe, razvidno, da se je Komisija, da bi dokazala natančno naravo stikov med konkurenti glede dobave stranki MODO, datume teh stikov in razdeljen obseg prodaje, v celoti oprla na natančne informacije, ki ji jih je predložila družba Finnish Chemicals. Komisija torej ni storila nobene očitne napake pri presoji s tem, da je izključila, da bi lahko imele informacije, ki jih je v zvezi s tem predložila družba Arkema France, znatno dodano vrednost.

366 Četrtič, poudariti je treba, da je iz točk 568, 569, od 571 do 573, 575 in 576 obrazložitve izpodbijane odločbe, na katere se sklicuje tožeča stranka, razvidno, da je Komisija v času, ko ji je družba Arkema France predložila te informacije, te informacije že prejela „iz dveh virov" (točka 568 obrazložitve izpodbijane odločbe), da je „na splošno potrdila obstoj sistema kompenzacije, vendar ni predložila nobenega pisnega dokaza iz obdobja, na katero se dejstva nanašajo, ki bi povečal zmožnost Komisije, da dokaže zadevna dejstva" (točka 569 obrazložitve izpodbijane odločbe), da so bile informacije, ki jih je predložila družba Arkema France glede stikov s svojimi konkurenti, „osnovne in niso omogočale ugotovitve zadevnih dejstev" (točka 571 obrazložitve izpodbijane odločbe), da so informacije glede zvišanja cen med letoma 1993 in 1995 „zelo na splošno" potrdile informacije, ki jih je Komisija že imela (točka 572 obrazložitve izpodbijane odločbe), da so bile informacije glede dobave stranki MODO „že potrjene z dokumenti, ki jih je predložila družba EKA" (točka 573 obrazložitve izpodbijane odločbe), da je družba Arkema France „le potrdila izjavo družbe EKA glede vpliva sprejetja programov skladnosti, ne da bi predložila nove dokaze v zvezi s tem" (točka 575 obrazložitve izpodbijane odločbe), ter presojo Komisije, da je „[[družba Arkema France] sicer zelo na splošno potrdila nekatere vidike delovanja kartela, vendar

tega ni storila tako, da bi povečala zmožnost Komisije, da dokaže kršitev (točka 579 obrazložitve izpodbijane odločbe). Zato je treba ugotoviti, da na podlagi nobene od teh točk ni mogoče dokazati, da imajo informacije, ki jih je predložila družba Arkema France, znatno dodano vrednost.

367 Glede na vse navedene ugotovitve je treba ugotoviti, da Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ko družbi Arkema France ni znižala globe zaradi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Zato je treba prvi del desetega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Drugi del, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja

– Trditve strank

368 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja s tem, da družbi Arkema France, v nasprotju z družbo Finnish Chemicals, ni priznala „odbitka“ za informacije, ki jih je predložila in jih je Komisija v točkah 568, 569, 571, 572, 573, 575 in 576 obrazložitve izpodbijane odločbe priznala kot informacije, ki so omogočile potrditev dejanskega stanja kršitve. Ta razlika v obravnavanju naj bi povzročila „zvišanje“ glob, naloženih tožeči stranki, ki bi ji moralo biti skupaj z družbo Arkema France

odobreno znižanje zneska globe od 30 % do 50 % v primerjavi z globami, naloženimi zadevnim podjetjem in zlasti družbi Finnish Chemicals.

369 Komisija tej trditvi nasprotuje.

– Presoja Splošnega sodišča

370 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija kršila načelo enakosti obravnavanja, ker je družbi Finnish Chemicals znižala globo na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, družbi Arkema France pa ne.

371 V skladu s sodno prakso iz točke 196 zgoraj načelo enakega obravnavanja zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno.

372 Ker po eni strani Komisija ni storila očitne napake pri presoji s tem, da je štela, da dokazi, ki jih je predložila družba Arkema France, nimajo znatne dodane vrednosti, kot je bilo ugotovljeno po preizkusu prvega dela desetega tožbenega razloga (glej točko 367 zgoraj), in ker po drugi strani tožeča stranka v tem okviru ne izpodbija presoje Komisije, da imajo informacije, ki jih je predložila družba Finnish Chemicals, znatno dodano vrednost, je treba v obravnavani zadevi ugotoviti, da družbi Arkema France in Finnish Chemicals nista v enakem položaju glede znižanja globe na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

373 Ugotoviti je torej treba, da tožeča stranka ni dokazala, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja, ker družbi Arkema France ni znižala globe na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

374 Zato je treba zavrniti drugi del desetega tožbenega razloga in zato deseti tožbeni razlog v celoti ter prvi predlog tožeče stranke kot neutemeljene.

2. *Podredne trditve za spremembo zneskov glob*

Trditve strank

375 V okviru enajstega tožbenega razloga tožeča stranka trdi, da če Splošno sodišče izpodbijane odločbe ne bo razglasilo za nično v delu, v katerem jo zadeva, je treba globe, ki so ji bile naložene, razglasiti za nične ali znižati.

376 Prvič, tožeča stranka trdi, da bi bilo nepravično naložiti ji najvišjo globo med globami, ki so bile naložene podjetjem iz izpodbijane odločbe, saj je odgovornost družbe Arkema France za kršitev bistveno manjša kot odgovornost družb EKA in Finnish Chemicals. V zvezi s tem navaja, da sta bila glavna udeleženca v kartelu družbi EKA in Finnish Chemicals, kot je razvidno iz obrazložitve izpodbijane odločbe, ter da so se drugi udeleženci v kartelu, kot je družba Arkema France, predvsem odzvali na spor med tema konkurentoma glede delitve nordijskih trgov in želeli zaščititi svoje trge na svojih območjih.

377 Drugič, tožeča stranka meni, da mora Splošno sodišče v okviru svoje splošne diskrecijske pravice po eni strani upoštevati manjšo odgovornost družbe Arkema France za zadevno kršitev v primerjavi z odgovornostjo družb EKA in Finnish Chemicals in po drugi strani dejavnike, na katere se sklicuje v prvem in drugem očitku osmega tožbenega razloga (glej točke od 267 do 273 zgoraj), v prvem in drugem delu devetega tožbenega razloga (glej točke od 310 do 312 in od 320 do 323 zgoraj) ter v desetem tožbenem razlogu (glej točke od 331 do 333 in 368 zgoraj).

378 Komisija trditvam tožeče stranke nasprotuje.

Presoja Splošnega sodišča

379 Opozoriti je treba, da v skladu s sodno prakso v zvezi z nadzorom sodišča Unije nad odločbami Komisije na področju konkurence, ki presega zgolj nadzor zakonitosti, na podlagi katerega je mogoče le zavrniti ničnostno tožbo ali razglasiti ničnost izpodbijanega akta, pristojnost za odločanje v sporu polne jurisdikcije na podlagi člena 229 ES, ki jo Splošnemu sodišču podeljuje člen 31 Uredbe št. 1/2003, temu sodišču omogoča, da izpodbijani akt spremeni, tudi če ga ne razglasi za ničen, pri čemer pa mora upoštevati vse dejanske okoliščine pri, na primer, spremembi zneska globe (glej sodbo Sodišča z dne 3. septembra 2009 v zadevi Prym in Prym Consumer proti Komisiji, C-534/07 P, ZOdl., str. I-7415, točka 86 in navedena sodna praksa).

380 Prvič, glede predloga za spremembo zneska globe, ki je bila solidarno naložena tožeči stranki in družbi Arkema France, na podlagi nezadostnega upoštevanja manjše vpletenosti družbe Arkema France v kartelu v primerjavi z družbama EKA in Finnish Chemicals Splošno sodišče ugotavlja, da takemu predlogu ni mogoče ugoditi, ker tožeča stranka ni navedla nobene trditve ali dokaza o tem, da je imela družba Arkema

France manjšo vlogo v kartelu, kar bi utemeljevalo znižanje zneska naložene globe, kot je bilo ugotovljeno v točki 328 zgoraj.

381 Drugič, glede predloga za spremembo glob, ki so bile solidarno naložene družbi Arkema France in tožeči stranki ter tožeči stranki individualno, ob upoštevanju trditev, navedenih v okviru prvega in drugega očitka osmega tožbenega razloga, prvega in drugega dela devetega tožbenega razloga ter desetega tožbenega razloga, Splošno sodišče šteje, da glede na vse zgoraj navedene ugotovitve in glede na to, da tožeča stranka v zvezi s tem ni navedla nobenih drugih trditev, za tako znižanje ni razloga.

382 Zato je treba drugi predlog tožeče stranke in tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

383 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker tožeča stranka ni uspela, se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Družbi Elf Aquitaine SA se naloži plačilo stroškov.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 17. maja 2011.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje ..... II - 2160

Postopek in predlogi strank ..... II - 2168

Pravo ..... II - 2170

1. Primarno, predlog za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe ..... II - 2170

Prvi tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev pravil o odgovornosti za kršitve v skupini družb ..... II - 2171

Prvi del, ki se nanaša na napačno uporabo prava pri pripisu odgovornosti za zadevno kršitev tožeči stranki ..... II - 2171

– Trditve strank ..... II - 2171

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2173

Drugi del, ki se nanaša na kršitev načel pravne in gospodarske samostojnosti družb ..... II - 2181

– Trditve strank ..... II - 2181

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2183

Tretji del, ki se nanaša na napako v zvezi s tem, da dokazi, ki jih je Komisija uporabila v izpodbijani odločbi, ne potrjujejo domneve o odločilnem vplivu II - 2184

– Trditve strank ..... II - 2184

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2185

Četrti del, ki se nanaša na to, da je Komisija nepravilno štela, da tožeča stranka ni predložila sklopa dokazov, s katerim bi se izpodbila domneva o odločilnem vplivu ..... II - 2186

– Trditve strank ..... II - 2186

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2190

Peti del, ki se nanaša na spremembo domneve o odločilnem vplivu v neizpodbitno domnevo ..... II - 2195

– Trditve strank ..... II - 2195

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2197

Drugi tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev šestih temeljnih načel zaradi pripisa odgovornosti za zadevno kršitev tožeči stranki ..... II - 2199

Prvi del, ki se nanaša na kršitev pravice do obrambe tožeče stranke ..... II - 2199

– Trditve strank ..... II - 2199

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2202

Drugi del, ki se nanaša na kršitev načela enakosti orožij ..... II - 2208

– Trditve strank ..... II - 2208

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2208

Tretji del, ki se nanaša na kršitev domneve nedolžnosti ..... II - 2210

– Trditve strank ..... II - 2210

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2212

Četrti del, ki se nanaša na kršitev načela osebne odgovornosti in načela individualizacije kazni ..... II - 2214

– Trditve strank ..... II - 2214

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2215

Peti del, ki se nanaša na kršitev načela zakonitosti kazni ..... II - 2217

– Trditve strank ..... II - 2217

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2217

Šesti del, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja ..... II - 2218

– Trditve strank ..... II - 2218

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2220

Tretji tožbeni razlog, ki se nanaša na izkrivljanje sklopa dokazov, ki jih je predložila tožeča stranka ..... II - 2222

Trditve strank ..... II - 2222

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2223

Četrti tožbeni razlog, ki se nanaša na protislovnost obrazložitve v izpodbijani odločbi ..... II - 2223

Prvi del, ki se nanaša na protislovno obrazložitev v zvezi z uporabo pojma podjetja v smislu člena 81(1) ES ..... II - 2224

– Trditve strank ..... II - 2224

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2225

Drugi del, ki se nanaša na protislovno obrazložitev v izpodbijani odločbi v zvezi s seznanjenostjo tožeče stranke z zadevno kršitvijo ..... II - 2227

– Trditve strank ..... II - 2227

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2227

Tretji del, ki se nanaša na protislovno obrazložitev v zvezi z vrsto nadzora, ki ga matična družba izvaja nad hčerinsko družbo in zaradi katerega ji je mogoče pripisati odgovornost za kršitev hčerinske družbe ..... II - 2228

– Trditve strank ..... II - 2228

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2229

Peti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načela dobrega upravljanja ..... II - 2230

Trditve strank ..... II - 2230

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2231

Šesti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načela pravne varnosti ..... II - 2233

Trditve strank ..... II - 2233

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2234

Sedmi tožbeni razlog, ki se nanaša na zlorabo pooblastil ..... II - 2239

Trditve strank ..... II - 2239

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2239

Osmi tožbeni razlog, ki se nanaša na neutemeljenost individualne globe, ki je bila naložena tožeči stranki ..... II - 2240

Trditve strank ..... II - 2240

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2244

Deveti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načel in pravil, ki so urejala izračun globe, ki je bila solidarno naložena družbi Arkema France in tožeči stranki ..... II - 2252

Prvi del, ki se nanaša na napake v izračunu zneska globe, ki je bila naložena solidarno družbi Arkema France in tožeči stranki ..... II - 2253

– Trditve strank ..... II - 2253

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2254

Drugi del, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja, povezanega z globo, ki je bila solidarno naložena družbi Arkema France in tožeči stranki ..... II - 2256

– Trditve strank ..... II - 2256

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2258

Deseti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev določb obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 ..... II - 2259

Prvi del, ki se nanaša na zavrnitev znižanja globe na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 ..... II - 2260

– Trditve strank ..... II - 2260

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2261

Drugi del, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja ..... II - 2275

– Trditve strank ..... II - 2275

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2276

2. Podredne trditve za spremembo zneskov glob ..... II - 2277

Trditve strank ..... II - 2277

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2278

Stroški ..... II - 2279